

7096 AA 60090201
OSREDNJA KNJIZNICA
SRECKA VILHARJA
TRG REVOLUCIJE 1
6001 KOPER

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 043/7796600
GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382
CEDAD - Ul. Restori 28 - Tel. 0432/731190
1500 LIR POSREDAVAČNA PLAGA V GOTOVINI
Spremljeno in obdelano postalo 45%
Art. 2, comma 206, legge 002/96 - Fidej. d. Trieste

o LIII.
ti v Trstu 13.
ARTIZANSKI
v vasi Zakriž
I. Od 5. do
imni "Dober-
id 18. sep-
imni "Slove-
1945 pa v
a številka.
NIK v za-

Cesta je njen plen.
RAPIDEX R2
Sauva
EUROSAVA s.r.l. Trst Tel. 361177

SREDA, 29. OKTOBRA 1997

**Val
špekulacij
trčil ob
zaupanje**

VLASTA BERNARD

Borzna kriza planetarnih razsežnosti, ki smo je bili priča v tem začetku tedna, ponuja veliko spodbud za razmislek o trenutku, ki ga preživlja ta nas, vse bolj usodno povezan svet. Ko se mi sele prebujamo, delajo v Hongkongu že obracune iztekajočega dne, ko se naš delavnik preveša v drugo polovico, se v New Yorku šele lotevajo dela. Verizna reakcija na svetovnih borzah je tokrat nazorno pokazala to povezanost in se v ponedeljek silila v zavesti kot neizbežna, usodna posledica globalizacije sveta, in to ne samo gospodarske in finančne.

Pa se je izkazalo, da je clovek se vedno odločujoči dejavnik in da je spekulacija krhka kot milni mehurček. Res je, da je postal Hongkong po julijemskem prehodu pod kitajsko suverenost bistveno bolj občutljiv za spekulativne posege in da se je zaradi nerodne kitajske politike, ki je nadomestila veliko bolj izkušeno britansko birokracijo, zacelo postopno umikanje zahodnih kapitalov. Kot je res, da so nekatere azijske ekonomije zrasle prehitro in brez demokratičnega okvira, mimo katerega si trznega gospodarstva ni mogoče zamisljati. Azijski »tigri« so v občutljivem trenutku preobrazanja in prilagajanja, ceprav bi težko pritegnili tistim, ki posploševalno trdijo, da so papirnati, kajti po japonskem, tacas sicer nekoliko zadihanem vzoru, so se na jugovzhodu Azije ustvarile bogate družbe s se vedno velikimi potenciali rasti. Da ne govorimo o Kitajski, ki jo poznavalci slikajo kot novo velesilo drugega tisočletja.

Vse drugace je z ZDA in Evropo. Onstran Atlantika veje soliden, zdrav konjunkturi veter, ki vse bolj piha tudi na Staro celino in to je glavni razlog, da se je azijski vihar utisal na Wall Streetu. Američani so ubili dve muhi na mah: se enkrat so svetu pokazali, da ne le na vojaskem, ampak tudi na gospodarskem področju nimajo tekmece, po drugi strani pa so sprostili spekulativne pritiske, ki bi prej ali slej eksplodirali tudi brez Hongkonga. Wall Street so včeraj resili veliki investitorji in mali delničarji: prvi zato, ker se jim je nakup razvrednotenih delnic splacal, drugi pa iz zaupanja v zdravje svojih naložb. Zaupanja tokrat nismo pogresali niti v Milano, kar skupaj s trdnostjo se nedavno skrajno krhke lire kaže, da je tudi Italija naposled prestopila prag otrostva.

FINANČNI TRGI / PO NOVEM PRETRESU, KI JE ZJUTRAJ PRIŠEL Z AZIJSKIH DELNIŠKIH BORZ

Po zaslugi zasuka na Wall Streetu Evropi uspelo preprečiti katastrofo

Newyorška borza pridobila skoraj 5 odstotkov, Milan omejil izgubo na 6 odstotkov

USTAVNE REFORME / DVODOMNA KOMISIJA

Sodstvo še vedno jabolko spora

RIM - Ves včerajšnji dan so se v dvodomni komisiji za ustavne reforme vrstili poskusi, da bi nasli kompromisno rešitev o vprašanju sodstva, a zaman. Gibanje Forza Italia in Ljudska stranka za zdaj se vedno vztrajata na stališču, da je treba kariere sodnikov in javnih tožilcev med sabo kar se da lociti, s čimer pa se ne strinjata D'Alema DSL in Finijevo NZ. FI in LS nista pristali niti na zadnji kompromisni predlog poroče-

valca Marca Boata, po katerem naj bi kariere javnih tožilcev in sodnikov sicer razlikovali, ceprav ne popolnoma ločili. Ta neenotnost je prišla do izraza tudi v dejstvu, da ko bi bilo sinoci treba v dvodomni komisiji glasovati o Boatovem predlogu, se je k besedi prijavila kopica razpravljalcev, tako da je predsednik D'Alema odložil nadaljevanje razprave na današnji dan.

Na 2. strani

MEW YORK, MILAN - Reka milijonov milijard, ki so jih od ponedeljka v obliki kapitalizacije izgubile svetovne borze, se je sinoci ustavila na Wall Streetu. Do zasuka na največjem svetovnem trgu je prislo žal prepozno, da bi pomagal preprečiti hude izgube v Evropi, ki pa so se vseeno občutno zmanjšale glede na izgube v teku borznih sestankov. Milanski trg je uspel strmoglavljenje, ki je v teku dne presešlo tudi 10%, omejiti na 6%, medtem ko je Dow Jones na koncu sestanka na Wall Streetu napredoval za 4,71% in tako nadomestil dober del ponedeljkove izgube za 7,18 odstotka.

Na 3. strani

Mrz in burja tudi v prihodnjih dneh

TRST - Burja je včeraj brila, kot da bi bili sredi zime, ne pa sele konec oktobra. Ce je ob morju in na Krasu silovito pihalo, pa je v hribovitih območjih tudi posteno zeblo, pravijo, da tako nizkih temperatur v tem letnem času ni bilo že dolga desetletja. Suho, hladno vreme z močno burjo naj bi se nadaljevalo še prihodnje dni, vsaj do petka,

Na 5. strani

SCHENGEN / POOSTRENI NADZORI

Na mejnih prehodih spet dolge kolone avtomobilov

Na Škofijah vrsta dolga 8 kilometrov - Prizadeti predvsem delavci

Scalfaro ne bo pomilostil Sofrija

RIM - Predsednik republike Scalfaro pravi, da pomilostitev Sofrija v tem trenutku ni mogoča: od dokončne obsodbe je minilo premalo časa in pomilostitev bi dejansko predstavljala novo, dodatno sodbo, kar ni nikjer predvideno. Tako piše v pismu, ki ga je Scalfaro naslovil predsednikoma poslanske zbornice in senata. Boleče obdobje terorizma pa po njegovem mnenju lahko premostimo z enotno vizijo tedanjega dogajanja. Pismo je že včeraj sprožilo različna in tudi nasprotujoča si stališča.

Na 2. strani

TRST, GORICA - Spet dolge kolone avtomobilov na slovenski strani mejnih prehodov z Italijo. »Schengenski nadzor« so tudi včeraj upocasnili obmejni promet, da se je odvojil prav polzevo. V jutranjih urah so na mejnem prehodu Skofije zabeležili 8 kilometrov dolgo vrsto vozil, na Pesku se je kolona raztezala do kake 3 kilometre oddaljene Kozine, pa ceprav so na meji uvedli preglede avtomobilov v treh kolonah. Na Fernetičih in pri Lazaretu je bilo za spoznanje boljše, podobno kot na Goriskem pri Rdeci hiši in v Standrezu. Mnogo huje pa je bilo na goriskih maloobmejnih prehodih. Poostreni nadzori so najbolj prizadeli cezmjerne delavce, ki hodijo iz Slovenije in Hrvaške na delo v Italijo. Vsak dan jih prestopi mejo od 10 do 20 tisoč, kot so povedali na srečanju Medregijskega sindikalnega sveta v Trstu.

Podpredsednik deželnega sveta Milos Budin je pozval italijanske in slovenske oblasti, naj cimprej dobijo rešitev za lažji prehod meje, ki je nekoč veljala za najbolj odprto evropsko mejo.

Na 4. strani

TRST / LJUDSKI VRT

Poklon Robertu Hlavatyju

Razstavo ob 100-letnici slikarjevega rojstva prireja Občina

TRST - Ob stoletnici umetnikovega rojstva so v prenovljenih razstavnih prostori

h v Ljudskem vrtu včeraj odprli razstavo 45 del Roberta Hlavatyja (f. KROMA).

Tatovi spraznili trgovino Malalan

TRST - Tatovi so včeraj ponoci skoraj povsem spraznili znano trgovino »Optika Malalan« na Opčinah, skode je za več desetih milijonov lir. Vdrla so skozi okno, ki so ga varovale železne rešetke, kar pa jih ni ustavilo, rešetke so enostavno izruili. Utemeljena je domneva, da so delali nekako »po naročilu«, saj so nekatere artikule mirno pustili na svojem mestu.

Na 5. strani

Ameriški vesoljci na obisku v Trstu

TRST - Od sinoci se mudi na tridnevnem obisku v Trstu sesterica ameriških vesoljcev, ki je letošnjega avgusta bila na krovu ladje Discovery. Nocoj se bo srečala s trzasko publiko v dvorani Tripovich.

Na 5. strani

»Azzurri« napeti pred tekmo z Rusi

V ozračju cedalje večje napetosti se bo italijanska nogometna reprezentanca danes v Moskvi pomerila z Rusijo v prvi od dveh dodatnih kvalifikacijskih tekem za nastop na svetovnem prvenstvu v Franciji leta 1998.

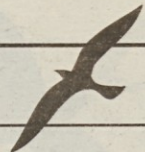
Na 13. strani

Odrto vsak dan tudi ob NEDELJAH ZJUTRAJ

florgiulia

Široka izbira KRIZANTEM v posodah in odrezanih.
• LASTNA PROIZVODNJA •

STARANCAN - Ulica Acacie 5 - Tel. 0491-481715

USTAVNE REFORME / NEENOTNOST V DVODOMNI KOMISIJI

Glasovanje o ureditvi sodstva odložili na danes

FI in LS ne sprejemata Boatovega kompromisnega predloga

RIM - Vprašanje sodstva je postalo pravo jabolko spora za dvodomno komisijo za ustavne reforme. Ves včerajšnji dan so se vrstili poskusi, da bi našli dogovor o tem, ali naj se ločijo kariere sodnikov od karier javnih tožilcev ali ne, vendar stališča glavnih skupin so ostala dokaj narazen, tako da je predsednik komisije Massimo D'Alema naposled prekinil zasedanje in sklical novo sejo za danes jutraj.

Zadeva je dokaj zapletena in okrog nje so se med drugim razbila tradicionalna politična zavezništva med strankami leve sredine in silami desne sredine. Če bi stvari nekoliko poenostavili, bi lahko položaj takole prikazali. Gibanje Forza Italia z njenim voditeljem Silviom Berlusconijem na čelu zagovarja stališče, da je treba kariere sodnikov in javnih tožilcev popolnoma ločiti. Z njim se v precejšnji meri strinja Ljudska stranka, ki sicer pripada

nasprotnemu levosredinskemu taboru. Na diametralno nasprotnem stališču pa je DSL, ki meni, da je treba ohraniti temeljno enotnost karier javnih tožilcev in sodnikov. S tem stališčem se v precejšnji meri strinja Finijevo Nacionalno zavezništvo, ki sicer ni zaveznik DSL, saj predstavlja skrajno desnico.

Te razlike v stališčih so prisle do izraza v dvodoni komisiji za ustavne reforme že pred poletnim premorom. Ker sta se ob njih razbila oba glavna tabora italijanske politike, so iz obeh taborov ves ta čas prihajale pobude za to, da bi poiskali kompromisno rešitev. In dejansko je poročevalec Marco Boato v zadnjih mesecih nič kolikokrat znova napisal besedilo, ki naj bi zelo pristane ob obeh straneh. V bistvu je izoblikoval stališče, po katerem bi kariere javnih tožilcev in sodnikov v novi ustavi sicer razlikovali, nikakor pa ne dokončno ločili.

Zadevo naj bi vsekakor podrobneje urejal navadni (in ne ustavni) zakon. Boato predlaga tudi to, da bi Visji sodni svet sicer ohranili kot organ samouprave celotne sodne oblasti, vendar da bi ga razdelili v dve sekciji, ena od katerih bi bila namenjena sodnikom, druga pa javnim tožilcem.

Predstavniki DSL so Boatov predlog sprejeli. Odgovorni za vprašanje sodstva pri stranki hrasta Piero Folena je včeraj dejal, da je za njegovo skupino to kompromisno stališče sprejemljivo, če se bodo okrog njega zedinile tudi ostale najpomembnejše politične sile. Zal pa je bil odziv druge strani bolj negativen. Berlusconi je včeraj sredi pogovorov za izoblikovanje kompromisne rešitve izjavil, da če ne bo prodrl njihovo stališče o popolni ločitvi karier med javnimi tožilci in sodniki, potem bo njegova skupina podprla popravek Severne lige, po katerem naj bi javne tožilce

volili na splošnih volitvah, tako kot to delajo npr. v ZDA. Sicer pa je Berlusconi na lepem zapustil sejo dvodomne komisije in odletel v Milan, da bi si ogledal poslovlino tekmo od nogometasa Franca Baresija. Niti Ljudska stranka ni hotela veliko popustiti. Njen voditelj Franco Marini je dejal, da Boatovega kompromisnega predloga ne sprejema in da je za njegovo skupino mogoče doseči dogovor le na osnovi predloga, ki ga je Boato predlagal se pred poletnim premorom in v katerem je razlikovanje med karierami javnih tožilcev in sodnikov veliko ostreje.

Ta temeljna neenotnost je na zasedanju dvodomne komisije pršla do izraza tudi v dejstvu, da ko bi moralo sinoči priti do odločilnega glasovanja, se je k besedi prijavila cela vrsta komisarjev, zaradi česar je D'Alema nadaljevanje razprave naposled odložil na današnji dan.

RIM / PISMO SCALFARA

Pomilostitev Sofrija, Pietrostefanija ter Bompresija sedaj ne pride v poštev

Po mnenju Scalfara lahko tak korak naredi samo parlament

RIM - Predsednik republike Oscar Luigi Scalfaro je mnenja, da pomilostitev ne pride v poštev za Sofrija, Pietrostefanija in Bompresija: premalo časa je preteklo od dokončne obsodbe in pomilostitev bi dejansko predstavljala neko novo, dodatno sodbo, povsem nasprotno od tiste, do katere je prišel sodnik. Tega pa zakonodaja ne predvideva. Tako je med drugim zapisano v pismu, ki ga je Scalfaro naslovil predsedniku senata Mancinu in poslanske zbornice Violanteju in v katerem je se poudaril, da bi različno obravnavanje podobnih primerov predstavljalo grobo kršenje načela o enakosti, ki je osnova pravice. Obenem bi bilo splošno podeljevanje pomilostitev poseganje v pristojnosti parlamenta, kar pomeni, da mora parlament najti rešitev, ki bi omogočala premostitev bolečega obdobja terorizma.

Ob Scalfarovem koraku so se po pričakovanju vnele polemike, politični svet se je razdelil. Medtem ko AN in Ccd povsem odobravata korak (Fini je bil kratek, dejal je le, da ima Scalfaro prav, istega mnenja je bil tudi koordinator AN Gasparri, stališče predsednika republike je odločno podprl tudi tajnik Cdu Buttiglione bolj zadržan, dejal je, da ne nasprotuje pomilostitvi, vendar je potrebno prej proučiti tedanje obdobje. Veliko presenečenje in razočaranje pa so izrazili

»zeleni«, izredno oster je bil tudi poslanec FI Taradash, ki je Scalfara celo obtožil »pilotovstva«, čes da se pomilostitev ne ozira na to, če je nekdo kriv ali nedolzen, temveč mora jemati v poštev zadržanje in osebnost krivca. Po mnenju Marcella Pere, prav tako parlamentarca FI, pa predsednik Scalfaro enostavno ni imel poguma, ker ne gre za nikakršno skupino, in ne za novo sodbo. Obzvalovanje je izrazil tudi lider Skp Bertinotti, ki je pristavil, da bo pač treba najti neko rešitev.

Scalfaro je v svojem razčlenjenem pismu med drugim spomnil, da je vprašanje terorizma že načel pred skoraj poldrugim letom in da so tedanja razmišljanja še vedno veljavna. Omenil je številne apele, ki jih prejema, tudi s strani uglednih osebnosti iz sveta kulture in umetnosti, vendar je potrdil svoje prepričanje: zločin s časom ne spreminja svoje narave, kaznen ne zasleduje izključno novnega družbenega vključevanja obsojenca, temveč je tudi to, kar sama beseda pomeni, torej kazni, poleg tega nikoli ne smemo pozabiti na trpljenje žrtve. Vse to pa se ne pomeni, trdi predsednik, da ne moremo iskati poti, ki bi omogočala ponovno družbeno vključevanje, kar pa je naloga institucij: lahko najdemo pot, zaključuje, ki omogoča premostitev bolečega obdobja terorizma, vendar je potrebna enotna vizija tistega časa.

MEDIASET / NEPRIČAKOVANO

Maurizio Costanzo na čelu Canale 5

RIM - Od prvega novembra bo najpomembnejšo televizijsko mrežo grupe Mediaset Canale 5 vodil Maurizio Costanzo, dosedanj direktor Giampaolo Sodano pa v okviru grupe dobil drugo odgovorno funkcijo. Tako je včeraj sporočilo vodstvo grupe Mediaset, ki odločitve ni utemeljilo. Sodano je namreč šele pred štirimi meseci prevzel v svoje roke mrežo in ji, tako je zapisalo vodstvo Mediaseta, dal novega zagona. Razlog za zamenjavo pa je navedel Maurizio Costanzo, ki je novinarjem

povedal, da se je zadnji krog dogodkov odvil z veliko naglico, potem ko je vodstvo grupe obvestil, da je prejel zelo vabljivo ponudbo s strani Raia. Grupa Mediaset se očitno eni svojih najbolj znanih televizijskih osebnosti ni želela odpovedati. Maurizio Costanzo je tudi povedal, da bo se vodil svojo nadvse odmevno vsakodnevno oddajo, glede bodočnosti mreže Canale 5 pa je rekel, da namerava predvsem »krepiti televizijo idej bolj kot televizijo velikih sredstev«.

FINANČNI ZAKON / NOČNI VRH VLADINE VEČINE

Sporazum o 30 amandmajih

Zelo verjetno bomo avtomobilsko takso plačevali v tobakarni

RIM - Zakonski osnutek, ki spremlja finančni zakon 1998, caka kar 1.200 amandmajev, od tega 30 vladinih. Ti so bili dogovorjeni na nočnem vrhu vladine večine, torej Olike in Komunistične preno, na katerem se je vnela dolga razprava o avtomobilski taksi, ki jo bomo zelo verjetno plačevali v tobakarnah. Pol svobosčin je medtem napovedal svoj alternativni finančni zakon, ki se suče okrog znižanja davčnega pritiska, medtem ko se je Severna liga odpovedala obstrukcionizmu.

Večina je včeraj v senatu že predstavila sedem amandmajev, katerih glavne točke so neke vrste »zakon Prodi« za pomoč trgovskemu sektorju, davčne olajšave za 20% (brez upoštevanja davka IVA) pri gradbenih restrukturacijah in nakupu instrumentalnih dobrin, podaljšanje davčnih olajšav za deželo na jugu države, dve leti davčnih olajšav za potresena območja. Kljub tem in še drugim pomembnim

amandmajem, se je, kot rečeno, razprava razgrela okrog avtomobilske takse oziroma prodajalcev tobaka, ki jih ogroža sprostitev oziroma obogatitev delovanja pošte in torej nova konkurenca. Tako so razpravljalci prisli do ideje, da bi škodo poravnali s tem, da bi tobakarnam prepustili pobiranje nove avtomobilske takse, se posebej, ker bo s prihodnjim letom odpravljen kolek na vozniško dovoljenje. Stanovska organizacija tobakarnarjev se je nad predlogom takoj navdušila, minister Visco pa je imel precej dvomov in je dejal, da bo treba ves sistem avtomobilskih taks modernizirati, potem pa bomo videli.

Danes caka vlado se poglavje o reformi socialne države. Kaže, da so sindikati uspešni najti skupni jezik, o čemer govori tudi anticipacija pogajanj z vlado, ki se bodo namesto ob napovedani 17. uri začela že ob 11. uri.

GORICA / NADOMESTNE VOLITVE 14. DECEMBRA

Oljka in SKP se pogovarjata o možnosti skupne kandidature

Med najresnejšimi kandidati ostaja novinar Mitja Volčič

GORICA - Pogajanja za skupno kandidato Oljka-SKP na decembrskih nadomestnih volitvah v goriskem senatnem okrožju so prešla v odločilno fazo. Sinoci se je v Gorici sestal pokrajinski odbor Bertinottijeve stranke, seje so se udeležili tudi predstavniki iz Trsta in Vidma, za danes popoldne pa je napovedano srečanje med SKP in deželno Oljko. Odločitev o morebitnem skupnem kandidatu bo padla v prihodnjih dneh, največ možnosti za prodor ima vsekakor še vedno novinar Mitja Volčič.

Kot nam je povedal goriski tajnik Roberto Antonaz, je deželno tajništvo SKP na stališču, da mora biti kandidat naprednega tabora Slovelec, »kandidatura pa ne sme biti vsiljena iz strankarskih vrhov ali celo iz Rima, kot se je zgodilo za nadomestne volitve v Mugellu«. Glede morebitne kandidature Volčiča nam je Antonaz odgovoril z diplomatskim »no comment«, tudi zato, ker o njem, kot o drugih možnih kandida-

tih, se ni bilo nobenega javnega soocenja. »Prav je, da se stranke in komponente, ki so lani podprle pokojnega Darka Bratino, opredelijo o več in ne o enem samem kandidatu; primerno pa je tudi, da ne govorimo samo o imenih, a tudi o programih možnih kandidatov«, nam je dejal Antonaz, po katerem bi bilo koristno, da se o slovenski kandidaturi izrečejo tudi manjšinske organizacije in ne samo stranke.

Pogovori za kandidato na goriskih nadomestnih volitvah se prepletajo s težavnim soocenjem o novem deželnem volilnem zakonu, ki bo hočeš nočeš skoraj gotovo znova temeljil na proporcionalnem sistemu. Rimski parlament je namreč dokončno zamudil priložnost za spremembo člena št.13 posebnega deželnega statuta, ki obvezuje k proporcionalni volilni zakonodaji.

Deželno vodstvo DSL pravi, da bi bilo treba v tem okviru vsaj spodbuditi »večinsko nagrado«, ki bi nudila jamstva za kolikor toliko stabilne

koalicije in odbore. Volilcem - menijo pri Hrastu - je treba dati možnost, da izberejo program in večinsko zavezništvo, po možnosti pa tudi predsednika in podpredsednika deželne vlade.

Politično stabilnost bi lahko omogočila reforma tako imenovanega skupnega deželnega okrožja (CUR), ki bi, poleg stabilnosti, zajamčila tudi manjše stranke in skupine. Po mnenju DSL bo treba nekaj narediti, saj obstaja konkretna nevarnost, da bo vse ostalo pri starem, kar bi imelo zelo negativne posledice na bodočnost deželne uprave.

Ce se povrnemo na goriske volitve, moramo se dodati neformalne pogovore, ki tečejo med Polom svobosčin in Severno ligo o morebitni skupni kandidaturi. Na koncu bo najbrž odločil Umberto Bossi; če bo Liga »tekmovala« sama sta njena najresnejša kandidata Milan Koglot in deželni svetovalec, bivši odbornik za zdravstvo Giampiero Fasola.

DVOSTRANSKO SODELOVANJE / URADNO SREČANJE

Dežela in Istrska regija sta vzpostavili dialog

Delegaciji sta vodila predsednik FJK Gianfranco Cruder in predsednik sosednje regije Stevo Zufić

TRST - Sedem let po popolnem institucionalnem molku, kot je podčrtal predsednik deželne vlade Giancarlo Cruder, so se uradno obnovili odnosi med Furlanijo-Juljsko krajino in Istrsko regijo. Predsednik FJK je namreč včeraj gostil predsednika sosednje dežele Steva Zufica (spremljala ga je podpredsednica Loredana Bogliun Debeljuh), v delegaciji gostiteljev pa sta bila tudi odbornika Cristiano Degano in Roberto Tanfani.

Cruder in Zufić sta soglasala z omenom, da je dialog med sosednjima realnostima se kako važen in potreben, sodelovanje pa bo treba razširiti tudi na gospodarsko in kulturno področje, kot se že dogaja v odnosih med FJK, Slovenijo in Korosko. V tem sklopu bo treba uresničiti sporazum med Istrsko regijo in Informestom, ki je bil podpisan pred dvema letoma, do danes pa je v marsičem ostal le na papirju.

Na srečanju v Trstu je nato tekla beseda o prometnih zvezah, s posebnim poudarkom na cestno povezavo Trst-Reka, ki je tudi predmet meddržavnih

pogovorov med Italijo in Hrvasko. Zufić je glede prometnih zvez omenil prizadevanja, da bi cesto Kanfanar-Pazin odcep za Učko povezali z evropskim transportnim koridorjem št.5 (Barcellona-Kijev).

Tako Cruder, kot Zufić, sta obsirno obravnavala odnose med Rimom in Zagrebom v luči bližnjega uradnega obiska predsednika italijanske republike Oscarja L. Scalfara na Hrvaskem. Obisk je bil sprva napovedan za letošnji november, potem pa je bil odložen in sedaj bo do njega prislo decembra ali najverjetneje januarja prihodnjega leta.

Beseda je tekla tudi o napovedani gradnji višje srednje sole z italijanskim učnim jezikom v Puli, za katero so sedaj končno dobili ustrezno zemljišče. Italijanska vlada je temu projektu svojčas že namenila pet milijard lir, stvari pa so se potem zataknila, tako da jih bo treba sedaj rešiti na politični ravni. Cruder se je obvezal, da bo glede tega problema v prihodnjih posegel pri rimskem zunanjem ministrstvu.

**DANES
V OSPREDJU**

Na svetovnih borzah je v ponedeljek »pogorelo« več kot 2 milijona milijard lir

MILAN - V enam samem dnevu je v požaru, ki je zajel borze vsega sveta, pogorelo več kot dva milijona milijard lir. Ogromna gora denarja, ki jo lahko primerjamo z letnim bruto domačim proizvodom države, kakršna je Italija. V ponedeljek na Wall Streetu, potem ponoči v Hongkongu, Tokiu in na drugih azijskih in avstralskih trgih, nato večeraj v Londonu, Parizu, Frankfurtu, Milanu in na vseh večjih evropskih borznih trgih je slo v dim približno 1.197 milijard dolarjev, kar pomeni več kot dva milijona milijard lir. Gre seveda za izgubo v kapitalizaciji največjih mednarodnih trgov, izračunano na podlagi zadnjih razpoložljivih podatkov. Kapitalizacijo, ali z drugimi besedami bogastvo neke borze izračunamo tako, da pomnožimo borzne kotacije posameznih delnic z njihovim številom v obtoku.

Poglejmo torej, koliko so »pozgale« posamezne borze: New York 583 milijard dolarjev, London 132, Tokio 121, Hongkong 76, Frankfurt 62, Madrid 33, Milan 25, Pariz 25, Zürich 22, Sydney 22, Stockholm 20, Taipei 20, Amsterdam 13, Seul 10, Bruselj 7, Helsinki 5, Oslo 4, Kopenhagen 4, Lizbona 4, Dunaj 3, Dublin 3, Manila 3. Milanska borza je kot vidimo izgubila za 25 milijard dolarjev kapitalizacije, kar pomeni približno 43.600 milijard lir, Mibtel pa je z včerajšnjim nazadovanjem za nekaj več kot 6 odstotkov dosegel največje strmoglavljenje v svoji, sicer komaj triletni zgodovini. Da ne govorimo o tem, da je v teku borznega sestanka nazadovoval tudi za več kot 10 odstotkov, a je potem pod vplivom zasuha na Wall Streetu uspel vidno popraviti svoj dokončni rezultat. Tako drastično nihanje je milansko borzo stalo omenjenih 43.600 milijard lir izgubljene kapitalizacije v primerjavi z dnevnim prejemom. O neverjetno velikem obsegu poslovanja, čeprav bi v tem primeru

lahko gladko rekli zgolj prodaj, govori znesek 4.237 milijard lir, kar je skoraj enkrat več kot v ponedeljek. »Piazza Affari« je včeraj okusila res težke, grde trenutke, ko so glavne delnice praktično izgubile zadnje vaje. Avtomatična prekinitev trgovanja z delnicami v trenutku, ko so se njihove cene razvrednotile za več kot 10 odstotkov, ni veliko zalegla, saj so tudi najbolj izbrani certifikati dosegli neverjetne izgube: Eni so izgubljale več kot 13%, Fiat 11, Telecom 10, nekatere bančne delnice tudi do 14%. Izgube, ki so se z zasukom na Wall Streetu sicer močno omilile, a so vseeno ostale med 5 in 10 odstotki.

Brez posledic je včerajšnji borzni sestanek v Milanu prestalo samo pet delnic, na splošno pa velja, da je bil včerajšnji dan na milanskem trgu četrti najslabši v zadnjih 22 letih, in sicer od leta 1975, ko je bil ustanovljen zgodovinski indeks MIB.

Wall Street z nepričakovanim zasukom prekinil verižno reakcijo med borzami

NEW YORK - Če je v ponedeljek s svojim odzivom okrepila in do skrajnosti razširila verižno reakcijo borznega poloma, ki se je začel v Hongkongu, ga je newyorská borza včeraj tudi zavezila. Največji delniški trg na svetu se je torej se sposobnost postaviti po robu rusilnemu učinku spekulacijskega vala, ki ima zaradi planetarne povezanosti finančnih trgov podoben učinek kot v vrsto postavljene kocke domina, ki jih prevrne igralčeva roka. Wall Street je bil namreč včeraj edini trg, ki je ne samo ustavil negativni trend, ampak ga je tudi zasukal navzgor in na koncu dosegel močno in nepričakovano zvišanje cen. Ob 21.30 se je Dow Jones zvišal že za skoraj pet odstotkov.

Evforija, ki je zarezala v ozračje »big cracka«, je zavrela kar naenkrat, povsem nepričakovano. Po polomu na azijskih in evropskih borzah in po prvem prisilnem zaprtju Wall Streeta zaradi ponedeljkovega strmogavljenja, so se na računalniških zaslonih v New Yorku kar naekrat pojavila

množična nakupna naročila in začel se je vzpon. Kupci so bile v prvi vrsti velike poslovne banke, ki niso mogle spregledati izredno ugodnih cen razvrednotenih delnic. Kmalu nato se je pojavila družba IBM, ki je napovedala program za nakup lastnih delnic v skupni vrednosti 5.100 milijard lir. Tedaj se je vzpon »vzgal« z nakupi ostalih »blue chips« (kot se v borznem žargonu reče delnicam najbolj kapitaliziranih družb), kot so General Electric, AT&T, Disney in druge, ki so se v ponedeljek najbolj razvrednotile. Predsednik Clinton, ki je najprej napovedal in se nato vzdrl javnega komentarja (njegov nastop je bil namreč ravno ob uri, ko se je trend na Wall Streetu že zasukal v pozitivno smer), se je omejil na ugotovitev, da ameriško gospodarstvo ni bilo še nikdar tako močno in zdravo, z najmanjšim javnim deficitom v zadnjih 20 letih in z eno najnižjih stopenj brezposelnosti v zgodovini.

Finančni izvedenci in analitiki ocenjujejo zadnja dogajanja na

Wall Streetu in na svetovnih borzah z različnimi sodbami in napovedmi, morda najbolj zadet pa je bil komentar velikega spekulantla (čeprav manj znanega od Sorosa) Michaela Steihardta, ki je dejal: »Ponedeljkov padec je bil tisočkrat napovedana korekcija trga, ki je dosegel pretiran porast. Toda ne gre za trajen zniževalni pojav. V svojem življenju se nisem videl močne borzne padce, ki jih ne bi spremljalo zvišanje obrestnih stopenj. Tokrat o čem takim ni sledu: gospodarstvo je solidno in raste brez inflacije.«

Te besede v celoti potrjujejo svarila, ki jih je v zadnjih mesecih na račun pretiranih kotacij na Wall Streetu izrekel sef ameriške centralne banke Greenspan, ko je opozarjal, da se lahko spekulacijski balon razpoci vsak trenutek. Napoved se je uresničila, toda zasluga, da se je zaenkrat dobro izteklo, ne gre le velikim investitorjem, ampak se bolj malim varčevalcem (ali 46% Američanom), ki se niso ustrasili in se manj prepustili paniki.

Jutri odločilni dan po tednu katastrof na hongkonški borzi

HONGKONG - Odločilni dan za hongkonško borzo, ki je v sedmih dneh izgubila več kot 34 odstotkov, mora sele priti. Jutri, v četrtek, bodo namreč zapadle oktobrske pogodbe futures in to bo pravi obračun vojne, ki so jo spekulanti napovedali se nedavno trdni britanski koloniji. Polozaj je zelo občutljiv in če bo borza se padala, bo moral poseci Peking s svojimi kapitali, menijo borzni posredniki. Sef avtonomne oblasti, milijarder Tung Chee Hwa, si seveda ne more privoščiti pesimizma, zato izjavlja, da bo kriza kratka in da jo je sprožil učinek Wall Streeta, od koder so se začeli spekulativni napadi na hongkonški dolar. Ekonomski temelji so trdni, zagotavlja Chee Hwa, zato se stabilno razmerje z zelenim bankovcem ne bo spremenilo.

Polno zaupanje v sposobnost hongkonske avtonomne oblasti, da obvlada krizo, je izrazil tudi uradni Peking, pod katerega suverenost se je kolonija vrnila pred komaj štirimi meseci. Nobena skrivnost ni, da se zahodni kapitali postopoma umikajo iz Hongkonga, posebno potem, ko so monetarne oblasti zvišale obrestne stopnje v zaščito lokalne valute pred spekulacijo. S tem se je kompetitivnost tamkajšnjega trga seveda zmanjšala, ne manjka pa niti takih, ki namigujejo na politično zaroto, s katero naj bi skušali zavreti rast kitajskega gospodarstva. Zanj so seveda potrebni kapitali in Hongkong je za Peking glavni vir finansiranja, toliko bolj potreben v trenutku, ko se pripravlja na privatizacijo državnih podjetij.

Vzhodni veter sprožil učinek domina

»Učinek domina« so kronisti poimenovali tisto, kar se je dogajalo na svetovnih borznih trgih po ponedeljkovem potresu z epicentrom v Hongkongu. Poglejmo, kakšen je bil potek do včerajšnjega zaprtja evropskih trgov.

Ponedeljek ob 21.32: Wall Street prekinje borzni sestanek uro pred koncem z izgubo 7,1%, z latinskoameriških trgov pa prihajajo znaki zloma (Sao Paulo -14,97%, Buenos Aires -13,24%).

Torek ponoči: na drugi strani planeta se z velikimi padci odpirajo azijske in avstralske borze in napovedujejo nov pretres: na hongkonški borzi se indeks Hang Seng v desetih minutah zniža za 12%, Tokio izgublja 3,66%, Bangkok 4,9%, Taipei in Kuala Lumpur več kot 5%. Tik pred 6. uro Hongkong strmoglavlja za 15,5%, ob 9. uri pa je znan dokončni obračun: -13,6% (skupaj je v treh dneh izgubil 23%). Tokio je nazadovoval za 4,28%, Sydney za 7,1%, Taipei za 5,9%.

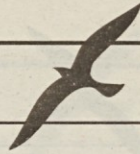
Torek zjutraj: prihod azijskega ciklona v Evropo je gotovost, zaupanje kitajskih oblasti v hongkonško upravo ne more ublažiti panike, s katero čaka Evropa na veter z vzhoda. Prva je frankfurtska borza, ki pade za 8%, nato ji z večjimi ali manjšimi premiki sledijo Milan, London, Pariz in najbolj penalizirani Madrid. Suspenzija kotacij najbolj razvrednotenih delnic je na dnevnem redu vseh borz, a ne more zajeziiti poplave. Ob 14. uri se izgube povečujejo zaradi napetosti pred odprtjem Wall Streeta. Milan izgublja 8,18%, Frankfurt 8,4%, Madrid 12%. Ob 15.28 izgublja Mibtel več kot 10%, Wall Street pa začne sestanek s predvidenim hitrim strmogavljenjem. Ob 15.58 izgublja Dow Jones 111 točk, evropske borze pa začenejo kazati znake rahlega optimizma in zavirajo izgube. Ob 16.10 zadnji alarm z Wall Streeta, ko Dow Jones izgublja 161 točk. Četrte ure kasneje se trend preusmeri, Wall Street dobiva 19 točk, Mibtel se vrne na začetno izgubo (-6,32%). Ob 16.33 je Dow Jones zrasel že za 100 točk, Evropa pa zadiha in konča sestanke s pol manjšimi izgubami: Milan -6,03%, London -3,3%, Pariz -4,27%.

Zakleti oktober? Preteklost uči, da je ravno nasprotno

NEW YORK - Je oktober za Wall Street zakleti mesec? Ni nujno. Deseti mesec v letu sicer potrjuje svoj sloves nesrečnega meseca za borzo, kajti do največjih odstotnih strmogavljenj indeksa industrijskih delnic Dow Jones je prislo vedno oktobra, najbolj katastrofalna pa je bil zlom Wall Streeta 19. oktobra 1987, tako imenovani Big Crack. Na ta mrčni jubilej se je ameriška borza odzvala s tremi sestanki, na katerih je Dow Jones izgubil 874 točk in cene bi v ponedeljek prekinili sestanka uro pred koncem, bi bila skoda najbrž še znatno večja.

Pa vednar analitiki trdijo, da ni nobenega razloga, zaradi katerega bi

se investitorji bali oktobra, ki je, nasprotno, navadno eden najboljših mesecev za nakupovanje. Obdobja težkih izgub v letih 1957, 1960, 1962 in 1974 so se na primer končala prav oktobra, nezanemarljiv pa je tudi podatek, da so vsi tisti, ki so kupovali dan po polomu na Wall Streetu leta 1987, danes lastniki delnic, ki veljajo vsaj trikrat več od cene, ki so jo bili placali. Seveda je potreben pogum, da kupujemo takrat, ko cene padajo, priznavajo analitiki, a je treba upoštevati, da so trgi zdaj, ko je Dow Jones za več kot 13 odstotkov pod svojim vrhuncem iz 6. avgusta, doživeli prve prave korekcije v zadnjih sedmih letih.

SINDIKATI / EVROPSKA KONFERENCA

»Schengenska meja« prizadela delavce

Vsak dan prestopi mejo 10 do 20 tisoč delavcev

Vsak dan prestopi italijansko-slovensko mejo od 10 do 20 tisoč delavcev, ki so začasno zaposleni v Italiji. Delavci, ki prihajajo iz Slovenije, a tudi iz Hrvaske, so ta teden na lastni koži okusili nevsečne posledice uvedbe Schengenskega sporazuma na naši meji. Tak režim, ki ustvarja dolge kolone vozil ob vstopu v Italijo, bi bilo treba spremeniti. Slovenski sindikati in deželni sindikati Furlanije-Juljske krajine so že pred dobrim mesecem opozorili politične oblasti v lastnih državah na blazajočo se »nevarnost«, a jim niso ne na tej ne na oni strani meje prisluhnili. Zato je Medregijski sindikalni svet Furlanije Juljske krajine in Slovenije že v ponedeljek ostro protestiral nad dejanskim zapiranjem nekeč najbolj odprte »evropske meje«, včeraj pa so sindikalni predstavniki (Roberto Treu za FJK, Jadran Calija in Rajko Lesjak za slovenski sindikalni organizacijo) ponovili svoje negotovanje na tiskovni konferenci, na kateri so tudi orisali dvodnevno delo Evropske konfederacije sindikatov, ki je zasedala v Trstu.

Schengenski italijansko-slovenski vozil je bil le najbolj aktualni argument, o katerem je bil govor. Sindikalisti so omenili celo kopico vprašanj, ki se nanasajo na delavce iz držav izven Evropske skupnosti na začasnem delu v tako imenovani »komunitarni Evropi«. Najbolj akuten je gotovo delo na črno. Od množice skoraj 20 tisoč delavcev, ki se vsak dan vozijo iz Slovenije in Hrvaske v Italijo, jih je uradno prijavljenih le kakih 500 (!).

Tak položaj zastavlja resna socialna vprašanja: večina delavcev (in delavk, saj ne gre pozabiti, da dela v Trstu in drugih deželnih mestih mnogo hišnih pomočnic iz Slovenije) ni zavarovanih; po treh mesecih dela

bi jim morali delodajalci plačevati prispevke za pokojnino, kar pa se ne dogaja. Delavci izven držav Evropske skupnosti so skratka prepuščeni sami sebi.

Medregijske sindikalni sveti, zbrani v Evropski kon-

federaciji sindikatov, so iznesli vrsto predlogov, da bi izboljšali sedanje stanje, ki spominja na divjo delavsko džunglo. V prvi vrsti zahtevajo, naj Evropska zveza finansira ustanovitev tako imenovanih centrov Eures, to je uradov o tržišču čezmejnih dela, katerih naj bi se poslužili pri urejevanju zaposlovanja na obmejnih področjih. Tak urad že deluje na italijansko-avstrijski meji. Denarna sredstva za ureditev teh okenc naj bi dobili iz skladov, ki so predvideni za programe Interreg, Phare in Crossborder.

Srečanja Evropske konfederacije sindikatov so se udeležili predstavniki medregijskih sindikatov iz Nemčije, Poljske, Slovaške, Češke, Avstrije, Madžarske, Slovenije, Hrvaske in Italije. Delom je sledila tudi tajnica Konfederacije Beatrice Hertogs, ki je na novinarsko vprašanje, kaj meni o »schengenskih zapletih« na italijansko-slovenski meji, odgovorila, da verjetno državi nista bili dovolj pripravljeni na spremembo.

SKP zahteva poseg pri obeh državah

Deželna svetovalca Stranke komunistične preno-ve Fausto Monfalcon in Roberto Antonaz sta vložila interpelacijo deželnemu svetu o dogajanju na italijansko-slovenski meji po uvedbi Schengenskega sporazuma. Svetovalca ugotavljata, da so poostreni nadzori povzročili veliko nereda in zapletov z dolgi vrstami kolon na meji. Namesto da bi se državi že pred nekaj meseci dogovorili o primerni ureditvi vprašanja, bosta to morala storiti z zamudo v prihodnjih dneh. Zato zahtevata, naj deželni odbor poseže pri italijanskih in slovenskih državnih oblasteh, da bi končno uredili sedanji kaos na meji.

V zvezi z novimi predpisi na mejnih prehodih se je oglašil tudi svobodni sindikat policije Lisipo, ki je ponovno ogorčeno protestiral zaradi premajhnega števila policijskega osebja, pomanjkanja sredstev in celo vozil. V svojem tiskovnem sporočilu je zapisal, da je bila italijansko-slovenska meja pred Schengenom pravo rešeto, saj so begunci zlahka nezakonito vstopili v državo, in rešeto je ostalo tudi po uvedbi Schengena.

NABREŽINA / VOLILNA KAMPANJA

Stranke in liste se predstavljajo

Sinoči pobuda Komunistične preno-ve

V devinsko-nabrežinski občini se nadaljujejo predstavitve županskih kandidatov in kandidatnih list za občinski svet. Sinoči je bila v Prečniku na vrsti Stranka komunistične preno-ve, ki, kot znano, podpira župansko kandidaturu Marina Voccija.

Na predsinocnjem volilnem zborovanju Demokratične stranke levice v Sesslanu je tekla predvsem beseda o turizmu s posebnim poudarkom na razvoj Sesslanskega zaliva. Nosilec kandidatne liste za občinski svet Giorgio Depangher je omenil nedavno odobreni regulacijski načrt, ki določa uravnovešeni urbanistični razvoj Zaliva, pri katerem bodo posebne pozornosti deležni tudi domačini. Nova občinska uprava - je podčrtal Depangher - bo morala takoj navezati stike z lastnikom Sesslanskega zaliva in se z njim sporazumeti o vsebini podrobnostnega načrta, tako da se bodo čimprej lahko začela dela za sanacijo Caravelle in tamkajšnjega hotela.

Slovenska skupnost vabi drevi ob 20.30 v agroturizem Slavka Svare v Trnovco, kjer bodo predstavili županskega kandidata Viktorja Tanceja in kandidatke za občinski svet. Glede volilnega

programa bodo posebno pozornost posvetili kmetijstvu in novemu občinskemu regulacijskemu načrtu.

Jutri ob 18. uri pa bo v slaščičarni »Costa dei barbari« (Botanek) pri Sesslanu volilni shod Pola svoboščin. Beseda bo tekla predvsem o javnem in zasebnem solstvu, medtem ko bo županski kandidat Romano Vlahov predstavil načrt za verski center v Sesslanu.

Kdo bo predsednik tržškega IACP?

Nadaljujejo se polemike o imenovanju novega predsednika tržškega Zavoda za ljudske gradnje (IACP). Deželni odbornik Roberto De Gioia (odločitev pripada Deželi) se je pred dnevi zavzel za kandidaturu Armanda Fasta, sedanjega komisarja IACP, ki je tudi predsednik združenja lastnikov stanovanj. V Olijki pa so mnenja, da Fast ne more biti istocasno predsednik IACP in zastopnik lastnikov.

Na obzorju se spet pojavlja kandidatura nekdanje deželne svetovalke DSL Perle Luse, ki uživa podporo deželnega odbora za enake možnosti.

Zaslužni zaporniki bodo odslej lahko obiskovali muzeje

Tudi zaporniki gredo v muzeje. S tem geslom bi lahko označili hvalevredno in svojevrstno pobudo direktorja tržškega zapora Enrica Sbriglie, ki namerava zaslužnim jetnikom enkrat mesečno nuditi možnost kulturnih ekskurzij. Sbriglia, ki se od vedno bori za to, da bi priprte ljudi zbližali družbenemu oz. socialnemu tkivu (spomnimo se razstave izdelkov raznih zapornikov »Colori dal buio«, ki je bila spomlad), je v sodelovanju z občinsko didaktično službo in z Mestnimi muzeji organiziral »kulturno pot«, po kateri bodo zaporniki bolje spoznali naše mesto oz. nase zgodovino.

Kot je povedal na včerajšnji tiskovni konferenci, gre za »zelo čuden poskus«: zapor »odvzema čas, mi pa hočemo zapornikom čas nuditi, tako

da lahko nadoknadijo zamujeno,« je podčrtal. Podžupan Damiani je dejal, da je treba spodbujati kulturno, clovesko in moralno rast priprtilih, direktor Mestnih muzejev Dugulin pa je izpostavil dejstvo, da v muzeju spoznamo našo preteklost, kar nam služi za bodočnost (to velja se najbolj za zapornike). V imenu didaktične službe je dr. Mizzanova obrazložila, kako je prišlo do tovrstnega sodelovanja in nakazala, kaj vse bo videla skupina 5 izbranih jetnikov. V spremstvu agentov (»v bodočem morda tudi brez,« je pojasnil Sbriglia) se bodo tako podali npr. na Sv. Just, v muzej Sartorio, a tudi v Rizarno. Ze danes bodo obiskali mestni muzej zgodovine in umetnosti, med predvidene obiske pa bodo urinili tudi ogled razstave o Dačanih.

A. G.

SCHENGEN / POZIV

Budin: Čimprej sporazum o preferenčnem pasu

»Izvajanje Schengenskega sporazuma na meji s Slovenijo ustvarja pri nas prav paradoksalno situacijo: medtem ko postaja na obseznem območju evropskega kontinenta ukinitve notranjih meja realnost, se na meji med Italijo in Slovenijo postavljajo nove zapreke. In to prav na območju, ki je bilo zgled odprte meje med državami z različnimi političnimi in gospodarskimi sistemoma, ter v času, ko si Slovenija s prilagajanjem svojih notranjih sistemov normam in standardom Evropske unije prizadeva na poti evropske integracije.« Tako je zapisal podpredsednik deželne sveta Milos Budin v izjavi za tisk ob uujanju dolocil Schengenskega sporazuma na italijansko-slovenski meji.

Nastalemu položaju je treba poiskati primerne

rešitve, je poudaril se Budin. Take rešitve, ki bodo zajamčile obstoj gospodarskih, trgovskih odnosov, kulturnih in tudi povsem medsebojnih odnosov, ki so se stkali na tej in oni strani italijansko-slovenske meje med skupnostima, ki tu živita.

Podpredsednik deželne sveta je poudaril, da je boj proti ilegalcem pravičen, a ne sme prizadeti tistih, ki živijo ob meji povsem normalno in pošteno življenje. Dolge kolone na mejnih prehodih in pretirani nadzori bi lahko zavrli razvoj dosedanjih odnosov ob meji. Zato Milos Budin poziva Italijo in Slovenijo, naj čimprej dosežeta sporazum za uvedbo preferenčnih pasov za prehod državljanov iz držav Evropske skupnosti, slovenskih državljanov in čezmejnih delavcev.

OBČINA / V LUČI VSEDRŽAVNE KONFERENCE

Rejništvo gre spodbujati

Predstavili so dvodnevno deželno konferenco o rejništvu

Morda je dozorel čas, ko bodo lahko italijanske družine lažje dobile v rejništvo otroke, ki sicer živijo v zavodih, domovih ali pri raznih skupnostih. Pred kratkim so namreč spremenili tozadevni zakon, katerega namen ni več le reševati že obstoječe probleme, temveč je njegov cilj sedaj preventiva. V tem smislu bo 13. in 14. decembra v Reggiu Calabrii vsedržavna konferenca o rejništvu, ki jo je spodbudilo ministrstvo za socialno solidarnost. Konferenca sodi v okvir vsedržavne kampanje za promocijo rejništva, organiziralo pa jo je predsedstvo vlade.

S tem v zvezi je deželna koordinacija za zaščito mladoletnikov FJK v sodelovanju z Obcino Trst in deželnim institutom za študije o socialnih storitvah organizirala deželno konferenco o rejništvu, ki bo jutri in v petek v prostorih muzeja Revoltella v Ul. Diaz, 27, odprl pa jo bo župan Illy. Pobudo so predstavili včeraj na Obcini, kjer je predsednica deželne koordinacije Marisa Semeraro poudarila, da je »treba razširiti to prakso« in se držati novega zakona, ki stremi po preventivi. Rejništvo je eden izmed najboljših sredstev za rešitev problemov otrok, je povedala, saj so druga alternativa le zavodi, a je tudi rast otroka bolj uravnovešena. Deželna koordinacija usk-

lajuje promocijo rejništva na deželni ravni, bistveno pa je ustvariti mrežo socialne solidarnosti, ki lahko edina zajamci dobro rast otrok. Važna je tudi prisotnost Dezele, ki bo pomagala pri ugotovitvi realnega stanja v FJK, a ljudje morajo imeti čimveč informacij, je pritrdila Semeraro. Obrazložila je tudi, da so dobrodošli predlogi, ki bi lahko izboljšali probleme, morebitne ideje pa bodo predstavili na državni konferenci. Svojo vlogo igra tudi sodišče za mladoletnike, s katerim gre iskati rešitve problemov, saj je cilj rejništva vrnitev otroka k izvorni družini. Javni skrbnik za mladoletnike bo vaze pri sodelovanju med javnimi in zasebnimi ustanovami (skrbnik bo med drugim finansiral raziskavo SWG o rejništvu v FJK), kar postaja vedno bolj pomembno.

Včerajšnje tiskovne konference se je udeležil tudi odbornik Pecol Cominotto, ki je dejal, da Obcina aktivno sodeluje pri informativni kampanji o rejništvu. Obcina namreč upravlja zavode, kjer živijo začasn mladoletniki. »Želimo si, da ne bi več potrebovali takih prostorov, saj zavod ne more nikakor nadomestiti družine,« je pripomnil, zelo važno pa je sodelovanje med javno službo in prostovoljstvom.

Aljoša Gasperlin

FERNETIČI / PROTEST PROTI CARINI

Uslužbenci špediterskih podjetij danes stavkajo

Danes bodo uslužbenci špediterskih podjetij pri Fernetičih stavkali. Tako so sklenili včeraj na sindikalni skupščini, na kateri so ugotovili, da je postalo stanje na njihovem mejnem prehodu zaradi slabega dolo- vanja carine nevzdržno in da zahteva nujne ukrepe.

Srz problema je po mnenju špediterskih uslužbencev v absolutno prepočasnem delovanju carinske službe. Zaradi zamud so tovornjaki prisiljeni na dolga cakanja, tako da so parkirišča neprestano prenatrana. Ob tem se seveda brez potrebe večajo prevozniki stroški, vozniki izgubljajo živce itd. Za vse to uslužbenci dolžijo carinsko upravo, od katere je pač odvisno, kako deluje carinska služba pri Fernetičih.

Stvar je nadvse resna, saj posledica tega stanja je, da se prometni tokovi preusmerjajo na druge mejne prehode, kar seveda pomeni za vse, ki delujejo na mejnem prehodu pri Fernetičih, veliko škodo.

Da bi premaknili zadevo iz sedanje slepe ulice, so se uslužbenci špediterskih podjetij odločili za današnji protestno akcijo. Z njo hočejo doseči, da bi carinska služba na tem mejnem prehodu dobro opravljala svoje delo, tako da bi lahko dobro opravljali svoje delo tudi oni sami in drugi, ki so tamkaj zaposleni. »Želimo, da bi carina pri Fernetičih razpolagala s kompetentnim in učinkovitim osebjem, ki se bo zavedalo, da opravlja koristno funkcijo za siršo skupnost, da tovornjaki, ki prehajajo mejo, niso zasebna stvar, ampak da prevažajo izdelke nase industrije in blago, ki hrani naše gospodarsko življenje... Samo na tak način bo mejni prehod pri Fernetičih ohranil značilnost stičišča med Evropsko unijo in vzhodnoevropskimi državami,« so stavkajoči napisali v svojem tiskovnem sporočilu.

IZRULI SO ŽELEZNE REŠETKE NA OKNU

Tatovi ponoči vdrli v trgovino »Optika Malalan« na Opčinah

Škoda je zelo velika - Verjetno gre za »naročeno« tatvino

»Za silo si pomagamo, tako da se nam delo ni povsem ustavilo. Škode nismo se ocenili, vendar je zelo visoka, znasa več deset milijonov lir. Na žalost nismo bili zavarovani, poleg tega smo imeli na zalogi več predmetov kot običajno, ker smo ravno na tem, da se preselimo v nove, večje prostore, na Narodni ulici.«

Milka Malana so poklicali že zjutraj domov, ena od uradnic, ki je zaposlena v sosednjem poslopiju, je na dvorišču za trgovino opazila neobičajno veliko skatel. Obsla ga je zla slutnja: tatovi so mu trgovino, »Optika Malalan« na Proseški 6 na Opčinah, skoraj povsem izpraznili, iz izlozbe, predalov, omare so odnesli sončne naočnike, okvirje za ocala za vid, skoraj vse daljnogleda, specialni optični aparat za meritve, tudi mobilni jih je zamikal. Samo ocal je bilo več kot 500. »Očitno gre za naročeno tatvino, saj so na primer najbolj poceni ocal niso dotaknili« je povedal Malalan, »dobro vedo, kam bodo ukradeno prodali, zelo verjetno onstran meje.«

Kako so prisli v notranost?

»Na zadnji strani trgovine, ki jo sestavlja en sam prostor (del služi za prodajo, del za laboratorij) je okno, bilo je zavarovano z železno rešetko, kar pa tatovi ni odvrnilo od namere. Poslužili so se verjetno avtomobilske hidravlične dvigalke, rešetko so delno dobesedno izruli, poškodovali so celo zid. Zatem so pod oknom podložili nekaj kamnov in opeko, da so lazje vstopili.«

Ni nihče nič opazil?

»Sosedje so povedali, da so okrog 23. ure slusali nekaj neobičajnega, vendar niso postali pozorni. Pihala je močna burja, mislili so, da je pač veter morda kaj prevrnil ali kaj podobnega.«

Kako pa se pride do okna, ali gleda na ulico?

»Ne, samo glavni vhod je na ulici, okno je na

notranjem dvorišču, do katerega pa ni težko priti. Dvorišče je sicer zaprto z avtomatično rampo, ki pa preprečuje samo dostop prevoznim sredstvom, pešec jo lahko enostavno prekoraci. Bili so najmanj v dveh, eden je praznil notranjost in skatle podajal nekomu na dvorišču, ki je predmete iz skatel spravljaval v plastične vreče, take, kot jih uporabljamo za smeti. Nekaj so jih pustili na tleh.«

So kaj razbili?

»Ne, vandalskega početja na srečo ni bilo, sicer bi bila škoda še večja. Tudi kontaktnih lec in lec za vid niso odnesli, kar je tudi dokaz, da so natančno vedeli, kaj potrebujejo. Verjetno so dobro poznali tudi samo razpo-

reditev v trgovini, morda so si jo kdaj prej že ogledali: odprli so omare z ocali, a tistih, kjer so samo etuiji, se niso dotaknili.«

S primerom se ukvarja policija z openskega komisariata. Verjetno ne bo

imela lahkega dela. Že pred časom je prislo do podobnih tatvin, tatovi so prihajali iz republik bivše Jugoslavije, posebnost iz Srbije, kjer po podobnih artiklih vlada precejšnje povpraševanje. Milko Malalan ima se-

danje prostore na Proseški 6 v najemu, skupaj z njim dela še nekaj uslužbencev. Doslej se mu ni nikoli pripetilo kaj podobnega. Pred okrog 15 leti je sicer prislo do tatvine, vendar je bila tedaj v istih prostorih draguljarna, v njej je delal Milkov oče (draguljarna se je medtem preselila v Narodno ulico, vodita jo Milkova brata).

Tatovi tedaj niso vdrli ne skozi vhodna vrata ne skozi okno, temveč kar skozi steno, »z nekoliko »dobro volje« so jo razbili«, je dejal Milko Malalan. Kljub udarcu pa je včeraj kazal optimizem: »Nekako bo slo, na naše poslovanje s klienti ne bo vplivalo, vendar moramo vse novo nabaviti.«

OBISK / SINOČI JIH JE SPREJEL ILLY

Astronavti Discoveryja tri dni pri nas

Drevi v dvorani Tripčovich

Od včeraj se mudi v Trstu sesterica ameriških astronautov, ki je letošnjega avgusta bila na krovu vesoljske ladjice Discovery. To so poveljnik misije Curtis L. Brown, pilot Kent V. Rominger, specialisti odprave Jan Davis, Robert L. Cuberman in Stephen K. Robinson ter specialist za natovorjeno opremo Bjarni Tryggvason. Njihov prihod v naše mesto ni naključen. Z njimi je namreč to poletje poletel v vesolje spektrografski teleskop UVSTAR, ki so ga v glavnem izdelali v znanstvenem parku pri Padričah, poleg tega pa bodo astronomi obiskali tudi druge trzasko znanstvene ustanove ter salon znanosti ERA, ki je ta čas na ogled na Pomorski postaji.

Uglednim ameriškim gostom je sinoči izrazil dobrodošlico na trzas-

kem zupanstvu zupan Riccardo Illy. Resnici na ljubo so bili na sprejemu prisotni le trije (Brown, Davisova in Cuberman - na sliki, foto KROMA), saj so ostali trije prišli iz Nemčije z nekoliko zamude. Dobrodošlico na zupanstvu jim je izrekel tudi prof. Roberto Stalio, »oče« projekta UVSTAR, prisoten pa je bil tudi Staliov glavni sodelavec inž. Pavel Trampuz.

Danes bo sesterica obiskala trzasko univerzo in znanstveni park, zvečer ob 19. uri pa se bo srečala s trzasko publiko v dvorani Tripčovich. Ameriški astronomi se bodo v našem mestu zadržali še jutri. Dopoldne bodo obiskali že omenjeni salon znanosti ERA, nato pa se bodo sestali z znanstveniki Mednarodnega centra za teoretsko fiziko v Miramaru z ravnateljem Visarolom na celu.

VREME / BURJA IN NIZKE TEMPERATURE

Izboljšanje šele v petek

Med najnižjo nočno temperaturo in temperaturo ob 13. uri je bila v mestu ena sama stopinja razlike: ponoči so namerili 5 stopinj, podnevi 6, v okolici je se bolj zeblo. Pravijo, da takega mraza ob tem letnem času ni bilo že desetletja. Lahko se sicer tolažimo, da je v hribovitih predelih dežele slo že posteno za nohte (na Zoncolanu je zivosrebrni stolpec zdrknil globoko pod ničlo, namerili so -12 stopinj Celzija, v Tolmeču -3 stopinje, na vrhovih je tudi pršil sneg), vendar gre za skromno uteho, ker pri nas »v zameno« reže ostra burja. Dokler pa je nebo jasno, se ne moremo preveč pritoževati, vsaj ni nobene nevarnosti poledice, a tudi burja ni taka kot »nekoč«: starejši se gotovo spominjajo pripetih vrvi na pločnikih in vogalih, da pescev ni dobesedno odpihalo.

Gasilci in mestni redarji so bili ves dan na delu, prijeli so na desetine klincev. O kakšnem zahtevnejšem posegu niso poročali, zato pa ni manjkalo nevšečnosti, ki ljudem grenijo življenje. Marsikomu so veje, omet, strešniki razbili sipe na avtu in se bodo mčili v uradih zavarovalnic, kjer bodo morali pač dokazati, s

katere strehe jim je priletela opeka, kar ni prav enostavno. Manjša motorna kolesa je prevracalo kot za stavo, precej skode je bilo tudi na drevesju po vrtovih in parkih (Na sliki posnetek iz Miramarskega drevoreda, kjer je burja izrula drevo).

Teško je bilo tudi vsem tistim, ki opravljajo razna dela na prostem, a v pristanišču so morali okrepiti priveze: morje se je penilo vse do obzorja, cez valobrane so pljuskali valovi, zani-

mivo jih je bilo gledati, a tisti, ki so se zaradi službe znasli na morju, se verjetno niso prav nič zabavali.

Tudi napovedi za prihodnje dni niso posebno navdušujoče. Burja naj bi se polegla šele pojutrišnjem, ko se bo tudi nebo nekoliko pooblačilo. Dotlej naj bi se nadaljevalo suho vreme, ki ga označuje območje visokega zračnega pritiska, zaradi katerega bo s severovzhoda se dotekal mrzel zrak.

Odnos med stroji in ljudmi v filmu

Na pobudo filmskega krožka Cappella Underground bo v gledališču Miela tridnevni niz Cinemachine, posvečen odnosu med človekom in stroji. Niz se bo začel jutri zvečer s predvajanjem znamenitega filma Fritz Langa Metropolis ob klavirski spremljavi Zimmermanna. V petek bodo na sporedu novejši filmi, in sicer Blade Runner Ridleyja Scotta, Nirvana Gabrieleja Salvatores in Gost in the Shell Mamoruja Oshii. V soboto bomo lahko med drugim gledali Lucasove Zvezdne vojne. Vsak večer bodo na sporedu tudi video projekcije.

PODOBNIK

UL. SALICI 1 - OPČINE

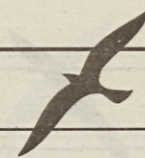
OB 65. OBLETNICI USTANOVITVE PODJETJA JE V TEKU

VELIKA PRODAJA

PROMOCIJA:
ZNIŽANE
CENE OD

30% DO 70%

MOŠKA IN ŽENSKA OBLAČILA - PERZIJSKE PREPROGE

LJUDSKI VRT / VČERAJ ODPRLI RAZSTAVO

Prerez ustvarjalnosti Roberta Hlavatyja

Dela v prenovljenem paviljonu bodo na ogled do 23. novembra

Paviljon Arac v Ljudskem vrtu je ponovno odprl vrata umetnikom in to z razstavo posvečeno Robertu Hlavatyju, pripadniku slovenske narodne skupnosti, katere predstavniki so prav v teh razstavnih prostorih odločno zaznamovali tržasko ustvarjalnost v obdobju med vojnama. Tržaski občinski odbor nik za kulturo Damiani je na včerajšnji otvoritvi obnovljenih prostorov in Hlavatyjeve razstave edini opredelil umetnika tudi glede na njegovo nacionalno pripadnost in med drugim tudi potrdil, da se bo naslednje leto občinska uprava z obsežno razstavo spomnila Avgusta Cernigoja, na katerega se je nanašala zgoraj navedena opomba.

Sicer pa sta na včerajšnji otvoritvi razstave, na kateri je na ogled približno 45 del pretežno iz zasebnih zbirk svojcev, o Hlavatyju govorila nečak Francesco in umetnostni kritik Claudio H. Martelli. Prvi je predvsem nanižal vrsto osebnih spominov na segavega strica, navedel nekaj bistvenih podatkov o njegovem solanju in kasnejšem poklicnem življenju, vendar je povsem izpustil Hlavatyjevo dolgoletno delovanje v okviru slovenskih kulturnih organizacij. O umetniškem delu »najboljsega slikarja med zobozdravniki« je govoril Claudio H. Martelli, ki je razstavo tudi uredil. Naglasil je, da je Hlavaty nedvomno med naj-

boljsimi tržaskimi akvarelisti. Na razstavi je zajet le del obsežnega umetnikovega opusa, vendar pa je prikaz, glede na dejstvo, da so pri- sotna dela iz vseh obdobj, povsem verodostojen. Najstarejša razstavljenega dela nosijo letnico '33, najnovejša pa sodijo v zadnja leta '70. Največ je seveda tipičnih krajin, ob njih pa so zelo zanimivi industrijski pejzaži in pa nadvse duhovite karikature, po katerih je Robert Hlavaty upravičeno slovel. Razstava v Ljudskem vrtu bo odprta do 23. novembra, in sicer vsak dan od 10. do 13. in od 16. do 19. ure.

SPRIČO TEŽAV GLASBENE ŠOLE

Predstavniki Glasbene matice pri sen. Cameriniju

Tržaski senator Fulvio Camerini, je 27. t. m. sprejel odposlanstvo Glasbene matice, v katerem so bili predsednik Drago Stoka, podpredsednik Edmund Kosuta, tajnik Primož Mozina in ravnatelj Bogdan Kralj.

Po smrti senatorja Darka Bratine je vodstvo Glasbene matice ostalo brez svojega zagovornika v rimskem parlamentu, zato je bilo srečanje s senatorjem Camerinijem umestno in potrebno.

Senator Camerini je z veliko pozornostjo sledil

izvajanju predstavnikov Glasbene matice in se zavzel za čimprejšnjo rešitev vseh problemov, ki danes terejo to pomembno manjšinsko ustanovo. Gre predvsem za ustanovitev avtonomne sekcije slovenske glasbene šole pri tržaskem konservatoriju Tartini ter za zadostno finančno podporo Glasbeni matici na podlagi državnega zakona št. 16, ki predvideva posebne prispevke za slovenske ustanove in organizacije na obmejnih območjih dežele FJK.

NAGRAJEVANJE EX TEMPORE

Tekmovanje v risarski spretnosti v Lonjerju

Osemindvajset otrok iz vrtca in srednje šole se je preteklo soboto v Lonjerju pomerilo v risarski spretnosti. Na vrsti je bil jesenski otroški slikarski ex-tempore, ki ga KD Lonjer Katinara že več let prireja dvakrat letno, spomladi in jeseni. Uspeh pobude je zabeležila pestra in številna konkurenca, ki je v glavnem navdušeno sprejela temo natečaja. Udeleženci tekmovalja so namreč risali sport in druge igre in se na listih risanke živo izpovedovali. Komisija, ki so jo sestavljali Milan Pasarit, Novela Carli in

predsednik društvenega odbora Marko Poropat, je podelila najlepšim risbam pokal. Vsi otroci iz vrtca so bili deležni posebne pohvale. V kategoriji, kjer so tekmovali učenci prvih treh razredov osnovne šole je slavila Nika Nadlisek, v skupini četrto in petoosnovnošolcev pa se je na najvišjo stopničko zmagovalnega odra povzpela Irena Ferro Casagrande. Najštevilnejšo kategorijo so tokrat sestavljali srednješolci. Zaradi številnosti in tudi kakovosti izdelkov se je komisija opredelila za nagaditev kar treh najboljših risb. Najuspešnejša se je po vseh pričakovanjih izkazala kdo drug kot domačinka s Katinare Natasa Gombac, ki se s svojo ustvarjalnostjo uveljavlja na mednarodnem mladinskem likovnem področju, kjer stalno prejema pomembna priznanja. Takoj za njo sta si v Lonjerju enakovredno drugo mesto lastila Aljosa Kalc in Valentina Pieri. Prireditelji, ki so nad uspehom tekmovalja nadvse zadovoljni, sedaj se razmislijo o zimskih otroških pobudah, kot so Miklavževanje, Otroški direndaj in se katero novo presenečenje. JPC

OB DNEVU MRTVIH

Počastitev spomina padlih za svobodo

Jutri v Dolini, pojutrišnjem v Zgoniku, v soboto v Nabrežini

Predstavniki krajevnih in deželnih oblasti, kakor tudi oblasti sosednje Slovenije, političnih strank ter borčevskih in drugih organizacij bodo ob Dnevu mrtvih polagali vence na grobnice in pred spomenike padlim za osvoboditev izpod fašizma in nacizma.

Dolinska občinska uprava vabi na svečanost polaganja vencev pred osrednji spomenik padlim v Dolini jutri (30. t.m.) ob 15. uri. Spominke svečanosti se bodo udeležili predstavniki občinske uprave in Republike Slovenije, zbor upokojencev pa bo zapel nekaj zalostink.

Občina Zgonik pa se bo poklonila spominu padlih v odpornem gibanju in v NOB v petek, 31. t.m., s polaganjem vencev pred spomenike po naslednjem razporedi: ob 16.30 zbirališče v Zgoniku, ob 16.40 polaganje vencev v Repniču, ob 16.50 pri Brisčikih, ob 17.05 na pokopališču na Proseku, ob 17.15 na Proseški postaji, ob 17.25 v Gabrovcu, ob 17.35 v Samatorci, ob 17.45 v Saležu, ob 18. uri pa v Zgoniku, in sicer najprej pred vaski spomenik in nato pred občinskega. Tu bo nastopil Moski pevski zbor Rdeca zvezda. Občinska uprava vabi vse občane ter društva in organizacije, naj sodelujejo pri spomeniskih slovesnostih. Devinsko-nabrežinska občinska uprava pa bo

pocastila spomin padlih s polaganjem vencev pred spomenike in obeležja v soboto, 1. novembra. Osrednja slovesnost bo pred spomenikom padlim v Nabrežini, kjer bodo govorili krajski kulturni program. Delegacija občinskih upraviteljev, predstavnikov strank in borčevskih organizacij pa se bo zbrala že ob 8. uri pred zupanstvom ter do 10. ure obeležja vsa obeležja po vaseh v občini, in sicer po naslednjem vrstnem redu: Nabrežina Kamnolomi, Slivno, Medja vas, Devin, Vizovlje, Cevrovlje, Mavhinje, Precnik, Praprot, Sempolaj, Nabrežina Kriz in Nabrežina Center.

Kot smo podrobneje objavili v včerajšnji številki našega dnevnika, se bodo predstavniki Republike Slovenije poklonili padlim za svobodo s polaganjem vencev na grobišča in pred spomenike v tržaski pokrajini jutri (30. t.m.) Posebej naj omenimo, da bo ob 14.30 spominke slovesnost pred spomenikom bazoviškim junakom na gmajni pri Bazovici, na kateri bo imel krajski nagovor poslanec Državnega zbora in podpredsednik komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu Davorin Tercon. Ob 18. uri pa se bo delegacija Republike Slovenije poklonila žrtvam v tržaski Riziarni. Tu bo imel krajski nagovor predsednik Državnega sveta dr. Ivan Kristan.

Vlada namenila 140 milijard lir za odškodnine istrskim optantom

Prodijska vlada je v finančni zakon uvrstila tudi 140 milijard lir za odškodnine istrskim beguncem in to v pričakovanju, da parlament odobri tozadevni zakonski osnutek. Slednjega sta v senatu predložila predstavnika Oljke Fulvio Camerini in pokojni Darko Bratina.

Vest je sporočil javnosti Camerini, ki upa, da bo vladna poteza sedaj pospešila parlamentarno debato in seveda odobritev tega zakona, s katerim so se doslej ukvarjale nekatere senatske komisije. Parlamentarec Oljke je tudi izrekel priznanje Romanu Prodiu, da je spostoval sprejete obveze.

Senat je prav zaradi pomanjkanja finančnih sredstev prekinil razpravo, kar je sprožilo proteste ezulskih združenj, ki vsekokor še niso zavzele enotnega stališča glede problema odškodnin oziroma vračanja nepremičnin.

PREDSTAVITEV NJENE KNJIGE TRŽASKI ZAPISI

Prof. Marija Pirjevec gost DSI

Avtorico in njeno knjigo je predstavila prof. Lojzka Bratuz

V ponedeljek, 27. oktobra, so v Peterlinovi dvorani Društva slovenskih izobražencev predstavili novo knjigo prof. Marije Pirjevec z naslovom Tržaski zapisi. Knjiga, ki ima 160 strani, je izšla pri založbi Mladika v Trstu, opremil jo je Edi Zerjal, tiskali so jo v tržaski tiskarni Graphart, njena cena pa je 23.000 lir.

Po uvodnem pozdravu predsednika DSI Sergija Pahorja je spregovorila prof. Lojzka Bratuz, ki je v svojem obširnem referatu izčrpno predstavila vsebino knjige. Le-ta je zbirka esejev, ki so nastali v zadnjih letih in ki predstavljajo pogled na slovensko književnost s tržaskega zornega kota dveh literarnih kultur, slovenske in italijanske. V prvem delu knjige so

zbrani esej, ki obravnava najnovejšo slovensko književnost in prevode slovenskih del v italijansko, v drugem delu pa esej, ki obravnava slovensko književnost iz prejšnjih stoletij ter stike z italijanskim oz. romanskim svetom.

Prof. Lojzka Bratuz je med drugim dejala, da je ta knjiga sad temeljitega in resnega preučevanja,

napisana je sicer studiozno, a vendar prozorno. Delo prof. Marije Pirjevec mora po mnenju prof. Lojzke Bratuz najti pot v višje srednje šole in univerze.

Po razpravi so si udeleženci lahko ogledali videofilm o pisatelju Borisu Pahorju, katerega scenarij je napisala ravno prof. Marija Pirjevec. I.Z.

Josip Osti jutri na liceju Oberdan

Na liceju Oberdana bo jutri ob 17.30 srečanje z Josipom Ostijem, enim najbolj reprezentativnih predstavnikov sodobne bosanske poezije. Na srečanju, ki ga prireja Skupina 85, bodo predstavili italijanski prevod njegove pesniške zbirke. Ostija bo predstavil slovenski pesnik Marko Kravos.

SMRTNA KOSA

V Gropadi je umrl Pepi Macarol

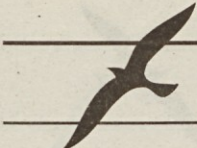
V nedeljo je na svojem domu v 75. letu starosti umrl Pepi Macarol iz Gropade, znan in spostovan zaradi svoje težke preteklosti in nemile usode, pa tudi zaradi svoje doslednosti in prijaznosti.

Rojen v Gropadi 28. januarja 1922 je že kot solar okusil fašizem, ko ga je učitelj v italijanski potujčevalnici oklofutal, ker je govoril v svoji materinski. V mladih letih je opravljal razna dela, ko mu je bilo 20 let pa so ga mobilizirali v italijansko vojsko in poslali v Grčijo. Ob kapitulaciji Italije so ga zajeli Nemci in odgnali v koncentracijsko taborišče. Ko se je v prvih mesecih 1945 vrnil domov je vstopil v NOB, zal ga je v maju 1945 doletela huda nasreca, zaradi katere je ostal stoodstotno invalid. Pri odstranjevanju municije iz gropajske šole je zaradi eksplozije izgubil obe roki. Namesto da bi se radostil svobode, je moral iskati po-

moc najprej v tržaski in nato v ljubljanski bolnišnici. V Ljubljani je srečal Justino, tudi borko NOB, in se z njo leta 1949 poročil ter se dve leti kasneje vrnil v Gropado, si uredil dom in z družino zivel, kljub težki invalidnosti, zadovoljno in aktivno, dokler mu je zdravje dopuščalo.

Pokojni Pepi je bil član Zveze vojnih invalidov NOB, ki se ga je vedno spominjala in bo nanj ohranila spostljiv spomin. Ženi in svojem izrekamo iskreno sozlagje.

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
29. oktobra 1997

LINDA

Sonce vzide ob 6.45 in zatone ob 16.52 - Dolžina dneva 10.07 - Luna vzide ob 7.02 in zatone ob 21.17

Jutri, CETRTEK,
30. oktobra 1997

ALFONZ

VREME VCERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 6,3 stopinje, zračni tlak 1026 mb ustaljen, veter 67 km na uro vzhodnik severovzhodnik, burja, s sunki do 100 km na uro, vlaga 55-odstotna, nebo jasno, morje zelo razgibano, temperatura morja 16 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILA SE JE: Giulia Fegez.

UMRLI SO: 84-letna Genzina Gradassi, 97-letna Maria Reder, 75-letni Antonio Loschiavo, 41-letni Bruno Turcato, 64-letni Aurelio Marco, 84-letni Vittorio Ortolani, 24-letni Stefano Vidoz, 83-letna Giovanna Simic, 75-letni Adalgerico Dordolo, 85-letna Salvina Fulizio, 86-letna Antonia Corradini.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 27., do PETKA, 31. oktobra 1997

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Tor S. Piero 2 (tel. 421040), Ul. Revoltella 41 (tel. 947797), Zavljje - Ul. Flavia 89 (tel. 232253).

ZGONIK (tel. 229373) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Goldonijev trg 8.

ZGONIK (tel. 229373) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Goldonijev trg 8 (tel. 634144).

SOBOTA, 1. november 1997

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Goldonijev trg 8, Zavljje - Ul. Flavia 89, Zgonik (tel. 225596).

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Tor S. Piero 2 (tel. 421040), Ul. Revoltella 41 (tel. 947797), Zavljje - Ul. Flavia 89 (tel. 232253).

ZGONIK (tel. 229373) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Revoltella 41, Goldonijev trg 8, Zavljje - Ul. Flavia 89.

ZGONIK (tel. 229373) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Goldonijev trg 8 (tel. 634144).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.00, 18.00, 20.00, 22.15, »Cop Land«, i. Sylvester Stallone, Robert De Niro, Harvey Keitel.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Happy together«, r. Wong Kar Wei.

EXCELSIOR - 16.45, 18.35, 20.25, 22.15 »Fuochi d'artificio«, r. L. Pieraccioni.

AMBASCIATORI - 17.30, 19.50, 22.15 »Ipotesi di complotto«, i. Mel Gibson, Julia Roberts.

NAZIONALE 1 - 17.30, 19.50, 22.10 »Face off - Due facce di un assassino«, i. John Travolta, Nicholas Cage.

NAZIONALE 2 - 17.15, 18.30, 20.15, 22.15 »MIB Men in Black«, r. Steven Spielberg, i. Tommy Lee Jones, Will Smith.

NAZIONALE 3 - 17.30, 19.50, 22.15 »Soldato Janek«, r. Ridley Scott, i. Demi Moore.

NAZIONALE 4 - 16.45, 18.20, 20.15, 22.15, 22.15 »Mrs. Dalloway«, i. Vanessa Redgrave.

MIGNON - 16.00, 18.00, 20.05, 22.00 »Mai dire basta«, porn., prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.15, 19.00, 21.45 »Contact«, i. Jodie Foster.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Ovosodo«, r. Paolo Vrzzi.

PRIREDITVE

ZUPNIJA SV. JERNEJA na Opcinah vabi na ogled fotografske razstave Iva Sosica »Praznovanje 375-letnice zupnije sv. Jerneja na Opcinah«. Razstavo si lahko ogledate vsak dan od 10. do 12. ure in od 17. do 19. ure do 9. novembra, ko bo na željo mnogih župljanov, ob 17. uri, v župnijski cerkvi ponovitev recitala prof. Lucke Susic »375 let pod openjskim farnim zvonom«. Sodelujejo mladi recitatorji, CPZ sv. Jernej z Opcin, CPZ sv. Florijan od Banov in MPZ Visava iz Ferlugo. Recital oblikujejo tudi domači pritrkovalci in pihalni kvintet godbenega društva Prosek. Vabljeni!

OBVESTILA

KULTURNO-UMETNISKO DRUSTVO MAGNET prireja v prostorih srednje sole Igo Gruden v Nabrezini tečaje strukture umetniške govorice, keramike, grafike, prostorske postavitve - instalacije, v jutranjih, popoldanskih in večernih urah ter kratke tečaje o barvi za odrasle in knjižne animacije za otroke. Tečaje bodo vodili Ani Tretjak, Leonardo Calvo, Anica Pahor, Franko Vecchiet in Vesna Benedic. Informativni večer bo danes, 29. oktobra, ob 20. uri v Nabrezini. Vse potrebne informacije lahko dobite na tel. st. 220680 ali 220202.

SKD VIGRED vabi članice in prijatelje v društvene prostore v Sempolaju danes, 29. oktobra, ob 18. uri na organizacijski sestanek za pripravo 50. obletnice postavitve spomenika v Sempolaju, ki bo 23. novembra.

SEKCIJA VZPI-ANPI BAZOVICA vabi vse kulturne, sportne, gospodarske in politične organizacije, da se množično udeležijo polaganja vencev. Jutri, v četrtek, 30. oktobra, ob 14.30 bo delegacija iz Kopra, Izole in Pirana položila venec k spomeniku bazovskih zrtev, nato bo sledila manjša slove-

snost, kjer bo spregovoril član državnega zbora Davorin Tercon. Nato bo ista delegacija, ob 15.30, položila venec na skupno grobnico padlih v NOB na pokopališču. V soboto, 1. novembra, ob 10. uri bo zbirališče pred bazovskim domom, kjer bomo skuaj v sprevedu odsli k spomeniku, da položimo venec vaškim padlim v osvobodilni borbi in umrlih v koncentracijskih taboriscih.

V PROSTORIŠK VIGRED se bo odvijal tečaj sivanja in krojenja vseh stopenj z Adriano Regent. Sestanek in vpisovanje jutri, 30. oktobra, ob 19.30, v društvenih prostorih v Sempolaju. Informacije na tel. st. 225322 (Adriana).

UCENI COS STANKO GRUDEN bomo obnovili staro tradicijo VJHT'CA. Sempolajce bomo obiskali po domovih v petek, 31. oktobra, v dopoldanskih urah. Obenem bomo v zvezi z domaćimi tradicijami zbirali spomine starih vašcanov.

OBICNA REPENTABOR obvesca, da je v teku popisovanje psov za vpis v deželni anagrafski seznam psov, ki ga predvideva d. z. 39/90. Zivinozdravnik podjetja za zdravstvene storitve bo popisoval pse v mesecu oktobru t. l. ob torkih in četrkih od 11. do 12. ure pred občinskim sedežem, kamor naj v omenjenem obdobju lastniki pripeljejo pse.

VZPI-ANPI SEKCIJA DOMJO IN KD F. VENTURINI vabita vaščane, da se množično udeležijo proslave ob ponovno oskrnutem spomeniku padlim v NOB, ki bo v soboto, 1. novembra, ob 14. uri.

DNE 1. NOVEMBRA se bodo pevci MoPZ Igo Gruden iz Nabrezine primeren poklonili spominu rajnih. Zbirališče bo na nabrezinskem trgu pred spomenikom padlih ob 14.40. Sledil bo obisk pokopališč in obeležij v nasi okolioci: 14.40 spomenik padlim v Nabrezini, 14.50 pokopališče v Nabrezini, 15.10 pokopališče v Sempolaju, 15.25 spomenik padlim v Sempolaju, 15.30 spomenik padlim v Praprotnu, 15.45 pokopališče v Samatorci, 16.00 sponebik padlim v Prečniku, 16.20 pokopališče v Mavhinjah in 16.40 pokopališče v Slivnem.

SEKCIJA VZPI-ANPI OPCINE, BANI, FERLUGI, PISCANCI vabi v soboto, 1. novembra na pokaštitev padlih v NOB pri vseh vaških spomenikih. Zbirališče ob 9.30 v Prosvetnem domu na Opcinah. Sodeluje MPZ Tabor z Opcin. Vabljeni k številni udeležbi.

VSEDRŽAVNO ZDRUŽENJE PARTIZANOV ITALIJE - sekcija Kriz »Evald Antonic-Stojan« vabi vse kulturne, sportne in politične organizacije, da se množično udeležijo polaganja vencev na vaše spomenike padlim, v soboto, 1. novembra, z odhodom ob 10. uri, izpred Ljudskega doma v Krizu.

VSE PRIDELOVALCE extra deviskega olivnega olja obvesčamo, da torklja Parovel v Mačkolljah bo začela obratovati 1. novembra t.l. Lepo vas prosimo, da se predcasno javite na tel. st. 231908.

DRUSTVO SLOVENSkih IZOBRAZENECV v Trstu vabi v ponedeljek, 3. novembra, na redni društveni večer, na katerem bo predaval prof. dr. Joze Velikonja iz ZDA na temo »Domovinstvo, zamejstvo, zdomstvo«. Predavanje bo v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici st. 3 s pricetkom ob 20.30.

SK DEVIN priredi novoletno zimovanje v smucarskem centru Falcade, z možnostjo smučanja na S. Pellegrinu, od 26. decembra do 1. januarja in od 1. do 6. januarja. Informacije na tajniksi tel. 2916004 do 4. novembra.

FOTOGRAFSKI OSEK KD LONJER-KATINARA prireja tudi v letošnji sezoni fotografski tečaj. Prvo informativno srečanje bo v torek, 4. novembra, ob 20. uri, v društvenih prostorih. Vabljeni!

SRENJSKI ODBOR iz Borsta in Zabrezca vabi vse člane na sestanek, ki bo v sredo, 5. novembra, ob 20.30, v Srenjski hiši v Borstu.

SKD FRANCE PREŠEREN iz Boljunca pripravlja tečaj sivanja domače - brske ženske nose. Zainteresirane domačinke vabimo na prvo srečanje v ponedeljek, 10. novembra, ob 21. uri v društvenih prostorih gledališča France Prešeren.

SKLAD MITJA CUK prireja tečaj avtogenega treninga, ki se prične 12. novembra v mestnem središču. Vse informacije in navodila za vpis dobite v uradih Sklada v Narodni ul. 126 na Opcinah, tel. 040/212289, v dopoldanskem času.

FOTOKROZEK TRST 80 vabi člane in prijatelje, da se udeležijo natečaja, ki ga razpisuje »Cultura Viva« in druge ustanove na prosto temo: Trzaskeslike (Immagini di Trieste), Skrivnosti Trsta (I Segreti di Trieste), in na obvezno temo: Nebo (Il Cielo). Rok zapade 15. novembra. Udeležba je brezplačna. Pravilniki so na razpolago v Trzaski knjižarni.

SLOVENSKI KLUB sklicuje redni občni zbor v torek, 25. novembra, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju v Gregorčičevi dvorani. Na dnevnem redu poročila, razprava, volitve odbora in razno. Vabljeni vsi, ki bi želeli z drobnim doprinosom odpreti nove možnosti za dialog ob aktualnih vprašanjih.

40-LETNIKI s Krasa in mesta združite se! Slavna, nepozabna večerja z glasbo bo v soboto, 29. novembra 1997, s pricetkom ob 20.30. Restavracijo bomo izbrali in rezervirali na podlagi prijav, zato se je množično udeležiti in obvestiti o tem tudi tiste 40-letnike, ki bodo spregledali to obvestilo. Za podrobnejše informacije in vpisovanja lahko telefonirate na sledeče številke vsak dan od 19. do 20. ure: Karlo (214590), Renzo (327019), Pavel (201291), Elder (200950), Aldo (0481/78366) in Mariza (228604).

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUSTVO v Trstu razpisuje svoje enajsto Studijsko stipendijo iz sklada »Mihael Flajban«. Stipendija bo znašala 3.000.000 lir za prvi letnik in 2.500.000 lir za vsako

nadaljno leto redne studijske dobe, v kolikor bo dobitnik zadostil pogojem pravilnika. Stipendija je namenjena slovenskim zamejskim visokosolcem, ki se bodo vpisali na univerzo v akademskem letu 1997-98. Podrobnejša pojasnila dobite na sedežu Slovenskega dobrodelnega društva v Trstu, ulica Mazzini 46/I, tel. 631203, ob četrkih od 16. do 18. ure. Rok zapade 30. novembra 1997.

SLOVENSKE DIJASKI DOM »Srečko Kosovel« obvesca, da je v teku vpisovanje za zimovanje, ki bo potekalo od 27. 12. 97 do 3. 1. 98 v KRANJSKI GORI. Zimovanja, na katerem bo tudi organiziran tečaj smučanja za začetnike in najmlajše, se lahko udeležijo otroci od 6. do 18. leta starosti. Morebitne informacije dobite v upravi dijaskega doma, ul. Ginnastica 72; tel. 573141 ali 573142.

SKLAD MITJA CUK obvesca, da je vsak torek, petek in soboto na razpolago svetovalnica za vzgojo in razvoj. Informacije od ponedeljka do petka na st. 212289 v dopoldanskem času.

SK BRDINA tudi letos organizira zimovanje na mariborskem Pohorju. Ponudba je zelo ugodna. Informacije in prijave so na sedežu kluba ob ponedeljkih od 20. do 21. ure.

HOCES POSTATI TABORNIK, živeti v naravi in se zabavati v družbi? **DRUŽINA JADRANSKIH DELFINOV** te vabi, da se ji pridružiš na sestankih, ki bodo vsako soboto ob 15. uri na stadionu 1. Maj. Vabimo osnovnosolce, srednjesolce in visjesolce!

ČESTITKE

Ob uspešnem nastopu na zborovskem tekmovalju »Corovivo« izrekamo zboru Jacobus Gallus iz Trsta iskrene čestitke. Zbor Hrast - Doberdob.

ŠOLSKE VESTI

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, Ul. Carducci 8, posluje vsak torek in četrtek, od 16. do 17.30.

IZLETI

50-LETNIKI ZGONISKE OBCE organizirajo 23. novembra avtobusni izlet s kosilom v Benecijo. Za vse informacije in prijave se čimprej javite na tel. st. 229126 (Boris Grilanc) in 220322 (Sonja Bandi).

MALI OGLASI

tel. 040-7796333

PRI GABROVCU prodam zemljišče, 1500 kv. m., primerno za week end. Tel. 228826 ob urah obredov.

MALI TOVORNJAK-PREKUCNIK OMAI letnik '86 v dobrem stanju prodam. Tel. 220109 ob uri obedov.

OJACEVALEC CREST mod. LA 1201 v odličnem stanju prodam po ugodni ceni. Tel. 417937 v večernih urah.

PRODAM Ford Sierra, 2000 SW, letnik '88, po izredno ugodni ceni. Tel. 040/2176855 ob večernih urah.

ISCEMO PROSTORE za urad v najem ali nakup v blizini centra Opcin, od 70 do 150 kv. m. Tel. na st. 040/201332 od 9. do 12. in od 14 do 17. ure.

GOSPA srednjih let nudi pomoč v gospodinjstvu ali pri oskrbi starejših oseb. Tel. 003866732334.

24 UR DNEVNO rabim samo slovensko govorečo vestno gospo za pomoč starejši gospe. Tel. 398597 (telefonska tajnica) od 19. do 20. ure.

PRODAMO stanovanje v Trziču (San Polo). Tel. 0481/711772, od 13. do 17. ure.

PRODAM suha drva za kurjavo. Kmetija Ales Komjanc, Jazbine 35 - 34070 Steverjan. Tel-fax (0481) 390238.

PRODAM po zelo ugodni ceni razne rezervne dele in dobro ohranjene gume za pando 45. Tel. 040/228779.

ZIMA '97-98 je ze prisla na Skofije. Siroka izbira privatnih apartmajev, penzionov, hotelov, kmečkih turizmov v Sloveniji, Italiji, Avstriji in Franciji. Organizirana novoletna potovanja v Pariz, Dubrovnik, Prago, Istambul...in seveda ne manjkajo najugodnejše ponudbe za Kubo, Santo Domingo, Mehiko, Kanarske otoke. GEC TOURS vam svetuje: zaradi omejenih mest in visoke sezone, ne čakajte zadnji trenutke. Tel-Fax 0038666/549588.

V DOLINI dajemo v najem pritlične prostore primerne za urad. Tel. 228519, od 13. do 14.30.

OSMICO je odprl Drežce Ferfolja v Doberdobu. Poleg vina nudi tudi domač prigrizek.

PRI BIBCU v Krizu je odprto ob četrkih, petkih in sobotah. Tel. 220722.

KMECKI TURIZEM SKERLJ, Salez 44, je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah. Tel. 229253.

OSMICO je odprl v Dolini Mario Zerjal.

OSMICO so odprli »pri Coljetevih« v Samatorci st. 20.

OSMICO je v Ricmanjih odprl Jadrano.

OSMICO ima v Zgoniku Miro Zigon.

PRISPEVKI

Namesto cvetja na grob Sonie Leban daruje Marija Lukša 15.000 lir za gradnjo SKC v Lonjerju.

V spomin na prijatelja in tovarisa Vitorjota Bogatca daruje Sandor 100.000 lir za KD Vesna.

V pokaštitev spomina Viktorja Bogatca darujeta Tatjana in Joze Koren 50.000 lir za KD Vesna.

V spomin na Janka Gustina darujeta Marija Pirc 20.000 lir za SK Kras in Zmaga Blazina 60.000 lir za NTO - SK Kras.

Namesto cvetja na grob Janka Gustina daruje Dora Dell'Anno 30.000 lir ter Milka in Albina Milic 50.000 lir za SK Kras.

V spomin na prijatelja Radovana Doljaka »Ranco« darujejo Barbara, Rošo, Sonia, Boca, Ivo, Pico, Rio, Kolo, Davo, Miki, Barbara, Cero in Jojo 575.000 lir pustni skupini Praprotn.

Namesto cvetja na grob bratranca Sandra Sosica darujeta Ana in Eda z družinoma 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opcinah in 50.000 lir za Skupnost Družina Opcine.

V spomin na dragega moža in očeta Zdravka Skabarja darujeta zena Marija in hči Majda z družino 100.000 lir za zadrugo Ban, 100.000 lir za cerkev sv. Florjana, 50.000 lir za cerkev sv. Jerneja na Opcinah, 50.000 lir za CPZ sv. Florjana, 50.000 lir za Skupnost Družina Opcine in 50.000 lir za AO Jaka Stoka.

V spomin na dragega strica Zdravka Skabarja daruje nečakinja Lidija z družino 50.000 lir za SKD Grad.

Namesto cvetja na grob Zdravka Skabarja darujeta Vojka in Slavko Savi 50.000 lir za SKD Grad.

V pokaštitev spomina pokojnega Zdravka Skabarja darujeta Zorka in Neva Hussu z družino 50.000 lir za cerkev sv. Florjana.

Namesto cvetja na grob Vide Gerlanc-Mennucci darujeta Zorka in Neva Hussu z družino 50.000 lir za SKD Grad.

V spomin na Vido Gerlanc darujeta Lidija in Sergij Skerk 50.000 lir za Kulturni dom Prosek-Kontovel.

Namesto cvetja na grob Zdravka Skabarja darujeta Danica in Pino Krevatin 30.000 lir za zadrugo Ban.

Namesto cvetja na grob Zdravka Skabarja daruje Stefanija Krevatin 50.000 lir za cerkev sv. Florjana pri Banih.

Namesto cvetja na grob Viktorja Bogatca darujejo Silvana, Liana in Mimi ter Nidia in Ester 125.000 lir za kriskri spomenik padlim v NOB.

V spomin na dragega bratranca Viktorja Bogatca daruje sestrična Viktorija ter Nives z družino 50.000 lir za kriskri spomenik padlim v NOB.

Namesto cvetja na grob Janka Gustina darujeta Stanko in Mariza 50.000 lir za SK Kras.

DAROVE IN PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi krožek KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prilicje) tel. 360072, s sledečim urnikom: od 9. do 13. ure ter od 14.30 do 17.30, od ponedeljka do petka.

Tiho je odsel nas ljubljeni mož, tata, nono in pranono

Pepi Macarol

(VOJNI INVALID)

Od njega se bomo poslovili jutri, 30. oktobra, ob 12. uri iz mrtnišnice v ul. Costalunga v gropajsko cerkev.

Za njim zalujejo zena Justina, hčerka Danica, sin Mitja z Nevino, vnukinje Elisa, Cristina, Franka z Andrejem in Katja z Joskom, pravnukinji Sonja in Erika ter ostalo sorodstvo

Gropada, Trnovca, 29. oktobra 1997

Ob smrti dragega Pepija Macarola izreka odbornicam Katji in Franki in vsem svojem iskreno sozalne

SKD Vigred

BENETKE / PALAČA GRASSI

Obširna predstavitev nemških ekspresionistov

Ob razstavi pripravili tudi zelo zanimiv videoprikaz obdobja

Melanholična, otozna crvicavost že nekaj časa energično vre v beneški palači Grassi. Poganjajo jo močne, hrabre barve, venomer prezete z bolehnjo meglico, ki senci njihovo jasnost. Naj bo to predvojna intuitivna potreba po zatocišču v naravi in po iskanju skoraj metafizične notranje resnice stvari in prvin, ki jo pri članih skupin Der blaue Reiter - Modri jezdci (celo s Kandinskimi na celu!) in Die Brücke - Most (Pechstein, Kirchner, Schmidt-Rottluf, Mueller) sproža dekadentna mondanost berlinske metropole. Ali pa vera intelektualcev in umetnikov, ki v vojni eksploziji na četrtnem stoletju vidijo pot k očiscenju. Ali naj bodo to groteskne podobne povojnega razočaranja. Nemški ekspresionizem. Nemška družba in umetnost skozi proces propada drugega nemškega Reicha. Nekako: kako je propadal Viljem II. in tudi kako so v umetnosti po propadu programsko delovali proti vojni in se zavzemali za novo sociopolitično stvarnost (bodisi člani Arbeitsrat für Kunst, dejansko spar-

takisti, ki jih je do leta 1921 že pogoltnila represija, kot taki, recimo Novembergruppe, ki so po prvotnem socialističnem, republikanskem navdušenju raje zasidrali v avantgardo). No, in nekaterim, pravzaprav tistim prvim čistokrvnim ekspresionistom »Mostišcarjem« iz Dresdna, je vojna poteptala umetniško in življenjsko potencialnost. Ni jih bilo več. Kaj se po vojni v deželi nemški? Beckmannovo paradoksalno poseganje v neviden svet prek brušenja otipljivega. Trpljenje in moč, ki izoblikovani v formi hlapita iz platen samotarja Oskara Kokoschke - sicer na ruševinah Avstro-Ogrske. Le se pretresljiv cinizem Grosza in Dixa in njunih groteskni zakoljenih povojnih podob. Le se revščina in brezposelnost in Weimarska republika. In s tem konec vročega tesnobe idealizma, ki je gnal ekspresioniste. Le se tista nova stvarnost, ki bo zajadrala v nasprotno, celo metafizično smer. Kje so že takrat ostre poteze nosov in klobukov s peresi Kirchnerjevih dam in dejanski

ekspresionistični nakazi na negeometrijsko abstrakcijo najprej seveda pri Kandinskem in ob tem se pri bolj sanjavi, otožnejšem Franzu Marcu. Prekoracile so jih krute podobe vojnega polja (že takrat, se ne ironično) pri Maxu Beck-

mannu in Ottu Dixu), ki so silile tudi k zatekanju v vero (ali ni ekspresionizem našega Kralja tudi izrazito verski?). Spomin pa bo vedno segal k iskanju subjektivnosti v originalno ekspresionističnih portretih, v katerih se živita Cezanne in

Gauguin in jih je nakazal tudi kubizem. K tisti viziji, ki navsezadnje z deformiranimi upodobitvami realnosti vzbuja nelagodnost, ki vnaša v mehanizme govornice brezup in tragicnost, ki sokira, toda govori o krizi vrednot kapitalistične Evrope. Nekakšno dekadenco ne upodobljena v akademskem ateljeju, a denimo, ob afriških crnih maskah. In to veliko pred Picassovo Guernico. To se dogaja v slikarstvu, kiparstvu, in umetniških krozkah. In sploh ne gre pozabiti na glasbo (Stravinskij!) in publicistiko. Ekspresionistični impulz ne želi odpraviti sporocilnosti, le obrne in jo predstavi zunanji svet iz notranjega zornega kota. Kot ce bi obuli obrnjeno nogavico. Razstava Nemski ekspresionizem je v Benetkah, v palači Grassi do 11. januarja '97, odprta je od 10. do 19. ure.

Na razstavi si velja ogledati krajšo projekcijo v zvezi z obravnavanim obdobjem.

Jana Pečar

Na sliki: Conrad Felixmüller, Der Agitator, 1920.

COLOGNO MONZESE / V CERKVI SAN GIULIANO

Uspel koncert Tržaškega okteta

Tržaški oktet je v soboto, 24. oktobra, spet koncertiral v Lombardiji. Na povabilo glasbene sole »Associazione muciale Città di Cologno« je imel v župni cerkvi San Giuliano v kraju Cologno Monzese v milanski pokrajini celovečerni koncert, na katerem je pozorni in dokaj kvalificirani publiki predstavil spored s široko paletto del evropskih mojstrov glasbe, slovenskih avtorjev in nekaj uspešnih iz italijanske in tuje zborovske literature.

Glasbena sola iz Cologna že dvajset let prireja v omenjeni cerkvi koncerte vokalne in instrumentalne glasbe. Sobotni koncert so prireditelji združili s krajevnim praznikom župnije San Giuliano, s katerim so zeleli se posebej obeležiti zaključek restavratskih del v župni cerkvi, ki so terjale veliko strokovnega in gmočnega napora. Cerkev je bila ob tej priložnosti nabito polna, v prvi vrsti pa je sedel ves občinski od-

bor Cologna Monzese z županom Giuseppejem Milanom. Tržaški pevci in njihov umetniški vodja Danilo Cadež so bili nadvse prijazno sprejeti, kar je seveda dobro vplivalo na predkoncertno vzdušje v oktetu. Pevci so se prirediteljem oddolžili z vrhunskim izvajanjem, ki je izzvalo pri občinstvu močan vtis, pri organizatorjih in glasbenih sladokuscih pa odkrito odobravanje.

Tržaški oktet je Da Victorio, Croceja in Gallusa odpel intonancno in interpretativno zanesljivo z volumnom, ki je ustrezal renesančni vsebini skladb, Bacha in Schuberta pa z uglasjenim stilnim poudarkom, pravoslavno liturgijo pa z vsemi registri od najnižjih do najvišjih, značilnih za to zvrst glasbe. V drugem delu je oktet predstavil štiri slovenske nabožne motive prepletene z ljudsko vsebino, nato pa eno italijansko, ena furlansko in dve crnski duhovni pesmi.

Koncert pa je nato zaključil starosta Tržaškega okteta Rudi Stopar z svojimi vedno svežimi in mehkozvenecimi Kraguljčki. Dolgotrajen, topel in doživeti aplavz je pevce poplaval z vloženimi trudi, saj so koncert odpeli res zavzeto in prepričljivo. Sicer pa jim je ostalo moči se za tri dodatke, ki jih je občinstvo hvaležno sprejelo kot poseben poklon za toplo gostoljublje.

Sicer je oktetovce v Cologno čakalo še eno prijetno presenečenje. V nedeljo pred odhodom jih je na svojem domu v krogu svoje družine sprejela in pogostila z obilnim zajtrkom, domačo kapljico in »ze-gnanimi vodiciami« iz vsega sveta Ada Strajn, Dolincanka in sosolka predsednika Okteta, ki v Cologno živi že poltretje desetletje in je bila gostovanja tržaškega okteta v privzeti domovini med vsemi najbolj vesela.

JK

Jelincičevi Biseri pod snegom

V tržaški mednarodni knjigarni Transalpina bodo v petek ob 19. uri predstavili italijanski prevod knjige Dušana Jelinciča Biseri pod snegom - Perle sotto la neve. V italijanski verziji je knjiga komaj izšla oz. izhaja, predstavili pa jo bodo tudi na letošnjem porde-nonskem knjižnem sejmu. V petek bo o avtorju, drugače novinarskem kolegu na deželnem sedelu Rai, spregovoril Paolo Roncoletta, na večeru pa bodo predvajali tudi diapozitive o alpinističnih odpravah, ki se jih je udeležil Jelincič.

Pester program Slovenske kinoteke Retrospektiva filmov Miklósa Jancsa

Kot je bilo rečeno že ob koncu prejšnje sezone, je prva letošnja retrospektiva Slovenske kinoteke posvečena največjemu avtorju madžarske kinematografije, Miklósu Jancsu. Kinotečna sezona se je sicer začela že septembra s hommagem Davidu Lynchu, pred kratkim pa je ljubljanska Kinoteka gostila Studentske kulturne dneve in pregled slovenskega zenskega filma in videa v okviru mednarodnega festivala Mesto zensk.

Retrospektiva filmov Miklósa Jancsa se je začela pred približno štirinajstimi dnevi in bo zavlekla v prvo polovico novembra, na njej pa bodo predstavili trinajst filmov tega madžarskega reži-

serja, ki je razvil enega najbolj osebnih stilov v zgodovini filma. Za njegov največji prispevek zgodovini filma štejejo njegovo »pisanje s filmsko kamero«. Njegova izvirnost je prišla na dan po sovjetskem vdoru na Madžarsko, ko je kot odgovor na intelektualno in moralno krizo marksističnega intelektualca posnel film Kantata, v katerem se je se zgleđoval po Antonioniju. Sledili so filmi Ljudje brez upanja, ki ga imajo nekateri za njegovo najboljšo delo, Zvezde in vojaki, Molk in krik in drugi.

Konec novembra bo v Kinoteki gostil Italo Rina, največja slovenska filmska igralka iz dvajsetih in tridesetih let, ki si bo mo-

goče ponovno ogledati njen slovit Erotikon, prvič pa tudi druge filme iz njenega opusa.

V drugi polovici sezone pa se obetajo retrospektive posvečene Alainu Delonu, Agnesi Vardi in Michelangelu Antonioniju ali Federicu Felliniju. Z gradivom iz lastnega arhiva pa pripravljajo Kinoteka pregled sovjetskega disidentnega filma »Od odjuge do perestrojke«.

Slovenska kinoteka se vedno sprejema nove člane: za študente in dijake je letna članarina, ki zagotavlja vstopnice po polovici ceni, 3000 SIT, za zaposlene pa 4000 SIT. Studentom je popust omogočila Studentska organizacija Univerze v Ljubljani. TD

RECENZIJA ROMANA

Virkov pogled na sodobno Slovenijo

Zadnja Sergijeva skušnjava eno najboljših slovenskih del

Jani Virk, rojen leta 1962, je nedvomno eden najzanimivejših literarnih pojavov mlajše osrednjeslovenske literarne generacije. Doslej je poleg pesmi in esejev objavil tri romane, zadnji je izšel decembra 1996 pri Založbi Mladinska knjiga v zbirki Nova slovenska knjiga. Če smo v recenziji njegove Rahele, prvega romana, ki je izšel leta 1989, občudovali dobro zgradbo ter pomenske razsežnosti pripovedi, lahko zdaj ob branju Zadnje Sergijeve skušnjave z veseljem ugotavljamo, da se nismo vsteli: Jani Virk je »pravi« pisatelj. Morda take pisatelje prepoznamo po nezaupljivem ter prepoznavnem slogu njihove pisave.

O Virkovem izrazitem pripovednem talentu pa se bo prepiral vsak bralec sam. Pise stvarno, mrzlo, neizprosno realistično; njegov slog bralcu pricara ostro ozračje visokih gor, kjer je visoko pač visoko od koder se nizko na žalost vidi samo nizko, zato ta roman odsvetujemo za te naravne razlike preveč občutljivim bralcem, zlasti bralkam. V kar precej pogostih popisih spolnega in pivskega življenja oseb se pisatelj ne izogiba grobostim. Roman »Zadnja Sergijeva skušnjava« pa sicer pripoveduje o družbenih razmerah v današnji slovenski prestolnici; pravzaprav o stanju duha v njej. Morda ni niti najbolj zanimivo to, da je moč v nekaterih osebah in okoliščinah zlahka prepoznati to ali ono ljubljansko bivšo disidentsko in sedanjo politično ali kulturno veličino, to ali ono časopisno redakcijo, pivski lokal kot zbiralisce vplivnih intelektualcev. V romanu ima tako imenovana resnica prvo besedo, ta pa je osupljivo prepričljiva, tudi če bi radi, da ne bi bila takšna.

Družbene razmere v slovenski prestolnici so k sreči samo ena plast romana, tako rekoč prizorišče, skozi katero se izreka pomen ideje. Jani Virk je Ljubljancane, ki kaj štejejo, sicer ujel v njihovem neokusnem zagonu v velemestni način življenja, v korupciji, spolitiziranosti, usihanju kulture ter v duhovni izpraznjenosti. Pisatelj je upravičeno - kar je navsezadnje precej redko - postavil za motto romana odlomek iz svetopisemskega preroka Sofonija:

»To je torej zmagoslavno mesto, ki se je varno cutilo in govorilo:

Jaz in nihče drug!

Kako se je spremenilo v puscavo, v zivalski blog!«

Oba glavna junaka - mladenič in starec - sta nekako zunaj vpliva na zdajšnje politično in družbeno dogajanje - eden kot njegova preteklost, drugi kot njegova morebitna prihodnost. Sergij Tramar, naslovni romaneskni junak, je po prvih demokratičnih volitvah samo še odstavljen bivši oporekni. Filozof je in zdaj upokojen univerzitetni profesor, karizmatična osebnost, ki so jo po desetdnevni vojni zapustili vsi prijatelji, ker so se vdinjali donosni politiki... Jost Rowenski je mlad pisatelj zacetenik, ki se iz Nemčije vrne v Slovenijo ter se kot novinar zaposli pri katoliškem »zanič casopisu, ki pa ima prihodnost«; istocasno pa zalezuje Sergija Tramarja ter o njem sestavlja zgodbo za casopis z veliko naklado. Jost zgodbe o tem zgodovinskem trenutku Slovencev pravzaprav ne more napisati, ker je vanjo zavozlan na podoben način kot odurni in alkoholisirani Tramar, ki je njen pocetenik in bivši duhovni vodja; lahko pa izstopi iz nje in odide iz mesta. Sergijeva zadnja skušnjava je poskus, da bi se enkrat nastopil v javnosti, da bi »te diletante naučil reda«. Skozi vse roman se pravzaprav odloča, da bi sprejel vodilno mesto pri nekem tedniku. Konec koncev družbi nima kaj ponuditi, lahko ji simbolno vrne le mrtvo pezo svojega ogabnega telesa. Telesnost ga je tudi vse življenje obvladovala in mu onemogocila, da bi mogel imeti na svoje »učence« kak resničen duhovni vpliv. Zdi se, da je zdajšnja duhovna mizerija le posledica sprevrženosti tega ciničnega inteligentnega filozofa. Neslučajno oba glavna junaka - Josta in Sergija - skusa obvladati ista zenska: lepa in stremuska fotografinja Margareta Dev. Seveda obvlada le izkušenega zenskarja Sergija Tramarja, medtem ko Jost ob njej pravocasno in skozi trpljenje spregleda njeno privlačno, vendar unicujočo moč.

Najbolj razvidno sporocilo romana je v tem, da se v Sloveniji ni zgodila duhovna prenova, ki da naj bi jo bili napovedovali disidenti, niti v katoliških vrstah do prenove ni prišlo, kvečjemu le deziluzija o njej. V romanu je findiesciovsko ozračje z zadahom po razpadanju.

Manj očitno sporocilo Virkove mojstrovine pa je transcendentno v pravem pomenu besede. Pročitane osti, ki je naperjena zlasti proti zenskem spolu, zato najbrž ne gre razumeti dobesedno. A ob tem naj se zamisli vsak bralec sam. Gotovo pa je Zadnja Sergijeva skušnjava eden najboljših slovenskih romanov lanskega leta (ne glede na letošnje nagrade!).

Ivanka Hergold

AFRIKA / SPODLETEL POSKUS

Zambija: državni udar v Lusaki trajal samo 3 ure

En mrtev in 8 aretiranih, v državi pa vladata revščina in korupcija

LUSAKA - Najkrajši državni udar v moderni afriški zgodovini - tako bi lahko poimenovali včerajšnji spodleteli »golpe« v Zambiji. Trajal je vsega tri ure.

Ob 5.30 je po državnem radiu samozvani kapetan Solò najavil, da je dotlej povsem neznan Odbor za prepoved odstavil predsednika republike Fredericka Chiluba, ob 9.50 pa je sam Chiluba (arhivski posnetek AP) prav tako po radiu naznanil, da je se vedno krepko v svojem predsedniškem sedlu in da je položaj v državi povsem miren. Predsedniku zveste vojske enote so aretirale vodjo upora kapetana Chitija in njegovega namestnika, kapetana Solòja ter onespособile prevratniške sile. Po doslej znanih novicah naj bi v poskusu državnega udara umrla ena oseba, osem pa naj bi jih bilo ranjenih.

Kapetan Solò, za katerega se je kasneje izvedelo, da gre za kapetana Stevena Lunguja, in njegovi so najbrz računali na presenečenje in na bliskovitost vojske operacije. Med radijskim proglasom je Solò napovedal, da so bile stranke razpuščene, ustava ukinjena, zračni prostor pa zaprt. Uporniki so dali predsedniku Chilubi uro časa, da zapusti predsedniško palačo. Tista ura pa je bila zanje usodna. Chiluba je poklical sebi lojalne vojske enote, ki so iz drugih krajev prihitele v glavno mesto. Kako uro ali dve je bilo slišati streljanje, zatem pa je zavladal mir.

Frederick Chubila je postal predsednik Zambije leta 1991, ko je na volitvah premagal dolgoletnega voditelja države Kennetha Kaundo. Prav on naj bi bil po mnenju nekaterih navdihnil pučiste, kar pa je Kaunda odločno demantiral iz Južne Afrike, kjer se nahaja na zdravljenju. Drugi menijo, da naj bi prevratniki računali na pomoč Angole, ki je že podprla prevrat v Kongu, ali Demokracije republike Kongo, pomoči pa naj bi ne bilo od nikoder. Morda pa gre vzroke za oboroženi upor iskati v skrajno težki situaciji, v kateri živi zambijsko ljudstvo. Brezposelnost je iz dneva v dan večja, revščina prav tako, po drugi strani pa narasca tudi korupcija v državnih krogih.

WASHINGTON / OBISK KITAJSKEGA PREDSEDNIKA

V znamenju mnogih protestov

Prvi kitajski obisk po krvavih dogodkih na Tienanmenu

WASHINGTON - Ameriški predsednik Bill Clinton in kitajski predsednik Jiang Zemin sta se na neformalnem pogovoru srečala že včeraj, uradni del Zeminovega obiska v ZDA pa se bo začel sele danes. Gre za skoraj zgodovinski državniški obisk nekega kitajskega državnika, predvsem pa za prvega po krvavi zadušitvi studentskih demonstracij na Trgu nebeskega miru v Pekingu leta 1989. Na dnevnem redu je več izredno vročih zadev: od vprašanja Tajvana in človekovih pravic do kitajskega izvoza jedrskega orožja in tehnologije.

Zato ni nič čudnega, da se ob državniskem sprejemu napovedujejo tudi protestne manifestacije. Proti obisku Zemina bo v parku pred Belo hišo danes protestiralo doslej največje stevilo najrazličnejših organizacij. Gre za

organizacije za zaščito človekovih pravic, za sindikate, naravovarstvene organizacije, menihe iz Tibeta in druge, ki imajo vsi svoje razloge za protest. Protesti prihajajo tudi iz Kongresa, kjer nekateri republikanski senatorji obtožujejo Clinton, da je zato, da bi ustregel ameriskim multinacionalkam, pozabil na kršenje človekovih pravic na Kitajskem, na Tienanmen in na Tibet. Jesse Helm je bil eden najglasnejših med tistimi, ki so kritizirali Clintona, ker je verjel kitajskim zagotovilom, da azijska velikanka Iranu več ne pomaga pri ustvarjanju jedrskega arzenala. Seveda pa vse to glasnega Helma kljub vsemu ne moti toliko, da se ne bi udeležil slavnostne državne večerje, ki jo bo Bill Clinton danes zvečer priredil za 200 povabljenec v čast kitajskega gosta.

Močan potres v Ekvadorju in Peruju

LIMA - Včeraj zjutraj ob 7. uri 15 minut po srednjeevropskem času je severozahod Peruja prizadel močan potres. S seizmološkega instituta v Strasbourgu so sporočili, da je imel moc 7, 1 stopnje po Richtertu. S perujskega seizmološkega instituta pa so sporočili, da je sever države ob 7. uri 19 minut stresel potres z močjo 5, 1 stopnje po Richtertu, trajal je 50 sekund, po prvih podatkih pa ni terjal človeških žrtev, povzročil pa je gmotno škodo. Najbolj so ga občutili v krajih Cajamarca, Chiclayo, Jaen, Moyomamba in Piura, kakor tudi na območju ob meji z Ekvadorjem in Kolumbijjo.

Iz ekvadorskega glavnega mesta Quito pa poročajo, da je imel potres, ki so ga tam registrirali prav tako včeraj ob 7. uri 19. minut, moc 6, 5 stopnje po Richtertu. Občutili so ga v mestih Macas, Macara, Machala in Quito, trajal naj bi kakih 40 sekund. Podatkov o žrtvah zaenkrat ni.

Napad Bulatovičevih pristašev na sedež TV

PODGORICA - Crnogorska policija je v ponedeljek zvečer prepovedala privržencem dosedanjega predsednika Momirja Bulatovića, ki zavrača izide nedavnih predsedniških volitev, da bi prevzeli nadzor v studiu uradne crnogorske televizije v Bijemem Polju, je danes povedal crnogorski minister za informiranje Božidar Jaređić. Bulatovičevi pristasi so za nekaj ur zavzeli studio, prekinili oddajanje ter postajo priključili na programe srbske radio-televizije pod nadzorom beograjskih oblasti. V studiu so včeraj ponovno normalno predvajali program crnogorske televizije.

BiH zagrozili z uvedbo protektorata

SARAJEVO - Zahodne sile so vladi BiH ob nadaljnji blokadi pomembnih gospodarskih zakonov zagrozile z uvedbo mednarodnega protektorata. Čeprav za to se ne obstajajo resnejši načrti, je uvedba protektorata zadnje sredstvo, je v Sarajevu izjavil predstavnik mednarodne skupnosti v BiH Carlos Westendorp. Ta je najvišjim muslimanskim, srbskim in hrvaškim predstavnikom postavil rok 12. december, do katerega morajo doseči spravo. Na ta dan se bo namreč v Bonnu začela mednarodna konferenca o dosedanjem uresničevanju Daytonskega sporazuma v BiH. Westendorp in evropski komisar za zunanje zadeve Hans van den Broek sta se v Sarajevu srečala s člani predsedstva BiH in ministrskim svetom Muslimanov, Hrvatov in Srbov. Van den Broek je ob tem povedal, da v BiH na državni ravni ni zadostnega napredka v smeri obnovitve, sodelovanja in sprave, kot je viden ponekod na krajevni ravni.

Dvojezični El Periodico

BARCELONA - Dnevnik El Periodico, ki ima četrto najvišjo naklado v Spaniji in najvišjo v Kataloniji, bo poslej izhajal v dveh jezikih - v španščini in v katalonščini. Za pripravo katalonske inačice casnika je bil narejen poseben računalniški program za prevajanje, medtem ko drugih razlik med verzijama ne bo. Potem ko bo računalnik opravil svoje delo, bo zadnje popravke vneslo še okoli 30 lektorjev. Celotna naložba je znašala okoli 12 milijonov dolarjev, vendar naj bi se stroški povrnili v treh letih.

TRST / SEJA PARLAMENTARNE SKUPINE

Srednjeevropska pobuda o evropskem združevanju

Senator Besostri prevzel mesto pokojnega Darka Bratine

TRST - Vključevanje držav vzhodne Evrope in nekdanje Jugoslavije v Evropsko unijo in v vojaško zavezanost NATO sta bili glavni temi dvodnevne srečanja parlamentarnih skupin držav Srednjeevropske pobude (SP). Trzaskega delovnega sestanka so se udeležili predstavniki parlamentarnih delegacij iz dvanajst držav (v Pobudo jih je vsega skupaj včlanjenih 16); italijansko predstavništvo in tudi samo srečanje je vodil senator Felice Carlo Besostri, ki je prevzel mesto nedavno preminulega Darka Bratine.

Besostri je na krajši novinarski konferenci poudaril, da bo vztrajal na poti, ki jo je začrtal preminuli Bratina, to se pravi, da bo sta Trst in Furlanija-Juljska krajina se naprej igrali središčno vlogo v Srednjeevropski pobudi. S tem v zvezi je omenil transportni koridor Barcelona-Trst-Kijev ter

izrazil željo, da bi devinski grad (v kratkem ga bo odkupila italijanska država) postal stalni sedež Srednjeevropske pobude.

SP naj bi v bodoče igrala neke vrste posredovalno vlogo med članicami Evropske unije in kandidati za vstop, med katerimi so na prvem mestu Slovenija, Madžarska in Poljska, na drugem pa Češka, Romunija in Bolgarija. Drugačen pa je vrstni red za vstop v NATO. Najprej bodo v vojaško zavezanost pristopile Madžarska, Poljska in Češka, sele nato pa naj bi na vrsto prisli Slovenija in Romunija.

Na trzaskem srečanju so tudi izrazili željo, da bi se Jugoslavija (Srbija in Crna gora) v doglednem času vključila v razne mednarodne organizacije, pozornost pa so posvetili tudi odnosom z Belorusijo in s samo Rusijo. Vsi so vsekakor soglasali, da bi morale posamezne vlade posvetiti več

politične pozornosti delovanju Srednjeevropske pobude, kar se zal do danes ni dogajalo.

Na koncu so tudi oblikovali dve delovni skupini, ki se bosta ukvarjali s prevozi oziroma s solstvom ter strokovnim izobraževanjem. V komisiji za prevoze in prometne zveze bodo parlamentarci iz Italije (vodil jih bo poslanec Daniele Apolloni), Hrvaske, Bolgarije, Makedonije in Romunije, v delovni skupini za solstvo in strokovno izobraževanje pa predstavniki Italije, Bolgarije, Poljske, Romunije in Slovaske. Italijansko delegacijo bo vodil senator Angelo Rescaglio.

Dvodnevno srečanje je, kot rečeno, vodil senator Besostri, glavni koordinator pa je bil veleposlanik Paul Hartig, ki je ravnatelj dokumentacijskega centra Srednjeevropske pobude. Slednji ima, kot znano, sedež prav v Trstu.

AVSTRIJA / ZASLIŠANJE OSUMLJENEGA BOMBAŠA

Fuchs priznal atentat na dvojezično šolo

Napad proti dvojezičnosti na Koroškem

GRADEC/CELOVEC - Franz Fuchs, po mnenju kriminalistov v notranjem ministstvu »glava« bombnih atentatov v preteklih stih letih v Avstriji, je na zaslišanju priznal, da je Bajuvarska osvobodilna armija (BBA) izvedla atentat na javno dvojezično šolo avgusta leta 1994 v Celovcu. Kot poroča dunajski dnevnik »Kurier«, je osumljenec na zaslišanju dejal, da je BBA z atentatom hotela dati jasen znak, da je proti dvojezični soli v koroški prestolnici. Kot je znano, so cevno bombo ob vhodu v šolo pravčasno odkrili, pri pregledu bombe na celovškem letališču pa je eksplodirala in enemu od policajev odrgala obe roki. Pri bombi so našli tudi pisimo do tedaj neznane »Bajuvarske osvobodilne armije«, ki je prevzela odgovornost za atentat.

Kot smo obsirno poročali, so avstrijski varnostni organi v začetku oktobra letos pri neki prometni kontroli odkrili osumljene konstruktorja smrtonosnih cevnic in pisemskih bomb. Prva pisemska bomba je odjeknila decembra leta 1993, do leta 1996 pa je sledilo še več serij atentatov po vsej Avstriji, nekatere pismemske bombe

pa so se pojavile tudi v Nemčiji. Atentati so terjali življenje starih pripadnikov narodne skupnosti Romov na Gradiscanskem, več oseb, med njimi tudi takratni dunajski zupan Helmut Zilk, pa je bilo težko ranjenih. Ciljna skupina atentatorja oz. atentatorjev so bili pripadniki etničnih manjšin v Avstriji in osebe, ki so se borile za korekten odnos do tujcev (predvsem beguncev) oz. za človekove in manjšinske pravice.

Osumljenega 48-letnega brezposelnega tehnika Franza Fuchsa, ki je zdaj v zaporu v Gradcu, je policija aretirala v kraju Gralla pri Lipnici (Leibnitz) na Stajerskem. Pri aretaciji mu je v rokah eksplodirala cevna bomba in mu odrgala obe roki. Dozivel je torej isto usodo kot policaj v Celovcu.

Po sporocilu avstrijskega notranjega ministristva je Fuchs, ki se vedno trdi, da je le »nepomembno kolesce« v Bajuvarski osvobodilni armiji, tudi priznal, da je BBA izvedla krvav atentat spomladi leta 1995 v Gornji Borti na Gradiscanskem. Pri tem atentatu so pri eksploziji bombe izgubili življenje stiri mladi pripadniki narodne skupnosti Romov.

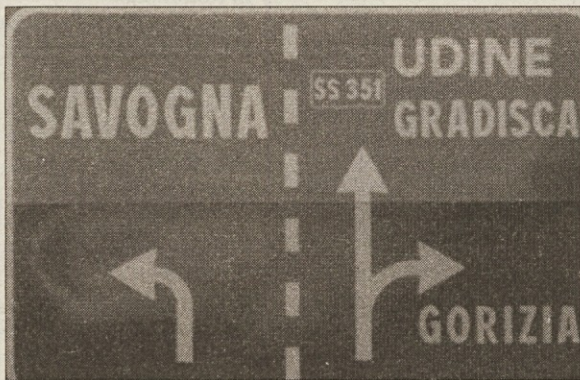
Ivan Lukan

Na smerokazih ANAS kljub občinskim statutom ni prostora za slovenščino

Izgovarjanje na zaščitni zakon je jalovo

Drjavno podjetje za ceste (ANAS) je pred kratkim na Goriskem obnovilo smerokaze in namestilo celo nekaj novih. Smerokaze so obnovili tudi na dvojezičnem območju in upravičeno bi bilo pričakovati, da bodo na tablah, poleg italijanskih imen krajev tudi slovenska. To ne bi bilo nič novega ali posebnega, saj so tudi vzdolž državnih cest že dvojezični napisi. Postavili sta jih občinski upravi v Doberdob in Sovodnjah že pred leti, ko se ni bilo potrjenih in veljavnih občinskih statinov, kjer je tudi to vprašanje jasno in dokončno opredeljeno. Statuti občin Doberdob, Sovodnje, Steverjan namreč predvidevajo

dosledno dvojezično toponomastiko, kar je za narodnostno mešana področja korektno in splošno sprejeto načelo. Pokrajina je pred leti začela spoštovati dvojezičnost, žal pa je prejšnja uprava storila nekaj korakov nazaj. Bolj sramežljivo se je pred leti do slovenščine

začela odpirati tudi deželna uprava. Nekaj opozorilnih dvojezičnih napisov o varovanju gozdov so po nalogu gozdne uprave le postavili (in zgleda, da si jih nihče ne upa pomazati). Casi se spreminjajo, kot kaže na boljše, glede rabbe slovenščine in manjšinskih jezikov v deželnem svetu, po zadnjih spremembah poslovnika.

Zgleda pa, da je nekaj narobe z nami samimi, da smo že na moč otopleli ko nam doma postavijo napis ali smerokaz samo v enem jeziku, da sploh ne protestiramo. Kaj sele, da bi zahtevali spoštovanje tukajšnje stvarnosti in kulturne ter jezikovne identitete ter namestitev dvojezičnih tabel.

Smerokaz na sliki - Foto Bumbaca - je sicer na območju goriske občine, ceprav pred vrati Sovodnj. Vendar je podobno tudi na drugih območjih vzdolž državne ceste št. 55 med Gorico in Trstom, kjer je podjetje ANAS obnovilo skoraj vse napise, seveda po stari praksi, samo z italijanskimi imeni krajev.

Stmavrci, člani KD Sabotin, so prejšnjo soboto in nedeljo priredili vsakoletno kulturno, družabno in rekreacijsko srečanje s pohodom na Sabotin. V soboto, 25. t.m. so na sedežu društva pripravili zanimiv kulturni večer z nastopom moškega pevskega zbora Stmaver pod vodstvom Nadje Kovic, predavanje Matjaža Pintarja o opravih in starih obrteh z videofilmom in zelo zanimivo in bogato razstavo izdelkov Pina Rivolta. Matjaz Pintar je predvajal tudi videofilm, posnet deloma v Reziji, deloma v Podsaobotinu in se kje. V nedeljo dopoldne so priredili (letos že osmič) pohod na Sabotin z maso ob rusevinah nekdanje cerkve sv. Valentina. Lepo jesensko vreme je bilo kakor nalašč za tak izlet, kar se je seveda poznalo na množični udeležbi. Ob povratku je bila družabnost na sedežu društva.

"Svet v miniaturni - veliko veselje in zadostenje" je naslov razstave izdelkov Giuseppea (Pina) Rivolta, upokojenega kovača, tovarniškega delavca, doma v Slovrencu. Rivolt, ki se je sobotnega srečanja tudi osebno udeležil, se najraje ukvarja z izdelavo kmečkega orodja v miniaturni in je na tem področju pravi mojster tako v natančnosti kakor v dovršenosti. Vsi njegovi stroji (n.p. priprava za mešanje polente) namreč delujejo. Ima pa danes 75-letni

Jesensko kulturno in družabno srečanje

Razstava izdelkov Pina Rivolta, predavanje Matjaža Pintarja in Pohod na Sabotin

Rivolt tudi prirojen smisel za umetniško oblikovanje. Je namreč cisti samouk, saj nikoli ni obiskoval posebne šole ali tečaja za umetniško oblikovanje. Zanimive so zlasti razstavljene silhete zivali iz kovine, ki zelo jasno odražajo poseben stil.

Razstavo si je v soboto in nedeljo ogledalo veliko obiskovalcev. Kdor je zamudil to priložnost, si bo izdelke lahko ogledal 16. novembra, ob priložnosti martinovanja. Pri pripravi jesenskega kulturnega, verskega in družabnega srečanja so sodelovali tudi rajonski svet, župnija in Center za arheološke in zgodovinske raziskave.

Na sliki - foto Bumbaca - mojster Pino Rivolt s predsednikom društva ob odprtju razstave.

Spored spominskih slovesnosti

Občinske uprave, združenja borcev, društva in organizacije bodo ob 1. novembru počastile spomin padlih v narodnoosvobodilnem boju, umrlih v taborišcih, vseh, ki so umrli zaradi vojnega nasilja.

Slovesnosti s polaganjem vencev, ponekod tudi združene s priložnostnim kulturnim sporedom, bodo v vseh večjih krajih.

V Standrežu bo spominska slovesnost v soboto, 1. novembra ob 11.15, pred domom A. Budala, ob 11.30 pred spomenikom padlim v NOB. V Pevmi bo komemoracija s polaganjem vencev in krajšim kulturnim sporedom, v soboto, 1. novembra ob 9. uri. V Podgori se bodo poklonili spominu padlih krajanov v soboto, ob 10. uri pred spomenikom. V občini Doberdob bodo slovesnosti, v priredbi občinske uprave in društve, v soboto, 1. novembra ob 11.20 v Jamljah pred spomenikom NOB, ob 11.30 na pokopališču v Jamljah, ob 11.40 pri Bonetih, ob 12. na Palkišču, ob 12.10 na Poljanah in ob 12.20 v Doberobu. V občini Sovodnje bodo komemoracije v soboto in sicer: ob 9.30 na Vrh, 9.50 v Gabrjah, 10.10 v Rupi, 10.30 na Peci in 10.50 v Sovodnjah.

Predstavniki Republike Slovenije bodo spominska obeležja obiskali že v petek, 31. t.m. (razpored smo objavili včeraj), le v Gorici bo komemoracija v soboto dopoldne na glavnem pokopališču.

IZLETI

SINDIKAT UPOKOJENCEV v Doberdobu priredi 22. novembra enodnevni avtobusni izlet v Caorle. Informacije in prijave pri Mili.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 16.45-18.40-20.30-22.30»Fuo-chi d'artificio«. Leonardo Pieraccioni.
VITTORIA 3 17.20-19.45-22.15»Face off«. **CORSO** 18.00-20.00-22.00»Ovosodo«. Paolo Virzi.
TRŽIČ
COMUNALE 20.30»Master class con Maria Callas«. Gledališka predstava v okviru abonmaja.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
PROVVIDENTI, Travnik 34, tel. 531972.
DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
OBCINSKA 1, Ul. Tereziana 26, tel. 482787.
LEKARNA V SOVODNJAH
dr. M. Rojec, Ul. I. Maja 32, tel. 882578.

POGREBI

Danes: 11.00, Ludmila Cenci iz bolnišnice sv. Justa v cerkev sv. Justa in na glavno pokopališče; 13.15, Valter Patat iz splosne bolnišnice v Sempeter ob Soci; 13.15, Mario Godeas iz splosne bolnišnice v Slovrenc.

NOVICE

Simpozij ob 100-letnici smrti Johannesa Brahmsa

Letos poteka sto let od smrti svetovnega skladatelja Johannesa Brahmsa. V znamenju obletnice bo vrsta prireditve. Videmska univerza prireja v petek, 31. t.m. študijski posvet, ki se bo odvijal v kulturnem centru "Ljotze Bratuz", v petek, 31. t.m. Poleg predavanj na specifično temo Brahmsovega skladateljskega opusa, bodo udeleženci lahko prisluhnili tudi glasbenim intermezzom. Nekakšen uvod v simpozij pa bo že jutri zvečer, ko bo v KC ob 20.30, nastopil Trio Brahms iz Bologne z vokalnim solistom tenoristom Leonardom De Lisijem. To bo tudi uvodni koncert nove glasbene sezone centra "E. Komel".

Možnost začasne zaposlitve

Urad za delo in zaposlovanje sporoča, da bodo danes opravili selekcijo za začasno zaposlitev in sicer: za eno mesto pomožnega uslužbenca (3. stopnja funkcionalne lestvice) pri Zdravstveni ustanovi, namestitve v splošni bolnišnici v Gorici; eno mesto pomožnega uslužbenca (3. stopnja na funkcionalni lestvici) pri občini Krmin, namestitve v otroških jastih. Prosilci morajo biti vpisani v seznam nezaposlenih in izpolnjevati pogoje za zaposlitev v javni upravi.

Srečanje o financiranju malih in srednje velikih podjetij

Združenje industrijcev prireja danes na sedežu v ulici degli Arcadi strokovno srečanje o predpisih EU glede ukrepov v korist podjetij ter o financiranju malih in srednje velikih industrijskih podjetij. Strokovno srečanje prirejajo v sodelovanju z Deželnim centrom za mala in srednja podjetja; začetek je napovedan za 16. uro.

Razstava ob 50-letnici mirovne pogodbe in razmejitev

Občinska uprava v Sovodnjah pripravlja, ob 50-letnici uveljavljanja Pariske mirovne pogodbe, dve kulturni prireditvi. V petek, 31. oktobra ob 20. uri bodo v občinski sejni dvorani odprli razstavo Dogajanja ob razmejitvi v septembru 1947, v tisku in slikah. Razstavo so pripravili Marko Waltritsch, Hijacint Jussa in Viljem Fajt. V sredo, 12. novembra pa bo v Kulturnem domu v Sovodnjah predavanje dr. Branka Marušica "Nova meja na Goriskem" in prof. Nataše Nemec "Manifestacije 1945-1947". Uvodno besedo bo podal Marko Waltritsch.

Knjiga o Podtumu

V Državni knjižnici bodo jutri ob 17. uri predstavili publikacijo "Sotto la torre: 1497-1997", ki so jo izdali ob 500-letnici skupnosti v Podturnu in tamkajšnje cerkve. Knjigo je uredil Mauro Ungaro, predstavil pa jo bo Luciano Spangher.

Obvestilo Prefekture

Goriška Prefektura opozarja na skorajšnjo zapadlost roka, ki ga glede nekaterih obveznosti s področja založniške dejavnosti, določa zakon št. 249 z dne 31. julija letos. Ena glavnih obveznosti je posredovanje podatkov o nakladi posameznih časopisov in revij. Rok zapade 31. t.m.

GORICA / OD DANES DO PETKA

Tridnevno mednarodno posvetovanje o Danteju

V Gorici bo od danes do petka tridnevno mednarodno posvetovanje o Danteju in njegovem casu ter Danteju v kulturi sosednjih narodov. Posvetovanje prireja društvo Dante Alighieri, poudarja pa je gmotno podprla fundacija Goriske hranilnice. V treh dneh bomo lahko prisluhnili desetim predavateljem iz Italije, Francije, Slovenije, Madžarske in Av-

strije. Tako bomo v četrtek 30. t.m. lahko prisluhnili tudi prof. Atiliju Rakarju z Ljubljanske univerze, ki bo govoril o Danteju v slovenski književnosti v casu romantike. V okviru posvetovanja je tudi jutrisnji nastop zbora L. Perosi iz Fiumicella. Začetek simpozija bo danes ob 9.30 v predavalnici "P. Cocolin" v Semeniški ulici 7.

KULTURNI CENTER LOJZE BRATUŽ
SLOVENSKI CENTER ZA GLASBENO VZGOJO EMIL KOMEL
GORICA

KONCERTNA SEZONA 1997/98

Leonardo DE LISI, tenor

TRIO BRAHMS: Pierpaolo MAURIZZI, klavir
Maurizio CADOSI, violina

Michele BALLARINI, violončelo

Program: Brahms, Beethoven

Jutri, 30. oktobra 1997, ob 20.30

Velika dvorana Kulturnega centra LOJZE BRATUŽ v Gorici

Koncert v sodelovanju z Videmsko univerzo
Diplomski tečaj za operaterje na področju spomeniškega varstva

Iz tople jeseni v surovo zimo

Zima ne trka, ampak je že potrkala na vrata. Ohladitev jem se toliko bolj neprijetna zaradi močnih sunkov burje, ki je ponekod na Goriskem povzročila precej nevšečnosti in tudi nekaj skode. V dreveredu Venezia v Gorici se je zjutraj zrušilo drevo in povzročilo nekaj dela gasilcem in prometnikom ter nekaj skode. Posebej močni so bili sunki burje na Trziskem. Včeraj popoldne so dosegali hitrost preko 100 kilometrov na uro. Posledic je bilo nič koliko, saj so sunki razmajali in odnašali reklamne napise, lomili veje, zlebove itd. Burja je ovirala delo v pristanišču; dve ladji, ki sta nameravali včeraj izpluti akakata na izboljšanje vremenskih razmer.

Vaš bančni partner
v poslovanju
s Slovenijo
in drugimi državami.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

Sreda, 29. oktobra 1997

gospodarstvo in finance

Vse zunanje trgovinske
in bančne storitve.
Finansiranje domačih
in tujih
partnerjev.

ljubljska banka
Nova Ljubljanska banka d.d., Ljubljana
Podružnica Milano
Tel.: 02/806 9191
Faks: 02/8646 5358

ŠIROKA PORABA / ISTATOVI PODATKI ZA LETO 1996

Manj denarja za hrano in več za udobje

Poraba družin je ostala na ravni leta 1995

RIM - Italijanske družine lani niso prav nič povečale tistega dela svojih proračunov, ki ga namenjajo za široko porabo, kar pomeni, da je ostala njihova poraba na ravni iz leta 1995. Ni sicer prišlo do padca široke porabe, kot v izrazito recesijskem letu 1993, toda tiste štiri odstotke več, za kolikor so se povečale razpoložljivosti družin, jim je »pojedlo« prav tolikšno povišanje inflacije, izmerjene na osnovi povišanja cen v široki prodaji.

Podatke najdemo v Istatovem poročilu o porabi družin v letu 1996, iz katerega izhaja, da je naša družba - kljub temu, da ni povečala porabe v pričakovanju gospodarske oživitve in vrnitve zaupanja - se vedno družba blagostanja, v kateri ni gospodinjstva brez televizorja, hladilnika in pralnega stroja, polovica pa jih opremore tudi videoregistrator. Istat nam slika Italijo, ki se vse bolj zaveda, da je presegla raven »sitosti« in zato teži k zmanjšanju tistega dela družinskih proračunov, ki je namenjen prehrani, v zameno pa več izdatke za druge udobnosti.

Italijanske družine so leta 1966 name-nile za široko porabo v povprečju 3.349.276 lir na mesec, leto prej pa 3.217.645 lir. Toda, na jugu države ima družina v povprečju 1.200.000 mesečno manj kot na severu, toliko nižja kupna moč pa se seveda močno pozna prav na področju nezivilske porabe.

In kako je bilo deset let nazaj? Veliko več smo porabili za prehrano, stanovanjske najemnine pa so neprimerno manj bremenile družinske proračune. V Italiji leta 1987 tudi praktično nismo poznali zdravstvenih ticketov. To so glavne razlike, do katerih je prišlo v zadnjem desetletju, v katerem so se družinski izdatki za prehrano znižali od 25, 5% celotne razpoložljivosti na 21, 1%, medtem ko so se nezivilski izdatki povečali od 74, 5% na 78, 9%. Največja »zrtev« tega spreminjanja konsumističnih navad je meso, katerega poraba se je v desetih letih zmanjšala od 7, 5% na 5, 3% odstotka povprečnega družinskega badzeta.

TRST / PREDSTAVITEV POBUDE NA SEDEŽU CRTRIESTE

S pomočjo interneta možno sodelovanje s češkimi podjetji

Na razpolago banka podatkov in tudi poseben priročnik

TRST - Na osrednjem sedežu bančnega zavoda Cassa di Risparmio di Trieste-Banca Spa v Trstu so včeraj predstavili novo pobudo »Pomembna češka podjetja«. Gre za nov multimedijški instrument, ki ga sestavljajo banka podatkov, priročnik in pa namenska stran na internetu, ki je dostopna vsem. Vse skupaj sodi v okvir Informesta, ki je s svojim delovanjem se posebej usmerjen proti geografskemu prostoru držav v tranziciji v srednji in vzhodni Evropi ter v Aziji.

Pobudo za multimedij-sko predstavitev českih podjetij je sponsorizirala Trzaska hranilnica Crtrieste, ki je v zadnjih letih odprla svoja predstavništva v Pragi, Kopru in Budimpešti. Svoj delež ima tudi v TS Banki v Zagrebu, kmalu pa bo odprla predstavništvo tudi v Beogradu. Pobudo za predstavitev českoga podjetništva je delno financirala tudi italijanska vlada.

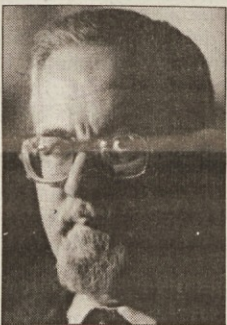
V banki podatkov je predstavljenih tisoč českih podjetij, ki so jih izbrali med 3500 prijavljenimi. Ta podjetja imajo od 5 do 300 zaposlenih, so novejša in uporabljajo najnovejšo tehnologijo. S to pobudo se zeli okrepiti stike med italijanskimi in češkimi podjetji, pri čemer naj bi prislo tudi do sodelovanja med podjetniškimi združenji in promocijskimi ustanovami v obeh državah. Banka podatkov je ze na razpolago na strani internet »www.informest.it/pmi cz«.

Pobudo so predstavili predsednik CRTRIESTE Roberto Verginella, generalni direktor banke Nerio Benelli, predsednik Informesta Luigi Guarda in direktorica Razvojnega deželnega centra Republike Češke Jana Mrazikova.

K O M E N T A R

Krajšanje delovnega urnika segreva ozračje v Evropi in še posebej v Italiji

ELIO FORNAZARIC

Po kar precej razširjeni tezi bo v Evropi, kljub vsem prizadevanjem, težko priti do dejanske gospodarske in pozneje tudi do politične enotnosti. Zagovorniki te teze namreč menijo, da so partikularistični interesi posameznih držav petnajsterice in jutrisnje se širše združene Evrope tako čvrsti, da do dejanske integracije na stari celini sploh ne bo prišlo in da je močno dvomljivo ze tudi samo vprašanje ali bo evro sploh kdaj zagledal luč sveta.

Najnovejši zaplet okrog vprašanja, ali naj se zgodovinski proces postopnega krčenja delovnega časa (trenutno gre za njegovo zmanjšanje na 35 delovnih ur tedensko) nadaljuje ali prekine, pa je pokazal, da v Evropi ne obstajajo le ekonomska razhajanja, temveč, da so prisotna tudi nekatera trdna enotna gledišča. Industriji iz vseh pomembnejših članic evropske petnajsterice so namreč prav ob problemu »35 ur« zavzeli povsem enotno stališče: proti napovedanemu krčenju tedenskega delovnega časa, so se soglasno izrekli delodajalske zveze in združenja iz

Francije, Belgije, Nemčije, Nizozemske in Italije pa tudi njihovi predstavniki v bruselskih organih evropske unije.

Pri nas v Italiji, kjer se ta problem postavlja s se posebno ostrino glede na to, da se je vlada - da bi si zagotovila tudi podporo Bertinottijevih komunistov pri glasovanju o novem finančnem zakonu - praktično obvezala, da bo v prihodnjih letih skrčila delovni urnik s posebnim zakonskim predpisom, je predsednik Confindustrie Fossa ob glasnem odobravanju vseh pomembnejših tovarnarjev v državi razvil tezo, da bi uvedba 35-urnega delovnega tedna stala Italijo nič manj kot 30 tisoč milijard lir in da bi torej iznicila kompetitivnost italijanske proizvodnje na mednarodnem tržistu.

Nacelu »manj delovnih ur, več zaposlenih delavcev« so evropski industriji torej rekli ne. Zanimivo pa je pri tem, da nihče niti z besedico ne omenja izgube, ki bi jo podjetniki utrpeli z izplačevanjem nespremenjenih plač za skrajšano delo, temveč se vsi sklicujejo le na škodo, ki bi jo povzročila zmanjša-

na kompetitivnost na mednarodnih tržistihi. Ne glede na to, da bi se omenjena kompetitivnost zmanjšala le v primeru, ko bi na mednarodnih trgih ostalo glede delovnega urnika vse po starem, sicer bi se kompetitivnost pač zmanjšala tudi tam in bi se torej ponovno vzpostavilo povprečno ravnotežje, pa zasledujejo industriji drugačne cilje.

Vzemimo na primer manjši industrijski obrat, ki zaposluje denimo sto delavcev. Ti opravijo danes za določen obseg proizvodnje na teden skupno 100 x 40 = 4 tisoč delovnih ur. S 35-urnim delovnim tednom bi teh sto delavcev opravilo skupno 3.500 ur. Za dosego iste proizvodnje bi torej zmanjkalo 500 delovnih ur ali 500:35 = 14 dodatnih delovnih moči. Seveda bi zaposlitev dodatnih 14 ljudi prizadelega delodajalca nekaj stala. Problem pa ni v tem, statistike namreč kažejo, da se danes povsod v Evropi in tudi pri nas - če naj ostanemo na naši celini - v primeru povečanja povpraševanja cedalje bolj zatekamo k nadurnemu delu, ki je kakor znano, znatno dražje od red-

nega. Ima pa nadurno delo vrsto prednosti, izmed katerih naj omenimo samo dve glavni: prvič, potrebna delovna sila je pri roki, saj je ze zaposlena v obratu in je hkrati večja dela, medtem ko bi morali morebitne novo »vpisane« delavce šele iskati in usposobiti; in drugič, ko bo jutri konjunktura upadla, bo v obratu enostavno odpravljeno nadurno delo in bo življenje teklo dalje brez posebnih pretresov. Ti bi pa bili nasprotno neizbežni, če bi bilo treba odsloviti presežno delovno silo. S pridobitniškega vidika je krčenje delovnega urnika torej nesprejemljivo, priporočljiva je seveda nasprotno, fleksibilnost dela (kar je skoraj isto kot nadurno delo, pa se ceneje je), za katero se dejansko zavzemajo delodajalske zveze povsod po svetu. Povsem drugačna pa je slika, če jo gledamo s socialnega vidika: ne le, da se število brezposelnih ljudi kljub vsem obljubam in visokodolnim frazom politikov nikjer ne zmanjšuje: kdor »ima srečo«, da je pač nekje zaposlen, temu se bo verjetno ponudila možnost, da svoje prejemke zaokroži se z na-

durnim delom. Kdor te sreče nima, pa bo nastradal tudi na tej drugi fronti.

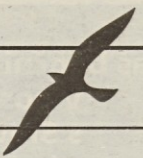
Pa so to res malenkosti, kot pravijo nekateri, ki jih nima smisla omenjati, ko se ukvarjamo z uredništvom nekaj tako velicastnega, kot je nastajanje jutrisnje združene Evrope? Ali ima danes sploh kakšen smisel iskati sticne točke in razhajanja med pridobitniško in socialno stvarnostjo bodoče Evrope? Vprašanje je, kakšno Evropo imamo v mislih, ko govorimo o naši skupni gospodarski in socialni prihodnosti. Ko so leta 1957 pred natanko 40 leti, v Rimu sestavljali besedilo ustavnovne listine EGS in se zlasti tretjega poglavja o socialni politiki, so se pobudniki združene Evrope ukvarjali na primer veliko bolj z vprašanjem izseljencev, ki je bilo tedaj pereče, kot pa z vprašanjem brezposelnih delavcev, ki je zal aktualno danes. Nekateri danosti v razvoju stare celine se torej s časom spreminjajo, neizpremenjena pa ostaja nujnost zasledovanja uravnovešene razmerja med pridobitništvom in socialo.

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA Zadruga z.o.z. TRST	28. OKTOBER 1997	v LIRAH	
	valuta	nakupni	prodajni
	ameriški dolar	1685,00	1720,00
	nemška marka	970,00	990,00
	funt šterling	2814,00	2869,00
	švicarski frank	1177,00	1207,00
	belgijski frank	46,51	48,51
	francoski frank	287,00	297,00
	danska krona	252,00	262,00
	norveška krona	238,00	248,00
	švedska krona	221,00	231,00
	kanadski dolar	1186,00	1226,00
	portugalski eskudo	9,12	10,02
	nizozemski gulden	855,00	880,00
	avstrijski šilling	136,80	141,30
	španska pezeta	11,12	12,22
	grška drahma	587	6,67
	irski šterling	2507,00	2587,00
	japonski jen	13,54	14,44
	avstralski dolar	1133,00	1203,00
	madžarski florint	8,50	10,00
	hrvaška kuna	260,00	280,00
	slovenski tolar	10,20	10,55

KMEČKA BANKA - GORICA	
28. OKTOBER 1997	v LIRAH
valuta	nakupni prodajni
ameriški dolar	1683,00 1713,00
nemška marka	971,00 989,00
francoski frank	288,00 298,00
nizozemski gulden	854,00 879,00
belgijski frank	46,68 48,48
funt šterling	2787,00 2867,00
irski šterling	2500,00 2595,00
danska krona	253,00 263,00
grška drahma	6,02 6,62
kanadski dolar	1156,00 1196,00
švicarski frank	1176,00 1201,00
avstrijski šilling	136,81 141,31
slovenski tolar	10,20 10,50

MILANSKI DEVIZNI TRG	
28. OKTOBER 1997	v LIRAH
valuta	povprečni
ameriški dolar	1696,730
EKU	1937,333
nemška marka	983,730
francoski frank	293,570
funt šterling	2840,840
nizozemski gulden	872,760
belgijski frank	47,780
španska pezeta	11,644
danska krona	258,370
irski šterling	2545,430
grška drahma	6,217
portugalski eskudo	9,647
kanadski dolar	1201,220
japonski jen	14,101
švicarski frank	1206,780
avstrijski šilling	139,760
norveška krona	240,840
švedska krona	226,060
finska marka	327,810

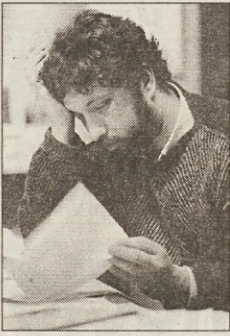
MILANSKI BORZNI TRG					
28. OKTOBER 1997		INDEKS MIB-30: -6,22			
delnica	cena	var. %	delnica	cena	var. %
Alleanza Ass.	13.904	-8,13	Mediaset	7.434	-8,07
Bca Comit	4.442	-10,00	Mediobanca	11.483	-9,67
Bca di Roma	1.454	-11,55	Montedison	1.285	-7,08
Bca Fideuram	6.004	-12,41	Olivetti	970	-6,03
Bco Ambros.	11.318	-11,93	Parmalat	2.328	-11,07
Benetton	23.571	-11,67	Pirelli Spa	4.267	-11,63
Credit	4.165	-6,17	Ras	14.236	-5,02
Edison	8.459	-6,07	Rolo	21.493	-9,61
Eni	9.045	-10,04	Saipem	8.756	-11,14
Fiat	5.360	-9,84	San Paolo To	11.749	-10,27
Generali	35.425	-7,22	TIM	6.171	-7,37
Imi	14.866	-9,72	Telecom Ita	10.137	-7,35
Ina	2.323	-7,41			
Italgas	5.448	-6,50			
La Fondiaria	9.089	-9,11			

O G L E D A L O

Ljubezen do naroda ni brezpogojna

ACE MERMOLJA

Nekateri menijo, da je Ljubezen do naroda brezpogojna. V slovenski zgodovini poznamo veliko primerov, ko so ljudje vztrajali pod izjemno hudimi pritiski, kot je bila na primer fašistična genocidna politika in so za narod darovali svoje življenje. Ko bi dogajanja analizirali z drobnogledom, bi verjetno opazili, da je pri vztrajanju vendarle šlo za kulturno in politično osveščene ljudi. Ne mislim le na intelektualce. Narodno preporodna gibanja so vezala na narod in osveščala tudi preproste ljudi. V kmečke in delavske družine so prihajale knjige in časopisi, po vaseh so imeli društva, v gostilnah so se mozele pogovarjali o narodno pomembnih zadevah, v družinah je tekla beseda o usodnih dogodkih. Duhovniki na priznicah so vzpodbujali ljudi k narodni zvestobi. Delavci so se v mestih in tovarnah osveščali, prepoznali krivice in bili pod vplivom novih narodnih idej, a tudi socialističnih in komunističnih. Vse te ideje so pripomogle k temu, da so se mnogi preprosti Slovenci najprej intimno, nato pa z dejanji uprli nasilju in poznejši okupaciji. Verjetno pa bi bili preveč idealistični, ko bi menili, da so se prav vsi ljudje uprli najhujšim nevarnostim. Med Slovenci poznamo tudi kolaboracijo z zavojevalcem, ki ni zajela le preprostih ljudi, ampak tudi del slovenskega političnega vodstva.

Nadalje poznamo asimilacijske procese v času miru, ki imajo podobne dinamike po vsem svetu. Asimilacija ni prostovoljna izbira. Do nje prihaja, ko večina ustvarja do manjšine sovražno razpoloženje, skratka, negativni psihološki pritisk. Temu pritisku se, kar je najusodnejše, pridružijo najrazličnejše prepreke, ki manjšini in njenim predstavnikom onemogočajo ali otežkajo materialni, kulturni in politični razvoj. Kot nam dokazujejo mnoge študije, so asimilaciji najbolj podvržene tiste skupine, ki živijo na obrobju, ki ne sprejemajo sporočil »elite« (ne berejo npr. slovenskih knjig in časopisov, ne poslušajo slovenske televizije, ne zahajajo na prireditve, obiskujejo italijansko solo, itd.) in se v mešanem okolju znajdejo v položaju, ko se jim zdi osebno koristnejše, da se potuhnejo ter zapustijo jezik, kulturo, itd. Skratka, ne najdemo pravih razlogov za to, da bi vztrajali in se uprli pritiskom. Dejstva dokazujejo, da Ljubezen do naroda potrebuje tudi razloge zanje, ki so lahko kulturni, psihološki, politični, a tudi materialni in organizacijski. Osveščeno jedro bo bolje prestalo pritisk kot slabo osveščeno. S tem, da kritiziramo ali celo demoniziramo ljudi, ki se zaradi življenjskih razmer asimilirajo, ne dosežemo ničesar. Samo zmanjšanje pritiska s strani večine in do drugega prijaznejše okolje preprečujeta asimilacijo. Ko človek na »obrobju« opazi, damu specifična pripadnost ne povzroča težav, nasprotno, da mu celo koristi in da vzbuja v sosedih radovednost, bo pridobil na samozavesti. Večkulturni in multietnični nacrti so se najbolj pozorni na ta aspekt narodnega in etničnega življenja in so jim pri srcu izpostavljena področja.

Z zapisanim sem želel opozoriti, da Ljubezen do naroda ni brezpogojna in da potrebuje razloge zanje, ki so kulturni, politični in tudi materialni. V PD z dne 24. oktobra se Verena Korsič sprašuje: Slovenija, kdo bo tebe ljubil? Navaja vrsto primerov, ko v Sloveniji in Ljubljani Slovenci ne spoštujejo kulturne dediščine, jezika, navad, itd. Opozarja, da se prepuščajo potrošnji ter tujim kulturnim vplivom in mitom. Ob teh pripombah bi želel naglasiti, da so si delali iluzije tisti, ki so mislili, da bo po padcu berlinskega zidu, po razpadu Jugoslavije in z osamosvojitvijo Slovenije slovenski narod »ozdravil«, se očistil tuje navlake, kompleksov, razvad, boleznih ter zazivel narodno polno, posteno, domu predano in nesebično življenje. Skratka, da bo opustil navade in razvade sodobnega sveta in potrošniške vabe ter se ovil v poduhovljeno domaćinstvo. Večkrat sem v svojih spisih opozoril na Habermasovo trditev, ko je takoj po koncu berlinskega zidu naglasil, da so na Vzhodu razlogi marke močnejši od razlogov demokracije. V trenutku, ko so vzhodne države sprejele trzišče in cisto določene vrednote; se je za del prebivalstva sprožil tek za materialnim uspehom, mnogim pa ostajajo skrbi za preživetje. Slabo urejeno tržišče in naivni

liberizem sta sunkovito poglobila prepad med novimi bogatši in ljudmi, ki so se znasli brez socialnega varstva. Kapitalizem se je v vzhodnih državah uveljavil s svojo najbolj kruto igro. Pohod tržnih računov je izpostavil materialna vprašanja, zapustil pa kulturne in »poetične« razsežnosti narodov, ki so izšli iz komunizma. Ljubezen do naroda in njegove kulture lahko država vzpodbudi le tako, da se bodo ljudje v njej čim bolj počutili ter bodo tranzicijski krči čim manj boleči. Skratka, vračanje h koreninam in ljubezni je odvisno od splošnih, tudi materialnih in organizacijskih pogojev, ki jih nek narod kot država ustvari.

Vsega tega nisem naglasil slučajno. Podobno velja za slovensko (a ne samo slovensko) manjšino, ki živi v Italiji, Avstriji in na Madžarskem v spremenjenih pogojih. Zdi se, da se bodo vsaj v Italiji pritiski večine zmanjševali. Če bo tako res, se bodo zmanjševali tudi pogoji za asimilacijo. Ostaja pa nevarnost oddaljevanja. Skratka, »trdno« jedro manjšine se bo staralo, mladi pa bodo vedno bolj »individualni« Slovenci in bodo vedno manj vezani na skupinsko življenje. To se bo dogajalo, če v skupnosti ne bodo našli dovolj razlogov za svojo prisotnost in vključevanje ter če jih skupnost ne bo pripravljala na veliko sirše izzive (začeni s delom), ki so za mlajše generacije objektivno zahtevni. Zato se mi zdi bistveni vsi pozivi, ki opozarjajo manjšinsko organizirano strukturo, da ne more enostavno ponavljati dela in navad iz povojne tradicije. Nikakor ni več dovolj, da zahtevamo, naj se finančno omogoči to, kar imamo, obenem pa se odpovemo samospreževanju. Pri tem mislim na solo, na kulturne organizacije, društva, a tudi na strokovne organizacije, na sportna društva, na tisk, radio, televizijo, itd. Nihče nima vneprejšnjega zagotovila, da bo s svojim delom zadostal konkretnim potrebam mlajših rodov. Toliko manj ga ima, če se odpoveduje samopremisleku.

V mlajših ne bomo vzpodbujali ljubezni do naroda z naglaševanjem ikon, posvečenih podob ter jih prepricavali, da je svet, ki jih obkroža, nevaren. Po sili razmer bodo morali mladi prav v ta svet. Tretje tisoletje nam verjetno odpira obsirne daljave mobilnosti in postmoderna nomadizma. Če je se moji generaciji življenje omogočalo bivanje doma, se bodo nove generacije premikale v veliko večjem in širšem prostoru. Mladi se bodo morali nujno znajti v različnih razmerah in v izostreni konkurenci. Če jim želi manjšina nuditi možnosti, da se učinkovito pripravijo na življenje, mora nujno temu prilagoditi tudi svojo organizacijo ter svoj način življenja in dela. Pri obnavljanju in presnavljanju ni mogoče obiti integracijskih poti v svet večine. Pomembno je, da so taksne, da ne pomenijo asimilacije. Vztrajanje pri ognjiscu in utečenih navadah je protizgodovinsko. Trmasto naglaševanje narodne zaprtosti bo v konkretnem življenju vedno bolj retorično. slovenstva ne bomo ohranili z odklanjanjem sveta, ki nas obkroža, ampak ga bomo ohranili le tako, da bomo kot skupnost mladim generacijam omogočili učinkovito potovanje v vedno bolj mobilnem in »globalnem« naselju.

Globalizacija ne pomeni avtomatičnega brisanja specifik. Oddaljevanje od skupine in izguba korenin se bo dogajala, če bodo mladi ocenili, da je skupnost fosilizirana, da jim ne nudi orodja in napotkov za hojo v svet ter da se zapira ob ognjiscu, ki je vedno bolj mrzlo. Zaradi teh razlogov si mora narod ljubezen tudi zaslužiti. Isto velja za manjšino. Zapiranje v kalupe in pred drugimi se mi ne zdi učinkovito sredstvo za to, da bodo mlade generacije ljubile svojo skupino tudi v gosti interkulturni mreži ter na hoji za delom in življenjem, ki ne bo nujno domaća vas ali bližnje mesto. Klici h poduhovljeni ljubezni niso zadostni. Starše naj bi otroci ljubili brezpogojno, a ni tako. Če so starši do otrok mačehovski in brezbrizni do njihovih potreb, nastanejo v poznejših letih konflikti, ki oddaljijo mladenice od družine. Dinamika je v psihologiji dobro poznana. Podobno se dogaja za organizirano skupino, ki je narodna. Če pripadnikom ne daje možnost za življenje, se bodo le ti »opremili« drugic in »zmanjšali« svojo ljubezen.

O D P R T A T R I B U N A

Schengenske vzeli na nekdanj najbolj odprti meji v Evropi

STOJAN SPETIC

V dnevniku berem tudi take trditve, kot »Schengen bo treba uskladiti z videmskim sporazumom, in to čimprej« ali »Promet je potekal tekoče, kot ce bi Schengena na Plavjah ne bilo«. Uvodničarka pa ugotavlja, da »schengenski integracijski korak (...) ustvarja probleme, ki lahko dolgoročneje povzročijo tudi motnje v integraciji mejnega prostora in v zavesti ljudi«.

S tem v zvezi bi morali najbrž naliti čistega vina in res ni mogoče trditi, da je bila uradna informacija o pripravah na »odprtje-zaprte« meje izčrpna in celovita.

Predvsem drži, da je Italija svoj (problematični) vstop v »Schengensko območje«, ki obsega vse države EU, razen Velike Britanije in Irske, morala nekakrat odločiti, ker nanj ni bila pripravljena. Pa ne zato, ker bi imela velike probleme z mejno kontrolo, pač pa zaradi dejstva, da je Schengen uprli predvsem proti priseljevanju tuje delovne sile in predvideva ustrezno kontrolo na teritoriju, ki je Italija ni imela. Zato sedaj hiti z odobravanjem novega zakona o statusu tujih priseljencev, kjer beseda »tuji« označuje ljudi, ki niso državljani EU. Tako se ji mudi, da mora v ustavni komisiji poslanske zbornice počakati tudi zakon o zaščiti slovenske manjšine, ki ima istega poročevalca. Pravijo, da bo vse nared čez par tednov.

Italija nima prave zavesti o lastnih mejah, ker so njene meje v glavnem v naravi (morje, Alpe) in je njena edina prava meja tista, ki jo poznamo, se pravi meja s Slovenijo. Ta meja bo v naslednjih petih-setih letih tudi »zunanja meja EU«, kjer bodo izvajali strožje nadzorstvo preko osrednjega računalniškega sistema (SIS) v Strassbourgu in bo nehala sele tedaj, ko bo Slovenija postala polnopravna članica EU. Zunanji ministri evropske petnajsterice pa prav te dni razpravljajo o tem, kako priceti pogajanja o prvem krogu sirjenja

EU na srednjeevropske prizdružene članice.

Ko se bo zunanja meja EU pomaknila na Kolpo in Dragonjo, bo iste in se hujše probleme imela Hrvatska, kar se posebej skrbi italijansko manjšino v Istri, ki bo se bolj razdeljena.

Kar zadeva trenutni (in zgolj srednjeročni) položaj na naši meji, gre ugotoviti, da sta obe državi prisli nepripravljeni do trenutka, ko je Schengen stopil v veljavo. In vendar so bile napovedi drugačne. Slovenski notranji minister Bandelj je obiskal italijanskega kolego Napolitana se pomladi in se dogovoril, da bo Italija po avstrijskem zgledu na svojih mednarodnih prehodih uredila posebno vrsto (SLO) za slovenske državljane, ki ne bodo podvrženi tako strogi kontroli. Ugotovili so, da je za to potreben mednarodni sporazum z ratifikacijo obeh parlamentov. Zato naj bi za prehodno obdobje nekaj mesecev težave reševali z dvostranskim »memorandumom«, a ga se pišejo. Po informacijah, s katerimi razpolagam, je italijanska stran dokaj nepripravljena in tarna zaradi pomanjkanja oseba in o podobnih stvareh, dejansko pa je zavlačevanje tudi posledica dejstva, da ni bil se odobren ustrezeni zakon o priseljevanju tujcev.

Seveda se moramo vprašati, kolikšno tezo organi mejnega nadzora (in torej notranjega ministrstva) pripisujejo zagotovitvi podtajnika Fassina, da bo uvažanje schengenske kontrole na slovenski meji kar se da mehko in postopno. Razlike v obnašanju v posameznih pokrajnah kažejo na veliko stopnjo improvizacije. Razen ce noče Italija demonstrativno dokazati evropskim partnerjem, da strogo spoštuje schengenski dogovor, kljub pomanjkanju neobhodnih norm o tujcih, na Slovenijo pa pritiska, da bi z ustreznimi policijskimi ukrepi zavrla pretok ilegalnih priseljencev preko lastnega ozemlja v Italijo in torej EU.

Res je, da ima pripiranje meja velike psiholoske posledice. spo-

minjamo se samo nesrečnega »depozitnega obdobja« SFRJ, vendar moramo tudi vedeti, da so sedanji ukrepi »work in progress«, dokaj dinamični, saj se bodo v nekaj letih spreminjali ustrezno Amsterdamski pogodbi, ki schengensko dopolnjuje in premošča. Prav zato je pomembno, da slovenska diplomacija temu posveti čimvečjo skrb.

Na koncu se pripomba o maloobmejnih prehodih. Ko smo pred leti ratificirali schengensko pogodbo, sem v pristojnem odboru za evropska vprašanja predstavljal amandma, ki je poudarjal veljavnost poprejšnjih bilateralnih dogovorov o mejnem režimu. Izrečno sem poudaril, da to pomeni nedotakljivost videmskega sporazuma iz leta 1961. Amandma je bil sprejet in vlada se je uradno obvezala, da maloobmejnega režima ne bo spreminjala in to sporočila v Bruslju.

To pomeni, da na Plavjah »schengenska pogodba« ne velja in ne bo nikoli stopila v veljavo. Nobenih računalnikov, torej. Če kak carinik kaj sprašuje, je to pač v okviru pravic o nadzoru, ki mu jih daje videmski sporazum, skladno pač z vzdušjem in dobro voljo. Dejansko ima »schengenska meja« EU v maloobmejnih prehodih pomembno vrzel in ventil, ki ga bi morali čimbolj izkoristiti. Slovenija in Italija se dogovarjata, kako bi videmski sporazum razsiriili, bloke odprli tudi v nočnih urah, poenostavili (z nalepkami) morebitni carinski nadzor, dopustiti prehod z osebnimi izkaznicami in podobno. Na tem bo treba se delati, da bi se mednarodni prehodi čimbolj razbremenili, čeprav bodo tam morali obvezno urediti več pasov: za državljane EU, na ne-dravljane EU, za Slovence, za imetnike prepustnic. Na vsakem pasu bo najbrž drugačen režim nadzora, vendar je mogoče ustvariti pogoje, da bo meja se bolj odprta kot prej.

Potrebni sta dobra volja in organizacija. Normativni viri so v glavnem že na razpolago.

PISMA UREDNIŠTVU

Še o gledališču

V zadnjem času sem prebrala nekaj pisem v zvezi z našim gledališčem. Ne bi se tu slo, kdo je strokovnjak in kdo ima pravico kritizirati. Kot ljubiteljica gledališča želim le povedati nekaj misli, ki so se mi porodile ob branju. Da mi ne bi kdo osporaval ali podvomil v mojo ljubezen do te umetnosti naj povem, da imam že desetletja abonma in da mi ni lahko zvečer po delu peljati se s podelzelja v mesto.

Res me žalosti, da nima naše gledališče mladih domačih igralcev. Se bolj pa me čudi dejstvo, da je že več deklet poskusilo opraviti v Ljubljani sprejemni izpit za vstop na Akademijo, a je le malokateri uspešno. Nikla je bila ena od tistih, ki niso imele sreče. Uspela pa je dostudirati v Milanu in zdaj je »presrečna« kazala ponudbo gledališča La Contrada«. Jaz bi bila tudi srečna, če bi Nikla kazala ponudbo našega gledališča. Zdaj torej odhaja! Se bo vrnila? Bo ostala z nami? Ljubljanske igralke, proti katerim nimam prav gotovo nič, bodo po sezoni odsle domov in bojim se, da bomo ostali brez njih in brez Nikle.

Kar se pa tiče »prilaganja slovenskemu odrskemu jeziku in izražanju kakor tudi stilu igranja« pa ne more nihče soditi, kaj bi Nikla in ostale z njo zmogle. Dejstvo je, da jim ni bilo dano, da bi poskusile in pokazale, česa so zmogle. Mogoče bi pa katera od njih le postala dvojezična igralka.

Sprejeli bi jih bili lahko vsaj kot »samouka, ki ga je ljubi Bog obdaril s posebnim talentom« in bi lahko zasloveli, kot so zasloveli nekateri samouki, ki jih vsi radi gledamo in poslušamo. Če sem prav razumela, bi to izgledalo tako, kot ce bi na liceju poučevala učiteljice ali vrtnarke. In vendar so nekatera naša dekleta že pokazala svoje igralske sposobnosti (npr. letos v Mavhinjah - a škoda, da so bili kompetentni ocenjevalci odsotni).

Ne mislim tu na vsak v Tri sestre, ampak na pomladitev našega ansambla - mislim na jutri!

Popolnoma se strinjam, da sta bila Josko Lukež in

Silvij Kopal naša. Prepricana sem tudi, da o tem nihče ne dvomi. Nasa je tudi gospa Sardoceva in se nekateri drugi. Vskočili so, ko smo jih potrebovali, vključili so se v naš prostor, z nami cutili, trpeli, delili dobro in slabo. Ostali so z nami in postali del nas, del Trsta. Niso nas zapustili, čeprav bi jim bila umetniska pot v domovini mogoče obetavnejša.

In se! V Ljubezni do gledališča prof. Pertotove sploh ne dvomim. Dovolj mi je, da pogledam solske zvezke njenih bivših učencev in preberem v njih temeljite priprave na vsako gledališko predstavo in da se spomnim vztrajnih prigovarjanj, naj dijaki obiskujejo nas teater. Mislim, da je znala kot vzgojiteljica vzbuditi v mladih veliko ljubezen do te umetnosti.

Marta Tercelj

V Trebčah je pouk potekal neokrnjeno

Oglasamo se v zvezi s pismom, ki je bilo objavljeno 23.10.1997, o obisku občinske odbornice za javno solstvo ge. Basse Poropat, odbornika za proračun in svetovalca g. Igorja Dolenc, da pojasnimo sledeče: med dopoldanskim obiskom uglednih upraviteljev, ki je trajal slabo uro, je pouk v vseh oddelkih potekal neokrnjeno. Učenci so goste pozdravili s pesmijo med odmorom, nakar se je pouk redno nadaljeval. Z upravitelji so se zadržali starši in učiteljici popoldanske izmene.

Menimo, da so si upravitelji na tem srečanju ustvarili popolnejšo sliko o delovanju in težavah naše sole.

Ze vrsto let opozarjamo pristojne ograde na nujna popravila in posege za varnejše bivanje v solskem okolju.

Zelimo si, da bi se vsa naša prizadevanja in upanja udejanila, vse kar smo doslej storile v prid naše sole, smo storile s srcem.

Učiteljice Celodnevne osnovne sole Pinka Tomazica v Trebčah

NOGOMET / DREVI PRVO DODATNO KVALIFIKACIJSKO SREČANJE ZA SP

Velika živčnost v italijanskem taboru pred tekmo z Rusi

Maldini še naprej pod udarom kritike - Nezadovoljstvo igralcev - Mraz, a tudi ogreto igrišče - Pričetek ob 18.30 in neposredni TV prenos po Raiuno

MOSKVA - Prvo od dveh odločilnih dodatnih tekem za nastop na svetovnem nogometnem prvenstvu v Franciji bo Italija odigrala v snegu in mrazu. Napetost v italijanskem taboru je izjemna in je ne more prikriti niti Cesare Maldini. Selektor je sam proti vsem in dobro ve, da bi morebitna izločitev »azzurrov« povzročila pravi potres, pod rusevinami pa bi se znal tudi sam. Pravijo, da se razburjajo tudi nogometasi in da ne razumejo njegovih izbir, v klubih pa so vajeni bolj izdelanih taktičnih priprav na tekmo. Predsednik zevze Nizzola stoji selektorju ob strani, vendar pa ga ne brani pred vse bolj ostrimi napadi novinarjev, podpora milijonskih množic italijanskih ljubiteljev nogometa pa je dosegla zgodovinski minimum. Zdaj, ko pač rezultati niso v skladu s pričakovanji, je marsikdo odkril, da je Maldinijevo poznavanje razmer v mednarodnem nogometu dokaj skromno, da večino nasprotnikov pozna iz televizijskih posnetkov. Sreča ga je zapustila in tudi sam si zakomplicira življenje, ko reagira na provokacije (očitali so mu celo že to, da je prestar).

Drevi bo tekma vsekakor zahtevna ne samo, ker se v italijanskem taboru bojijo lastne sence, ampak tudi zaradi nasprotnikove moči. Ruski igralci so namreč izkušeni, igrajo v raznih evropskih ligah, nimajo kaj izgubiti. Predvideva se, da bo danes na igrišču temperatura zelo nizka:

Delavci odstranjujejo sneg s stopnišč, mraz pa ne pojenja (Telefoto AP)

od -3 do -7 stopinj celzija. Igrišče bo težko, ne pa tudi ledeno, ker je igrišče Dinama ogreto s podzemskimi cevmi tople vode.

Mnogi niso zadovoljni s postavo, ki jo Maldini namerava poslati na igrišče. Izbira med Fuserjem, Pessottom in Chieso bo padla tik pred začetkom srečanja, ko bo Maldini vedel, s katero postavo bo igrala Rusija. Vsekakor je malo verjetno, da bi Chiesa igral že od vsega začetka, saj bi to pomenilo, da se je Maldini opredelil za igro s tremi napadalci, to pa res ni v njegovem stilu. Kritiki pravijo, da je Albertini slabo pripravljen. Glede na vremenske razmere nihče se ne razburja zaradi istocasnih izbir masivnih Vierija in Ravanellija, vsem pa je žal, da bo Zola verjetno sedel na tribu-

ni. Med kvalifikacijami je bil najboljši moz italijanske vrste. V vratih bo poškodovanega Peruzzija zamenjal Pagliuca.

Seveda pa ni vse tako slabo, kot kaže: zadnji trening je pokazal, da so »azzurri« v dobri formi in zelo motivirani. Čeprav traja tekma 180 minut, naj bi Italijani že danes poskusili izločiti Ru-se. Slednji igrajo dokaj spremenljivo. Napadalca Juran in Kolivanov lahko računata na pomoč veznih igralcev Kanceliskisa, Aleničeva in Tihonova, na splošno pa se zdi, da je Rusija slabša kot na zadnjem evropskem prvenstvu, ko jo je Italija premagala z 2:1.

Sodil bo Danec Mikkelsen. Na tekmi pokala UEFA v Milanu je sodil slabo, za nikogar naj ne bi predstavljal prednosti.

Verjetni postavi

RUSIJA: 1 Obcnikov, 2 Zveiba, 3 Kovtun, 4 Popov, 5 Onopko, 6 Sougajnov, 7 Tihonov, 8 Alenisev, 9 Kanceliskis, 10 Juran, 11 Kolivanov, 12 Chercesov, 13 Radimov, 14 Ianovski, 15 Veretnikov, 16 Hohlov, 17 Iesipov, 18 Biesciastnik).
ITALIJA: 1 Pagliuca, 2 Nesta, 3 Maldini, 4 D. Baggio, 5 Cannavaro, 6 Costacurta, 7 Fuser (Pessotto alio Chiesa), 8 Albertini, 9 Vieri, 10 Di Matteo, 11 Ravanelli, 12 Buffon, 13 Benarrivo, 14 Petrucci, 15 Pessotto, 16 Chiesa, 17 Del Piero, 18 Casiraghi).
Sodnik: Mikkelsen (Dan)

Drevi še tekme med Irsko in Belgijo, Madžarsko in ZRJ ter Hrvaško in Ukrajino

Danes bodo še tri kvalifikacijske tkeme za SP.

Hrvaška - Ukrajina (18.00): Hrvatje imajo celo serijo naderjenih igralcev, ki pa se ne tvorijo prave ekipe. Manjkal bo poškodovani Bokšić, v napadu pa bo skupaj s Sukerjem igral bivši član Padove Vlaović. Za Ukrajino se skriva deset enajstin kijevskega Dinama, ki odlično igra v Ligi prvakov, nad trenerjem Szabom pa bedi stari maček Lobanovsky. Danes bo manjkal napadalec Sevčenko, za katerega je bil Milan baje pripravljen izplačati 35 milijard lir.

Madžarska - ZRJ (20.00): Madžarom so obljubili bogate nagrade, a favorit je ZRJ. Od »Italijanov« bodo igrali Mirković, Mihajlovič, Jugović in Savicevič, vratar Kocić pa se za mesto bori s Kraljem. Pri gostiteljih sta pod vprašajem nastopa anderlechtovca Urbana in Kovaca.

Irška - Belgija (20.30): pobiralci stav za danes napovedujejo zmago Irske (6:5), na SP pa naj bi sla Belgija (6:4). Za slednjo ne bosta igrala Scifo in Oliveira.

VESTI S KOROŠKE

Tretji poraz SAK-a

CELOVEC - Nogometasi Slovenskega atletskega kluba (SAK) so se v zadnji tekmi jesenske sezone na domačem igrišču od svojih navijačev poslovili s tretjim porazom. V dvanajstem kolu prvenstva v avstrijski regionalni ligi (3. divizija) so v koroskem derbiju izgubili proti enajsterici iz Pliberka z 1:3 (1:1). SAK je bil v prvem polcasu boljše mostvo, v drugem pa Pliberk, ki je tudi zaslužen zmagal. Edini gol za SAK je dal Harald Kudler, za Pliberk pa je Robert Miklau klar trikrat zatresel mrežo. SAK se s 17 točkami se naprej na šestem mestu na lestvici, zaostanek za vodečo trojko Voitsberg, Gratkorn in St. Florian pa se je povečal na 11, 7 in tri točke. Rezultati ostalih koroskih klubov: WAC - Flavia Solva 5:0, Pöllau - Rapid Lienz 2:1, Voitsberg - Austria Celovec/VSV-Beljak 3:0. (I.L.)

Odbojkarji SK Dob v krizi

CELOVEC - Moska ekipa SK Dob je zaslala v krizo. V osmem in devetem kolu državnega prvenstva v 1. avstrijski zvezni ligi so Dobljani najprej v gosteh izgubili proti PL Salzburg z 0:3, dan kasneje z istim rezultatom pa se proti Innsbrucku. Poraz proti Innsbrucku je tembolj boleč, ker gre za najbolj zrnega so-tekmeča v kvalifikaciji za končno prvenstva za naslov prvaka, v katero se uvršča prvih šest ekip. SK Dob je po ponovnih porazih s šestimi točkami zdrsnil na sedmo mesto, Innsbruck pa je osmimi točkami šesti. (I.L.)

NAJMLAJŠI NOGOMETASI V RAZNIH PRVENSTVIH

NA GORISKEM CIBICANI

Audax S.Anna - Juventina 1:5 (1:1 v igricah)
Strelci: Scarabot 2, Pellegrino, Cefarin
JUVENTINA: Princic, Scarabot, Piccolo, Pellegrino, Cefarin, Blasi, Martino, Spadani.

Juventina je zopet zaigrala zelo dobro. Nasprotnik ni imel nobene možnosti, da bi ogrožal Juventinina vrata, in tako se je tekma končala s prepričljivo zmago gostiteljev. Ko so prišle na vrsto igrice, ki zgle- da da našim nogometašem niso všeč, so prepustili domačim točko in dokončni rezultat je bil 5:1 za Juventino.

Aris San Polo - Mladost 3:2 (0:0)

MLADOST: Cecchini, Jarc, Ferlez, Bressan, Danieli, Radetic, Saponaro, M. Ferletic, Petejan.

Po dokaj lepi in zanimivi tekmi so Doberdobci tesno izgubili, z igro pa so povsem zadovoljili. Od posameznikov bi tokrat pohvalili Emanuela Radetica.

Sovodnje - Lucinico 0:7 (0:4)

SOVODNJE: Zotti, Batistic, Vizintin, Kustrin, Galiussi, Devetak, Princic, Zanfagnin, Bin, Petejan, Vizintin, Buzin, Cevdek.

Okrnjeni Sovodenjci, poznala se je odsotnost Matije Figelja, so gladko izgubili proti locniškim vrstnikom.

NA TRZASKEM CIBICANI

Ponziana A - Primorje Telital 7:0 (5:0)

PRIMORJE: Dobranovich, Regent, Rodonzio, Kante, Ziani, Sciccardi, Pipan, Druscovich.

Proti močnejši in starejši ekipi so se prosekci cibicani se kar dobro upirali in bi si zaslužili vsaj častni gol. Od posameznikov bi tokrat pohvalili Oliverja Regenta.

MLAJSI CIBICANI

Fulgor - Primorje Telital 2:0 (0:0, 1:0, 1:0)

PRIMORJE: Zuppin, Claudio, Candotti, Di Maria, Ferfolgia, Lucchesi, Meriglioli, Smotlak. Čeprav so Prosečani tokrat izgubili, so igrali zelo dobro. Gostitelji so bili nevarni v protinapadu in so tudi dosegli dva gola. Za dobro igro je treba pohvaliti vso ekipo Primorja, se posebno pa vratarja Zuppina in branilca Lucchesija.

Breg - Sant'Andrea 6:0

Strelci: Kraljič 4, Kalc 2

Breg: Debelis, Ota, Mezzaroba, Kalc, Kraljič, Corbatti, Martini, Boccia, Slavec; Brežani so se kmalu opomogli od prejšnjega visokega poraza in tekmo prepričljivo zmagali. Drugo letošnjo tekmo so naši začeli zelo odločno in zbrano in tekma je bila za gledalce dopadljiva.

Gostje niso bili kos Brezanom, ki so jih prekasali v vseh elementih igre. Za zmago je treba pohvaliti vse mlade nogometase, se posebno pa razigrana Kraljica in Kalca, ki sta večkrat zatresla nasprotnikovo mrežo.

KOLIBRI

Breg - San Luigi 4:2

Strelci: Carli 2, Kraljič, Skerlavaj.

BREG: Kljun, Carli, Segulin, Zobec, Rossone, Skerlavaj, Kraljič, Kalc, Mezzaroba;

Brežani so odigrali prvo letošnjo tekmo in jo tudi prepričljivo dobili. K zmagi so prispevali vsi igralci, saj so prav vsi zaigrali kot je treba. Zmaga bi lahko bila se izdatnejša, saj so naši zagresili par stoodstotnih priložnosti. Prvi polcas so vodili z minimalno razliko.

V drugem polcasu pa so se končno razigrali in zadali nasprotniku pekoč poraz. Za zmago je treba pohvaliti celotno mostvo, se posebno pa strelce.

NOVICE

Amaterji izločili Borussia

BONN - Trener Borussia iz Dortmunda Nevio Scola je doživel se eno razočaranje. Njegovo mostvo je v osmini finala nemskega pokala pred 18.000 gledalci z 2:1 izgubilo proti amaterjem Eintrachta Trevir in bilo tako izločeno. »Ta izločitev me res boli. Ne vem, kaj bi rekel,« je bil zalostni komentar Scola po porazu.

Schumacher zavrača obtožbe

MARANELLO - Ferrarijevo mostvo si na vse kriplje prizadeva zaščititi dobro ime svojega dirkača Michaela Schumacherja, ki je v nedeljo povzročil trk z Villeneuvom, po katerem je zavozil s proge. Schumacher je na tiskovni konferenci v Maranello, na kateri sta bila prisotna tudi Eddie Irvine in Jean Todt, obtožil medije, da pretiravajo. »V zgodovini dirk je bilo že mnogo hujših dogodkov od nedeljskega. Casopisov ne berem, sem pa obveščen o tem, kaj poročajo. Obtožba, da sem namenoma skušal izločiti iz dirke Villeneuva, je krivična. Preprosto sem naredil napakao, da mu nisem pravocasnno zaprl pot,« je dejal včeraj nemski dirkač. Schumacher se bo moral 11. novembra v Parizu zagovarjati pred komisijo FIA.

Haan ni več trener Feyenoorda

ROTTERDAM - Nizozemski nogometni klub Feyenoord iz Rotterdamu od včeraj dalje vodi dosedanjí pomočnik trenerja Geert Meijer. Prvega trenerja Arieja Haana, ki je opravljal to funkcijo od oktobra 1995, je namreč vodstvo Feyenoorda odpustilo zaradi slabih rezultatov kluba v zadnjem obdobju. Feyenoord, ki je lani v nizozemskem prvenstvu zasedel drugo mesto za PSV Eindhovenom in se tako uvrstil v ligo prvakov, igra letos precej slabo. V domačem prvenstvu je na petem mestu, za vodilnim Ajaxom pa zaostaja že 13 točk. Prav tekma z mostvom iz Amsterdamu v zadnjem krogu je bila usodna za Haana, saj je Feyenoord izgubil kar s 4:0.

Ralf Schumacher vojak

KOELN - Nemski dirkač formule 1 Ralf Schumacher bo za nekaj časa svoj rumeni dirkaški kombinizon mostva Jordan zamenjal za zeleno uniformo nemške vojske. Mlajši brat svetovnega viceprvaka v formuli 1 bo dolg svoji domovini začel služiti 3. novembra v rezervni letalski enoti blizu Koelna.

Na prodaj majica A. Rive

GORICA - Kot že pred časom trzaski Genertel bo tudi goriški košarkarski prvoligas Dinamica pred jutrišnjo prvenstveno tekmo s Faberjem iz Fabriana v Gorici zbiral sredstva za pomoč od potresa prizadetim prebivalcem srednje Italije. Na prodaj bo tudi majica Antonella Rive.

Obvestila

SK DEVIN sporoča, da se prične telovadba za odrasle v sredo, 5. 11., ob 20. uri v telovadnici CEO v naselju S. Mauro v Selslanu.

SK DEVIN in SZ SLOGA priredita že tradicionalno martinovanje v nedeljo, 9. novembra. Prijave do torka 4. 11. Informacije na tel. 208373 (Luciano) 226283 (Viktor) 200782 (Franco).

SK DEVIN obvešča, da se bo pričel tečaj na plastični stezi v Nabrezini danes, 29. 11., ob 17. uri. Odvijal se bo dvakrat tedensko. Informacije na tel. 2916004 v večernih urah.

SK DEVIN prireja otroško telovadbo v telovadnici Marchesetti v Selslanu. Vršila se bo ob četrth od 17. do 19. ure. Informacije na tel. 2916004.

SK DEVIN prireja sejem smučarske opreme v dvorani prosvetnega doma na Proseku. Odvijal se bo od 8. do 23. novembra.

SK DEVIN priredi novoletno zimovanje v smučarskem centru Falcade, z možnostjo smučanja na S. Pellegrinu, od 26. decembra do 1. januarja in od 1. do 6. januarja. Informacije na tajniški tel. 2916004 do 4. novembra.

SHINKAI KARATE KLUB obvešča, da so se pričeli treningi karateja za začetnike, otroke in odrasle. Otroci: ob sredah in petkih, od 17. do 18.; odrasli: ob torkih in petkih, od 19.30 do 20.30. Tel. 327342 ali 03387281332.

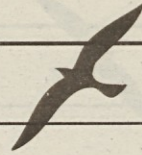
SK BRDINA tudi letos organizira zimovanje na mariborskem Pohorju. Ponudba je zelo ugodna. Informacije in prijave so na sedežu kluba ob ponedeljkih od 20. do 21. ure.

SK BRDINA sporoča, da se nadaljujejo suhi treningi ob torkih in četrth, ob 17. uri. Zbirališče na Brdini.

SK BRDINA prireja smučarski tečaj na plastični stezi v Nabrezini. Informacije na sedežu kluba, Proseška ul. 131 na Opčinah, ob ponedeljkih, od 20. do 21. ure, in na tel. st. 212859 in 299573.

SZ BOR - sekcija aerobike obvešča, da se bo na stadionu 1. maj pričel tečaj gibanja z glasbo namenjen otrokom 3., 4. in 5. razreda osnovne šole. Tečaj bo potekal dvakrat tedensko, in sicer ob torkih in četrth, od 17. do 18. ure. Za vse dodatne informacije in vpisovanja tel. v urad na št. 51377.

SZ BOR - sekcija aerobike obvešča, da se bo na Stadionu 1. maj pričel tečaj aerobike namenjen vsem dijakom srednjih sol. Tečaj bo potekal dvakrat tedensko, in sicer ob torkih in četrth, od 18. do 19. ure. Za vse dodatne informacije in vpisovanja telef. v urad na št. 51377.

SLOVENIJA / PREDSEDNIŠKE VOLITVE

Danes zapade rok za predložitev kandidatur

V prvem krogu bo sodelovalo verjetno 7 kandidatov

LJUBLJANA - Neuradno število predsedniških kandidatur bo znano danes do polnoči, ko se izteče rok za vlaganje kandidatur pri Republiki volilni komisiji. Uradni seznam predsedniških kandidatur bo Republika volilna komisija objavila po preizkusu zakonitosti in določitvi seznama, to je 8. novembra.

Za zdaj so bile pri RVK formalno vložene tri kandidature: Liberalna demokracija Slovenije (LDS) je s podpisami poslancev podprla kandidaturu **dr. Bogomirja Kovača**, skupina državljanov s prvopodpisanim Matjazem Kmeclom pa **Milana Kučana**, ki bo kot nestrankarski kandidat na volitvah nastopil ob podpori zahtevanega števila volivk in volivcev, predstavniki zunajparlamentarne Krščansko-socialne unije (KSU) pa so na sedežu Republiške volilne komisije (RVK) vložili kandidaturu predsednika stranke **Franca Miklavčiča** za novembrske predsedniške volitve.

Kandidaturo predstavnika krščanskih socialistov so podprli trije poslanci oziroma poslanke državnega zbora, vendar Miklavčič se ni zelel povedati, iz katerih parlamentarnih strank prihajajo podpisniki.

Po napovedih bi morala postopek pri izbiranju predsedniškega kandidata končala Slovenska ljudska stranka (SLS), ki naj bi s tremi podpisi poslancev podprla dr. **Ludvika Toplaka**. Vendar pa se je Toplak včeraj povsem nepričakovano odpovedal kandidaturi, kar je nemalo presenetilo ves slovenski politični prostor. Pričakovati je, da bosta v roku vložili predsedniško kandidaturu tudi Socialdemokratska stranka Slovenije (SDS) in Slovenski krščanski demokrati (SKD), ki so v pogajanjih t.i. strank slovenske pomladi o skupnem kandidatu podprli **dr. Jožeta Bernika**. Njegovo kandidaturu bodo vložili danes.

Predsednik Demokratske stranke (DS) **Tone Peršak** zbira obrazce podpore in jih je od 3.000. kolikor

jih potrebuje kot strankarski kandidat, doslej zbral 2.100. Na sedežu stranke so za STA povedali, da bi jih ob dosedanjem prilivu obrazcev do danes zvečer lahko zbrali zadostno število. Kandidaturo bo Peršak predvidoma vložil v sredo tik pred iztekom roka.

Marjan Cerar, direktor Belinke, mora zbrati 5.000 podpisov podpore, ce zeli na predsedniških volitvah nastopiti kot neodvisni kandidat. Za STA je povedal, da si prizadeva zbrati zadostno število podpisov, v nasprotnem pa si bo zagotovil podporo stranke oziroma podpisov poslancev.

Nekateri od možnih kandidatov, ki ob podpori stranke potrebujejo za svojo kandidaturu se 3.000 podpisanih obrazcev volilcev, napovedujejo, da bodo na skupnem sestanku potencialnih kandidatov obrazce prepustili enemu in mu tako zagotovili nastop na novembrskih volitvah. Sestanek so napovedali za danes ob 19. uri.

LETALSTVO / ADRIA AIRWAYS

Letos končno dobiček

V zadnjih osmih letih je družba poslovala z izgubo

LJUBLJANA - Slovenski letalski prevoznik Adria Airways je po osmih letih poslovanja z izgubo v letošnjih prvih osmih mesecih zabeležil 912.979 dolarjev dobička. Letosnje pozitivno poslovanje je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem, ko so poslovali z izgubo, precejšnje izboljšanje in rezultat predvsem doslednega uresničevanja sanacijskega programa. Dolgoročna zadolženost se je od lanskega do letošnjega avgusta znižala od 57,6 milijona dolarjev na 41,2 milijona dolarjev. Letos je Adria za vračanje kreditov sama prispevala šest milijonov dolarjev, ostali del pa iz obveznic Republike Slovenije. Glavni direktor Adrie Airways Peter Grašek in komercialni direktor Zmago Skobir sta na novinarski konferenci predstavila tudi zimski vozni red, ki velja od 26. oktobra do 28. marca, in napovedala zamenjavo dveh letal Dash 7 z novima reaktivnima letaloma vrste Canadair Regional Jet, ki sprejmeta po 48 potnikov.

Z Adriinimi letali je v letošnjih prvih osmih mesecih potovalo 429.552 potnikov, kar je pet odstotkov več kot v enakem obdobju lani. V enakem primerjalnem obdobju se je število potnikov na carterških poletih povečalo za 14 odstotkov, na rednih progah pa za odstotek. (STA)

UNICEF / POBUDA

Humanitarna akcija za otroke, obbolele za aidsom

LJUBLJANA - Slovenski odbor za UNICEF bo v letošnjem novembru in decembru pripravil humanitarno akcijo, posvečeno afriškim otrokom, obolelim za aidsom. Sredstva za te otroke bodo zbirali s pomočjo oglaševanja v medijih, pa tudi z direktno pošto 70.000 posameznikom in 30.000 podjetjem. Vrhunec akcije bo 24. november, ko bodo na slavnostnem koncertu En svet, eno upanje proglasili za prva nacionalna ambasadorja UNICEF-a slovenska igralka Mileno Zupancić in Borisa Cavazzo, so povedali na današnji tiskovni konferenci.

Na koncertu bo spregovorila tudi predsednica svedskega odbora za UNICEF in izvedenka s področja otrokovih pravic v odboru OZN za otrokove pravice Lisbet Palma, v drugem delu koncerta pa bodo nastopili slovenski glasbeniki, ki so po besedah režiserja Bostjana Vrhovca na različne načine povezani z Afriko.

Milena Zupancić in Boris Cavazzo kot bodoča ambasadorja že snemata spote za omenjeno akcijo. Po besedah Zupancićeve pa bo kot ambasadorka UNICEF-a tudi v prihodnje sodelovala pri vseh nadaljnjih akcijah za pomoč otrokom. "Otrostvo je najpomembnejše človekovo obdobje, saj se v tem času oblikujejo vsi naši kasnejši nagibi. Dolžnost tistih, ki javno nastopamo, je pomagati tistim otrokom, ki so se rodili v manj srečnih okoliščinah," je dejala.

Druga novost pri Slovenskem odboru za UNICEF pa je oblikovanje gospodarskega odbora, ki mu bo predsedoval dr. Jože Mencinger, sestavljalo pa ga bo še deset direktorjev pomembnih slovenskih podjetij in dr. Rado Bohinc s Slovenskega raziskovalnega instituta za menedžment. Naloga odbora bo svetovanje slovenskemu odboru za UNICEF pri vseh aktivnostih, povezanih z denarjem, pa tudi pomoč pri zbiranju sredstev za UNICEF. (STA)

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

SSG

gostuje s Kopalovo komedijo »Afrika ali na svoji zemlji« danes, 29. t. m., ob 19.30 v Tolminu in jutri, 30. t. m., ob 20. uri v Portorožu.

Gledališče Rossetti

Stalno gledališče FJK - Gledališka sezona 1997/98

Abonenti lahko rezervirajo vstopnice za predstavo »Rocky Horror Show«, ki bo na sporedu od 6. do 9. novembra (odrezek 11-modern) pri blagajni gledališča (urnik: 8.30-13, 16-19 ob delavnikih), v Pasazi Protti (urnik: 8.30-12.30, 15-19).

Gledališče Verdi

Opera in baletna sezona 1997/98

V torek, 4. novembra otvoritev sezone z opero »Don Carlo« v izvedbi orkestra, zbora, in baletnega ansambla Gledališča Verdi. Orkester vodi Woldemar Nelsson.

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi (urnik: 9-12, 16-19 - tel. 6722500 - zaprto ob ponedeljkih).

Gledališče Cristallo - La Contrada

Pri blagajni gledališča Cristallo, pri UTAT v Pasazi Protti, na solah, pri sindikatih in raznih ustanovah lahko podpisete nov abonma. Za informacije tel. 390613.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče - Gledališka sezona 1997/98

Abonmaji so na razpolago pri UTAT v Pasazi Protti, pri Appiani v Gorici in pri Discotex v Vidmu.

Danes, 29. t. m., ob 20.30 gostovanje Teatra Eliseo s predstavo T. McNallyja »Master

GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Rossetti

V torek, 18. novembra, ob 21. uri bo s celovečernim koncertom nastopil F. De André.

Klub Hip Hop

V petek, 31. t. m., bo ob 21. uri »Festa Alloween«.

Kavarna San Marco

V torek, 11. novembra, ob 21. uri, v okviru srečanj »Improvvisazioni artistiche«, bo na sporedu srečanje s Umberto Margonijem, Albertom Princisem in Luciano Turco, za glasbeno spremljavo bo poskrbel Giorgio Pagorig.

OPČINE

Prosvetni dom

V nedeljo, 9. novembra, ob 18. uri koncert pianista Umberta Tristi. Na sporedu Beethoven, Liszt, Brahms, Schumann in Casella.

GORICA

Kulturni dom Lojze Bratuz (Drevored XX. septembra 85)

SCGV Emil Komel - Koncertna sezona 1997/98

Jutri, 30. t. m., ob 20.30 koncert Tria Brahms iz Bologne, solist Leonardo De Lisi (tenor). Koncert preijajo v sodelovanju z Videmsko univerzo.

TRŽIČ

Obcinsko gledališče - Koncertna sezona 1997/98

RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

TK Galerija - Trzaska knjigarna: razstavlja slikarka Claudia Raza.

Miramar - Konjušnica: do 30.11. je na ogled velika razstava o zgodovini Dačanov. Obiščete jo lahko vsak dan od 9. do 17. ure, vsako nedeljo ob 11. uri, ob 14.30 in ob 15.30 voden obisk razstave.

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Grad sv. Justa: na ogled je razstava starodavne japonske grafične umetnosti.

Galerija LipančjePuntin (Ul. Diaz st. 4): na ogled je razstava »Zmerni optimizem - mlada slovenska arhitektura, devet realiziranih projektov v letu 1996«.

Galerija Torbandena: razstavlja W. Wiedner. Palaca Costanzi: do 16. novembra je na ogled razstava Marina Sormanija 1953-1994.

Urniki ogleda: vsak dan (razen ob ponedeljkih) 10-13/17-20.

Obcinska dvorana (Trg Unità st. 4): do 16. novembra je na ogled je razstava »Jadra. Jadrane v 19. stoletju«. Urnik razstave: ob delavnikih in praznikih - 10-13/17-20.

Muzej Sartorio: do 9. novembra je na ogled razstava »Poklon cesarici Sissi - pahljace iz zbirke Alda Denteja«.

Muzej Revoltella: na ogled je razstava »Carlo Cussi. La pittura come urgenza ed emozione 1947 - 1997«.

Galerija Tribbio 2 (Piazza Vecchia 6): do 7. novembra razstavlja Alice Gombacci in Sigfrido Maovaz. Urnik ogleda: 10-12.30, 17-19.30, ob praznikih 11-13, zaprto ob ponedeljkih.

Class con Maria Class«. Nastopa Rossella Falk. Režija Patrick Guinand.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

Na upravi KC »S. Kosovela« lahko vpišete abonma. Za informacije: vsak dan, razen sobote in nedelje od 9. do 11. ure in od 13. do 15. ure (tel. 00386-67-73355).

PORTOROŽ

Avditorij

V četrtek, 31. t. m., ob 20.30 gostovanje Slovenskega stalnega gledališča s komedijo Borisa Kobala »Afrika ali Na svoji zemlji«. Režija Boris Kobal.

NOVA GORICA

Primorsko dramsko gledališče

Danes, 29. t. m., ob 20. uri (za izven): gostovanje Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja s komedijo Toneta Parljica »Gospa poslančeva«. Režija Franci Krizaj.

Abonma opere in baleta: v torek, 4. novembra: Giacomo Puccini »La Boheme« v izvedbi SNG Opere in baleta iz Ljubljane.

Informacije pri blagajni PDG (tel. 00386-65 202717, vsak delovni dan od 10. do 12. in od 15. do 18. ure).

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V nedeljo, 2. novembra v Gallusovi dvorani: premiera W. Shakespeara »Machbeth«.

Mestno gledališče ljubljansko

Danes, 29. t. m., ob 15.30 (abonma sredi popoldanski) in ob 19.30 (abonma studentski C): A.R. Gurney »Punci (Sylvia)«.

Močna burja na ajdovskem in novogoriškem območju

LJUBLJANA - Zaradi burje je oviran promet na magistralni cesti med Razdrtim in Ajdovscino, saj je na odseku Ajdovscina-Podnanos prepovedan promet za prazna in lažja tovorna vozila, so sporočili iz slovenske uprave za varstvo in reševanje.

Predsinocnim ob 22.15 uri so zaradi močne burje za ves promet zaprli tudi Luko Koper, vendar pa je bila ta včeraj od 6. ure ponovno odprta za promet.

Po podatkih Hidro-

meteorološkega zavoda RS so najmočnejši sunki burje v Koprskem pimuju zjutraj presegli hitrost 70 km na uro, v zgornji Vipavski dolini pa 90 km na uro. Po neuradnih podatkih je bila burja v Vipavski dolini se močnejša in naj bi presegla 100 km na uro.

Močna burja je povzročila tudi izpade električne energije v višjelezečih predelih novogoriške občine (Cepovan, Banjska planota), pa tudi v okolici Nove Gorice. (STA)

UNESCO / KONFERENCA

Pomen izobraževanja za kulturo miru in strpnost

PARIZ - Na 29. zasedanju generalne konference Unesca, ki poteka v Parizu, je udeležencem spregovoril vodja slovenske delegacije, državni sekretar na ministrstvu za solstvo in sport Pavel Zgaga. V svojem nastopu je predstavil slovenski prispevek k Unescovi dejavnosti na področju izobraževanja, znanosti, kulture in komunikacij ter poglede na nekatera ključna vprašanja, s katerimi se ukvarja ta mednarodna organizacija, so sporočili z ministrstva za solstvo in sport.

Strateški pomen izobraževanja, ki je ena od osrednjih tem konference, je ponazoril s sedanjimi slovenskimi prizadevanji pri prenovi solstva ter z razvojem na področju vseživljenjskega izobraževanja. Slovenija je z nedavno izvedbo Tedna vseživljenjskega učenja kot ena prvih držav članic Unesca že urednicila pomembno priporočilo letošnje konference Confintea, posvečene izobraževanju odraslih. Pavle Zgaga je posebej poudaril pomen vzgoje in izobraževanja za spoustovanje človekovih pravic, za demokracijo, kulturo miru in strpnost. Ob letošnjem zaključku Svetovnega desetletja za kulturni razvoj je izrazil upanje, da so številne aktivnosti v projektu prispevale k utrjevanju kulture kot nelocljivega dela razvoja ter k spoustovanju in ohranjanju lastne kulturne dediščine, pa tudi dediščine drugih narodov ter nacionalnih in drugih manjšin. Na področju znanosti se je Zgaga zavzel za njeno povezovanje s strategijami gospodarske rasti. To po njegovih besedah predpostavlja pospešene naložbe v znanost, tehnologijo in izobraževanje, v krepitev lastnih znanstvenih in intelektualnih potencialov ter v pravočasno preprečevanje t.i. bega možganov, kar je zlasti pomembno za manjše države. (STA)

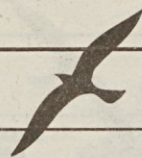
SLOVENIJA

PIRAN

Galerija Meduza 2: do 7. novembra je na ogled prodajna razstava slik in keramike Fulvie Zudic.

KROMBERK (Nova Gorica)

Grad Kromberk: na ogled je retrospektivna razstava Negovana Nemca »Poezija v kamnu - deset let pozneje«.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Gustav
20.30 TV dnevnik

RAI 1

6.30 Dnevnik, 6.45 aktualna oddaja Unomattina (vodi Antonella Clerici in Maurizio Losa), vmes (7.35) gospodarstvo, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35 Film: Romuald & Juliette (kom., Fr. '88, i. Danielle Auteuil), vmes (11.30) dnevnik
11.20 Aktualna oddaja: Verdemattina, vmes Zeleni nasveti in astrologija, vmes (11.30) dnevnik
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Gospa v rumenem - Jessica in jabolko (i. Angela Lansbury)
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Variete: Fantastico più (vodi Milly Carlucci)
15.00 Dokumenti: Passaggio a Nord-Ovest - Indija
15.50 Mladinski variete: Solletico, vmes risanke Duck Tales in nan. Zorro
18.00 Dnevnik
18.10 Aktualno: Prima di tutto
18.45 Variete: Colorado (vodi Alessandro Greco)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.35 Sport
20.40 Aktualno: Inviato speciale (vodi Piero Chiambretti)
20.50 TV film: Non condannate mio figlio (dram., ZDA '96, r. L. Elykan, i. Matt McCoy, M. Henner)
22.30 Aktualno: Dosje - Zenske na razpotju
23.05 Dnevnik
23.10 Aktualna oddaja: Porta a porta
0.15 Dnevnik
0.450 Aktualno: Tempo

RAI 2

7.00 Nad.: Fragole verdi
7.25 Variete za najmlajše
9.35 Nan.: Lassie
10.00 Nad.: Quando si ama, 10.20 Santa Barbara
11.00 Tg2 Medicina 33
11.15 Jutranji dnevnik
11.30 Variete: I fatti vostri (vodi Massimo Giletti)
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje
14.00 Variete: Ci vediamo in TV
16.30 Aktualno: Cronaca in diretta - Kronika v živo
16.15 17.15 Dnevnik, vreme
18.10 Vreme, dnevnik, sport
18.40 Oddaja o izletih in potovanjih: Sereno variabile
19.05 Nan.: Rex, 19.55 Disokkupati (i. P. Ferrari)
20.30 Večerni dnevnik
20.50 Nan.: Un prete tra noi - Duhovnik med nami (i. M. Dapporto, G. Ralli)
22.30 Izzrebanje lota
22.35 Variete: Macao (vodi Alba Parietti)
23.30 Dnevnik, vreme, knjige, v parlamentu, sport
0.35 Film: Conto in sospenso (thriller, '95, i. J. Tilly)

RAI 3

6.00 Jutranje vesti
8.30 Film: Il dilemma del dottore (dram., VB '59)
10.30 Aktualno: Tempo-sequenze: Napoli, 11.00 Vprašanja ob koncu tisoletja
12.00 Dnevnik, sport
12.20 Nad.: In nome della famiglia
14.00 Dezelne vesti, dnevnik
14.50 Tgr Leonardo, 15.00 Tgr Evropa
15.30 Sportno popoldne: kotalanje, namizni tenis
17.00 Dok.: Geo & Geo
18.20 Vremenska napoved
18.25 Nad.: In nome della famiglia
19.00 Dnevnik, dezelne vesti
20.00 Aktualno: Od 20. do 20. ure, 20.15 Blob
20.40 Aktualna odd.: Mi manda Raitre (vodi Piero Marrazzo)
22.30 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Aktualno: Report, 23.50 Io le scriverai
0.30 Dnevnik, pregled tiska
1.10 Variete: Fuori orario

RETE 4

6.00 Nad.: Lasciati amare, 6.30 Perla nera
6.50 Film: Un amore americano (kom., It. '92)
8.50 Nad.: Vendetta d'amore, 9.20 Amanti, 10.00 Regina, 10.30 Sei forte, papà
11.30 Dnevnik
11.40 Aktualno: Forum
13.00 Kviz: Kolo sreče, vmes (13.30) dnevnik
14.30 Nad.: Sentieri - Steze
15.30 Film: Padri e figli (kom., It. '57, r. M. Monicelli)
17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto (vodi I. Zanichchi)
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Variete: Game Boat
20.35 Film: Anche i commercialisti hanno un'anima (kom., It. '94, i. E. Montesano, R. Pozzetto)
22.40 Film: La leggenda del pescatore (fant., ZDA '91, i. Robin Williams)
1.30 Pregled tiska

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vremenska napoved
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.45 Nan.: Komisar Scali (i. M. Chiklis, T. Saldana)
9.45 Variete: Maurizio Costanzo Show
11.30 Rubrika: Ciao Mara (vodi Mara Venier)
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Sgarbi quotidiani
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Aktualna oddaja: Uomini e donne - Moski in zenske (vodi M. De Filippi)
15.45 Aktualna kronika: Verissimo
15.50 TV film: Amo i miei figli (dram., ZDA '95, i. S. Zimbalist, J. Kerns)
17.45 Aktualne teme iz vsakdana: Verissimo (vodi Marco Liorni)
18.35 Variete: Tira & Molla (vodi Paolo Bonolis)
20.00 Dnevnik
20.30 Variete: Striscia la notizia (vodi Ezio Greggio in Enzo Iachetti)
20.45 Film: Bay Birba - Baby Day Out (kom., ZDA '94, i. M. Glave, Joe Mantegna)
23.10 Dnevnik
23.20 Variete: Maurizio Costanzo Show
1.00 Nočni dnevnik Tg5

ITALIA 1

6.10 Otroški variete, vmes Ciao ciao mattina
9.20 Nan.: Lepotica in zver, 10.20 Družina Brock, 11.25 Dva policaja v Chicagu
12.20 Odprti studio, 12.25 Sport studio, 12.50 Fatti e misfatti
12.55 Otroški variete Ciao Ciao Parade in risanke
14.00 Risanke: Simpsonovi
14.20 Variete: Colpo di fulmine
15.00 Aktualno: Fuego! (vodi Alessia Marcuzzi)
15.30 Nan.: Melrose Place
16.00 Variete za najmlajše in risanke, Bim Bum Bam, 17.25 Variete: Investigatori invisibili
17.30 Nan.: Hercules
18.30 Odprti studio in vreme, 18.55 Sport studio
19.00 Nan.: Beverly Hills
20.00 Glasba: Sarabanda (vodi Enrico Papi)
20.45 Film: Il corvo (fant., ZDA '94, i. B. Lee, E. Hudson, M. Wincott)
22.55 Film: Oltre Rangoon (dram., ZDA '94, i. P. Arquette, Aung Ko)
0.50 Fatti e misfatti
1.00 Sport studio, pregled tiska
1.35 Italija 1 sport

TELE 4

13.30 16.45, 19.30, 23.00 Dogodki in odmevi
14.30 Nogomet
17.00 Nan.: FBI
17.45 Oddaja o zivalih
19.00 Zoom zdravje
20.30 E.R.A.
21.00 Il supplemento
22.00 Aktualna odd.: Quadrato
23.30 Zoom zdravje
0.00 Film: Esperienze prematrimoniali

MONTECARLO

12.15 19.30, 22.30, 0.45 Dnevnik, 13.30 Sport
13.15 Nan.: Ironside
14.15 Film: Amore sottocoperta (kom., '48, i. D. Day)
18.00 Variete: Zap Zap
20.30 Sport: Biscardijski proces
22.50 Nogomet: Hrvaska - Ukrajina, 1.15 Madžarska - Jugoslavija (kval. za SP)

Slovenija 1

7.25 Včeraj, danes, jutri
7.30 Videoring
8.00 Jesenski pociitniski pr.: Sedem na mah, 8.40 Nad.: Bratovščina sinjega galeba, 9.05 S Kazino do novih plesnih korakov (1. odd.), 9.30 Nad.: Otroci noci (Svedska, 3. del)
10.00 Tedenski izbor: nan. Havajski detektiv (ZDA, 19. epizoda)
10.50 Film: Popolni začetniki
12.35 Dokumentarna serija: Prelomni trenutki zgodovine (11. del)
13.00 Porocila
13.05 TV igrice: Kolo sreče (ponovitve)
13.35 Videostrani
14.05 Tedenski izbor: Vesela jesen
15.35 Poljudnoznanstvena serija: Svet odkritij (ZDA)
16.25 TV prodaja
16.55 Videostrani
17.00 Obzornik
17.10 Otroški program: Male si ve celice
18.00 Po Sloveniji
18.30 Prodaja
18.40 TV igrice: Kolo sreče
19.10 Včeraj, danes, jutri
19.15 Risanka
19.30 Dnevnik, vreme, sport
20.05 Skof Rozman: Zločinec ali zrtve?
21.55 Včeraj, danes, jutri
22.00 Odmevi, vreme, sport
22.45 Nanizanka: Grace na udaru (ZDA, 9. epizoda)
23.15 Film: Koreine neba (ZDA '58, r. John Huston, i. Errol Flynn, Juliette Greco, Trevor Howard)
1.20 Videoring
1.50 Videostrani

TV PRIMORKA

8.00 17.00 Videostrani
17.00 Akcija: Zivljenje je v tvojih (zrebanje)
17.20 Glasb. oddaja: Klepet ob glasbi z Jožico Svete
18.45 Oddaja za zamejce: Med Soco in Nadizo
19.50 Napovednik, videospot
20.00 Dnevnik TV Primorka, vreme
22.30 Kmetijska oddaja
21.30 Sejem dobrote narave in zabave (pogovor)
21.50 Festival Brezice '97
22.45 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

7.30 Vremenska panorama
9.00 Euronews
11.25 Tedenski izbor: Svet poroca
11.55 Prislunhimo tišini
12.25 Posnetek gledališke predstave Male drame SNG: Prva klasa (A. Nikolaj)
13.40 Opus
14.10 Nanizanka: Hudsonova ulica (ZDA, 17. epizoda)
14.40 Dokumentarna serija: National Geographic (ZDA)
15.30 Studio City
16.15 Nadaljevanka: Protonikova smrt (Svedska, 3. del)
17.05 Nanizanka: Karina in Ari (Francija, 23. epizoda)
17.35 Nanizanka: Hoganova družina (ZDA, 15. epizoda)
18.05 Filmski triki
18.30 Razvedrilna oddaja: Karaoke
19.30 Nan.: Karina in Ari (24. epizoda)
19.55 Včeraj, danes, jutri
20.00 Rokomet: Slovenija - Francija (kvalifikacije za EP, iz Celja)
21.30 Včeraj, danes, jutri
21.35 Concert simfonikov RTVS

Koper

15.00 Euronews
15.45 Alpe Jadran
16.15 Pogovorimo se o...
16.40 Globus
17.20 Vesolje je...
18.00 Program v slovenskem jeziku: Ljudje in zemlja
18.30 Reportaža
18.45 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - Tv dnevnik, vreme, sport
19.30 Eccehccimanca
19.30 Risanke: Super Book
20.00 Sredozemlje
20.30 Dok. oddaja: Kokoro
21.00 Aktualna tema: Meridiani
22.00 TV dnevnik Vsedanes, vreme
22.15 Rokomet: Slovenija - Francija (kval. za EP)
TV dnevnik Vsedanes

RADIO

Radio Trst A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Obzornik; 9.15 Odprta knjiga: Pogovor s Kosinskim (i. Skamperle, r. M. Sosis, 20. del); 9.40 Zgodbe slov. vsakdana 19. stoletja; 10.10 Koncert opere glasbe; 11.15 Intervju; 11.45 V središču pozornosti; 12.40 Cecilijanka: MPZ Mirko Filej; 13.20 Orkestri; 13.30 Za smeh in dobro voljo; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Na goriskem valu; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in Glasba: basist M. Fink, pianistka N. Valant; 18.00 Literame podobe: Zenska v času in književnosti, nato Slov. lahka glasba; 18.45 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slovenščini; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v italijanščini; 10.30 Matineja; 16.00 Juke box time; 19.00 Glasba po željah v živo; 21.20 Samo za vas; 22.30 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranjik; 7.30 Porocila, OKC obveščajo; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.50 Kulturni koledar; 10.00 Glasb. rubrika: Jaz tudili...!; 10.45 Pesem tedna; 11.00 Intervju; 11.30 Aktualno-

sti; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej; 15.30 DIO; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00-19.00 Glasba in šekaj; 18.45 Informativni koledar; 19.00 Prenos RS; 19.30-20.00 Glasba; 20.00 Teo Naklada; 22.00 Zrcalo; 22.20-0.00 Glasba.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 8.40 Izbrali ste; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 10.33 Musica che gira; 11.00 Modri val; 13.00 L' una blu; 13.40 Bella bellissima; 14.20 Locandina; 14.33 Sigla single; 14.45 Kje, kako, kdaj; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Zaping; 19.25 Sigla single; 19.30 Sport.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Porocila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.30 Svetovalni servis; 8.05 Radio plus; 9.45 Rinaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO, sport, vreme; 17.05 Studio ob 5-ih; 18.25 Kultura; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Glasbeni utrip; 21.05 Svetovna reportaža; 21.25 Festival Evroradia; 22.00

Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Slov. pevci šansonov in evergrinov; 23.05 Literarni nohturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.05 Poslovne zanimivosti; 8.30 Koledar prireditvev; 9.35 Popevki tedna; 10.40 Kje vas čevlji žuli; 12.00 Moped show; 13.45 Gost izbira; 15.30 DIO, sport; 16.15 Popevki tedna; 16.30 Izjava; 17.35 Spot-400; 18.00 Vroci stol; 18.45 Črna kronika; 19.30 Z Anjo Rupel; 21.00 Težka kronika; 22.00 Zrcalo; 22.30 Mojo blues.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Porocila; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 12.05 Pojemo in igramo; 13.30 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Mladi v mozaiku glasbe; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasbeni utrip; 17.00 Posnetki festivalov; 20.00 Radioteka; 21.46 Ars antiqua; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Jazz session; 23.55 Utrinek.

Radio Koroška

18.10-9.00 Glasbena: Tamburaški ansambel z Dunaja se predstavlja; 21.04-22.00 Večerna.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik s o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT

Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad večjim delom Evrope je obsežno območje visokega zračnega pritiska, nad južnim Sredozemljem pa se pogloblja obsežno ciklonsko območje. S severovzhodnimi vetrovi priteka k nam zelo hladen in suh zrak.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzide ob 6.45 in
zatone ob 16.52.
Dolžina dneva 10.07.

LUNINE MENE

Luna vzide ob 7.02 in
zatone ob 21.17.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.52 najnižje -31 cm, ob 8.06 najvišje 47 cm,
ob 14.38 najnižje -46 cm, ob 20.43 najvišje 29 cm.
Jutri: ob 2.18 najnižje -30 cm, ob 8.28 najvišje 50 cm,
ob 15.03 najnižje -52 cm, ob 21.12 najvišje 31 cm.

MORJE

Morje razburkano,
temperatura morja 16
stopinj C.

BIOPROGNOZA

Na večino ljudi vreme ne bo bistveno vplivalo, le tisti, ki so občutljivi na dogajanja v hladnem zraku, bodo občutili vremensko obremenitev, ki se bo kazalo z izraženimi težavami s pocutjem.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	1	2000 m	-8
1000 m	-3	2500 m	-9
1500 m	-6	2864 m	-10

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Hud mraz ne popušča Težave zaradi snega

RIM - Vremenska napoved za danes in jutri predvideva nov padec temperature, tako da se prav lahko uresničuje napovedi, da bodo temperature rekordno nizke za to stoletje. Vremenoslovci napovedujejo sneg do 600 m nadmorske višine, vendar pa bodo padavine precej sibe, v naših krajih pa jih bo spremljala burja, ki bo še dodatno znižala temperaturo. Val mraza pa je zajel tudi druge kraje po svetu in v Evropi. V ZDA je sneg nekatere predele dobesedno odrezal od sveta, izredno nizke temperature so okovale v led vzhodne predele Nemčije, pa tudi v ruski prestolnici (na sliki AP moskovski Rdeči trg) je že zapadel sneg.

Zaradi mraza, snega in ledu so imeli največ težav vozniki, marsikje pa je zaradi tega prislo tudi do prometnih nesreč.

Pol Belgijcev ne bi volilo, če ne bi bilo obvezno

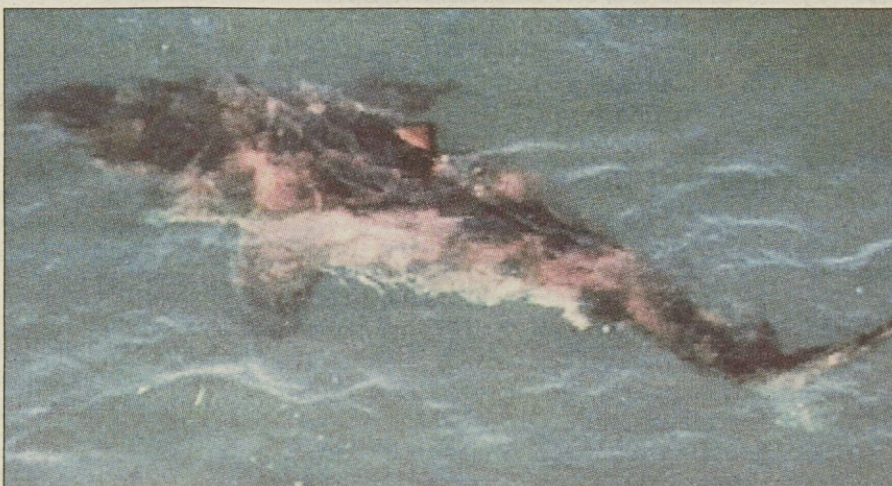
BRUSELJ - V Belgiji, kjer je volilna udeležba obvezna, 50 odstotkov volilnega telesa ne bi volilo, če bi odpravili obvezno udeležbo. Tako je pokazala javnomnenjska raziskava, ki jo včeraj objavlja belgijski dnevnik le Soir. Kar polovica od približno 1.700 Belgijcev, ki so v javnomnenjski raziskavi sodelovali, namreč ne verjame, da bodo prihodnje parlamentarne volitve prinesle korenite spremembe; 41 odstotkov jih tudi meni, da s parlamentarnimi volitvami nasploh ni moč doseči sprememb.

Kljub obvezni volilni udeležbi neudeležba na volitvah narasča. Parlamentarnih volitev maja pred dvema letoma se ni udeležilo 600.000 Belgijcev, medtem ko jih je približno 500.000 na volišču oddalo neizpolnjen volilni listič. Bruselj je v tej kategoriji rekorder, saj se volitev ni udeležilo 17 odstotkov volilcev, 7 odstotkov pa jih je oddalo prazne volilne listice. Parlamentarnih volitev leta 1995 se je v Belgiji po uradnih podatkih udeležilo 91, 2 odstotka volilcev, evropskih volitev leta 1994 90, 7 odstotka, 90, 5-dstotno volilno udeležbo pa so v državi beležili leta 1995 na regionalnih volitvah. (STA)

Aretirano dekle pobegnilo s policijskim avtomobilom

SEATTLE - Zenski, ki so jo v Seattlu v ameriški zvezni državi Washington aretirali policisti, se je uspelo osvoboditi lisic in pobegniti na precej domiselni način - s policijskim avtomobilom. Po poročanju medijev so policisti energično dekle ujeli sele po dolgem in divjem zasledovanju. Pustolovka je pobegnila, medtem ko so policisti preverjali njene osebne podatke. Kot so ugotovili, je proti njej že izdan zaporni nalog iz neke druge zvezne države, v Washingtonu pa ji zdaj grozi zapor zaradi tatvine in poskusa pobege. (STA/dpa)

Deskarja sta imela srečo

V bližini Perth v Avstraliji je morski pes napadel deskarja, zlomil njuna surfa, na srečo pa sta jo oba (na sliki desno 51-letni Brian Sierakowski) odnesla le z nekaj praskami, saj so ju pravčasno rešili drugi jadralci. (AP)

